

Ustanovitelj: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka
in Tržič. — Izdaja ČP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO



Predsednik skupščine SRS je včeraj obiskal kamniško občino. Po razgovoru s predstavniki občinske skupščine ter družbenopolitičnih organizacij si je predsednik slovenske skupščine ogledal tovarno kovinskih izdelkov Titan in Industrijo pohištva Stol na Duplici pri Kamniku. Predsednika Kraigherja je zlasti zanimal razvoj samoupravljanja in razvojni programi obeh delovnih organizacij, ki jih je obiskal. Po kosilu, ki mu ga je priredil predsednik kamniške občinske skupščine Vinko Gobec, je predsednik Kraigher sodeloval še na zaključni razpravi o gospodarjenju z gozdovi v kamniški občini. (vg) — Foto: F. Perdan

Z obiska predsednika CK ZKS Franceta Popita

Uvoz in tekstilne težave

Komunisti Tekstilindusa naj čimprej preučijo napovedane ukrepe

Pisali smo že, da je predsednik centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije France Popit v sredo dopoldne obiskal kranjsko tovarno Tekstilindus. Po ogledu nekaterih oddelkov in po pogovoru s predstavniki vodstva in organizacij v tovarni, kjer so prisostvovali tudi predstavniki občinske skupščine in občinskih družbenopolitičnih organizacij, se je popoldne sestel s sekretarji komitejev gorenjskih občinskih konferenc zveze komunistov. Razgovorom o uresničevanju sklepov osme seje CK ZKS pa je prisostvoval tudi sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Stane Mešič. Popoldne pa se je tovariš Popit s člani krajskega političnega aktiva pogovarjal o aktualnih idejnopoličnih in družbenoekonomskih problemih v Sloveniji.

V Tekstilindusu so ga predstavniki vodstva in političnih organizacij tovarne seznanili o težavah bombažne tekstilne industrije. Leta, posebno Tekstilindus v kranjski občini, se že nekaj let nahaja v

mnenju v uvozu tekstilnega blaga itd.

»Nismo proti uvozu, vendar je treba spoštovati postavljeni uvozni program in v naprej določiti, kaj bomo uvažali. Če neki izdelek, ki smo ga ravno začeli izdelovati, uvozimo, je razumljivo, da ne moremo čez noč ustaviti in preusmeriti proizvodnje ter tehnologije, marveč potem proizvajamo več ali manj za zalogo. Letoš smo na primer v osemih mesecih (november in december lani ter prvih šest letošnjih mesecev) v Jugoslaviji uvozili za 30 milijonov dolarjev več tekstilnega blaga, kot je bilo predvideno. Uvozni program za 14 mesecev namreč znaša 35 milijonov dolarjev. In če bo šlo tako naprej bomo uvozni program do konca leta pre-

segli za 80 milijonov dolarjev.«

Pri tem pa so opozorili, da tudi trgovina, ki bi morala narekovati proizvodnjo, največkrat ubira drugačno smer. Domači proizvajalci morajo dobavljati trgovini blago na

(Nadalj. na 24. str.)

Pretekli četrtek se je sestala komisija občinske konference ZKS za organiziranost in razvoj ZK s sekretarji osnovnih organizacij. Pogovarjali so se o izkušnjah delovanja komunistov po reorganizaciji in se dogovorili o potrebnih spremembah v oblikah organiziranosti komunistov v kranjski občini.



Še je čas

da postanete srečni dobitnik ene od 400 denarnih in praktičnih nagrad nagradnega žrebanja reklamne prodaje

»Jesen v Kokri«

- Rezultate 3. nagradnega žrebanja objavljamo danes na 10. strani
- 4. nagradno žrebanje nakupov prek 50 din bo 29. 10. 1969
- KUPUJTE V PRODAJALNAH PODJETJA KOKRA KJER VAS ČAKATA SREČA IN ZADOVOLJSTVO

Za obisk se priporoča
KOKRA — KRANJ



Danes objavljamo imena prvih 40 izžrebancev.

Zamudniki! Se imate čas, da poravnate naročnino in upoštevate vas bomo pri drugih 40 izžrebancih.

mešanica kav
EKSTRA



VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

Naslednja številka bo izšla
v četrtek, 30. oktobra

ALMIRA



ALPSKA MODNA INDUSTRIJA

RAZPRODAJA PLETENIN

z velikim popustom

od 20. oktobra dalje v tovarniški trgovini v Radovljici



Radovljica

Volilne konference krajevnih organizacij SZDL v radovljiški občini

Kot smo že poročali so v tem mesecu v radovljiški občini redne volilne konference krajevnih organizacij SZDL, ki bodo, kot vse kaže, pomenile nov kvaliteten skok v uveljavitvi te najmnogičnejše organizacije delovnih ljudi.

Zaradi temeljitih priprav, ki so bile tako rekoč že od zadnjih volitev v letošnji spomladi, predvsem pa v zadnjih dveh mesecih, lahko z optimizmom ocenimo sedanje konference. Vsebinsko bogatim razpravam v krajevnih organizacijah SZDL so povsod že prej dali osnovo politični aktivni, v katerih so poleg članov krajevnih odborov SZDL sodelovali predstavniki vseh družbenih organizacij in društev ter odborniki občinske skupščine in poslanci iz posameznih volilnih enot.

V ospredju vseh razprav so najpogostejše ocene izvajanja in uresničevanja programskih izhodišč SZDL, ki so jih občani sprejeli kot politični program pred letošnjimi volitvami. Ta izhodišča, ki v celoti podpirajo razvojni program občine, hkrati zagotavljajo dosledno uveljavljanje samoupravnih pravic občanov in kontinuiran

nadzor nad uresničevanjem vseh zastavljenih nalog odbornikov, poslancev in predstavniških teles ter njihovih organov. Zaradi tega je razumljiva velika zavzetost in odločnost članov SZDL, ko razpravljajo o trenutno najpomembnejši nalogi občinske skupščine — o izgradnji osnovnih šol. Lanskoletni referendum, ki ga SZDL skupaj z občinsko skupščino uspešno opravila zaradi visoke zavesti občanov o potrebi in koristi šolskega prostora, je navrgel zaradi zavestne odločitve vseh — občanov in skupščine — bolj kot kdajkoli veliko nalog in odgovornosti. Delovni ljudje, ki vlagajo svoj denar v ta pomemben projekt, niti za hip ne pozabljajo na zagotovila občinske skupščine, ki pa se prav tako dosledno teh zagotovil tudi drži. Poleg izgradnje šol vso potrebno pozornost udeleženci konference posvečajo programom urbanističnega in turističnega razvoja in vsem podrobnim kratkoročnim načrtom, ki jih vsebuje občinski program in za katere se zaveza SZDL v svojih programskih izhodiščih.

Poseben poudarek na domala vseh konferencah je

na problemih krajevnih skupnosti in večji uveljavitvi krajevnih samouprave, ki jo povsod bremenijo finančne težave. Kljub temu pa ne smemo prezreti velikih uspehov, ki so jih v zadnjih letih dosegle krajevnne skupnosti ne le v komunalni pač pa tudi v drugih dejavnostih. Za večino krajevnih skupnosti pa je še kljub temu značilno, da je krog resnično aktivnih občanov dokaj ozek in ponekod nima ustrezne podpore ne SZDL in ne drugih družbenih organizacij. Zaradi šibke povezave z vsemi krajevnimi organizacijami prihaja kdaj pa kdaj do različnih stališč v reševanju odprtih vprašanj, do dvotirnosti akcij in tudi do zamerjanja družbenih obveznosti. Slednje se je največkrat pokazalo v socialnih, kulturno-prosvetnih in drugih vprašanjih, predvsem pa v delu in vključevanju mladine.

Ustvarjalni dialog skoraj na vseh konferencah bo bržkone rodil še boljše uspehe tudi na tem področju dejavnosti SZDL, kar dokazujejo ustreznejše oblike dela prek sekcij, komisij in javnih tribun. Spodbudna pa je tudi želja ljudi, da bi krajevnne organizacije vodili resnično najposobnejši in najuglednejši člani SZDL, ki bodo imeli posluš za vse probleme kraja, in kar je najbolj važno, tudi voljo opravljati dolžnost odbornika z vso potrebno odgovornostjo pred članstvom in skupnostjo.

JR

Dobre kadre je treba tudi dobro plačati

V torek popoldne je bila v kranjski Iskri delovna konferenca sindikalne organizacije. Člani so pregledali dosedanje delo sindikata v tovarni, izvolili 15 delegatov za občni zbor občinskega sindikalnega sveta, nagradili nekateri starejši sindikalne delavce in zavzeli v razpravi dokaj konkretna stališča do nekaterih proizvodnih in drugih problemov.

V razpravi so člani izrazili prepričanje, da delavci v tovarni ne bi imeli nič proti, če bi dobre kadre oziroma strokovnjake tudi dobro plačali. Bili so namreč zaskrbljeni, ker že nekaj časa opazajo, da dobri strokovnjaki zaradi sorazmerno nizkih osebnih dohodkov in neresenih stanovanjskih problemov odhajajo drugam. Poudarili so, da je prav od strokovnjakov odvisno, kakšna je proizvodnja in s tem tudi celoten dohodek. Strinjali so se tudi, da je treba gospodariti tako, da se bodo osebni dohodki v celoti dvignili. Zato so predlagali, da je treba temeljito oceniti dosedanje proizvodnjo in v prihodnje proizvajati tiste izdelke, ki se na trgu dobro prodajajo.

Ker je v Iskri danes veliko takšnih, ki izredno študira-

jo, so menili, da je treba omogočiti študij predvsem tistim, za katere bo tovarna čez nekaj let glede na proizvodni program še posebno zainteresirana. Ob tem pa so poudarili, da bi se Iskra morala zgledovati tudi po nekaterih drugih podjetjih, ki so v zadnjem času navezala dobre poslovne odnose z nekaterimi proizvajalci v tujini. Pri tem so imeli v mislih Savo Kranj, ki sodeluje s Semperitom in hkrati ugotovili, da je na tem področju tudi v Iskri narejenih že nekaj korakov, saj Iskra danes že dela nekatere izdelke po tujih licencah. V bližnji prihodnosti pa se bo takšno poslovno sodelovanje še bolj razvilo.

Na konferenci pa so spregovorili tudi o nekaterih vprašanjih družbenega standarda zaposlenih. Tako so se zavzeli, da je prihodnje leto treba zagotoviti enak znesek za stanovanja kot letos in hkrati kritično oceniti sedanjo prehrano oziroma tople obroke v tovarni. Dejali so, da bi bilo treba sedanji način plačevanja z boni spremeniti. — O delu sindikata v občini je na konferenci govoril predsednik občinskega sindikalnega sveta Stane Božič. A. Z.

G
O
R
E
N
J
S
K
A

gk

ŽELITE ZASTONJ



OSEBNA AVTOMOBILA FIAT 850

ali eno od 200 nagrad

POTEM VARČUJTE PRI

GORENJSKI KREDITNI BANKI

ki razpisuje stalna nagradna žrebanja lastnikov:

- VEZANIH HRANILNIH VLOG
- DEVIZNIH RAČUNOV
- IN VARČEVALCEV (ZA STANOVANJE)

POGOJ: vloga 1000 din

vezana na odpovedni rok dveh let

ali vloga 2000 din

vezana na odpovedni rok enega leta, oziroma varčevanje od dveh let dalje za stanovanjske varčevalce.

Prvo žrebanje je bilo

13. avgusta 1969 v Trzinu.

Drugo žrebanje bo

11. februarja 1970 v Kranju.

BLD — JESENICE — KRANJ — TRZIC
— RADOVLJICA — ŠK. LOKA

KREDITNA
BANKA

Širjenje moralnih in etičnih vrednot

Ena izmed najvažnejših nalog s VI. kongresa ZZB NOV Jugoslavije kot meni udeleženec Pavle Bajželj iz Kranja

Od 15. do 18. oktobra je bil v Ohridu VI. kongres zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije. Poleg 630 delegatov iz vseh krajev države se je kongresa udeležilo tudi 45 bojevniških in naprednih organizacij iz 30 držav vseh kontinentov, kar je dalo temu dogodku še posebno mednarodno obeležje. Po obširnem pismu tovariša Tita, po temeljitim obravnavanju vseh težav in problemov so sprejeli nov statut, sklepe in resolucijo o nadaljnjem delu in smernicah te organizacije in njeni osrednji družbenopolitični vlogi v našem razvijanju in uveljavljanju svobodne samoupravne družbe.

»So bile sprejete bistvene spremembe za reševanje materialnih in socialnih težav borcev?«

»To je bilo zelo poudarjeno. Prevladalo pa je stali-

šče, da mora to biti okvirno urejeno za vso državo. Pomembno pa je, da k takim zveznim osnovam in predpisom republike in tudi občine še bolj razvijajo še svoje oblike pomoči skladno s potrebami in možnostmi.«

»Katera naloga ostane kot najvažnejša?«

»Vsekakor razvijanje in širjenje moralnih in etičnih vrednot revolucionarnega duha iz časov NOV. Zlasti na mladino. Prav tako je poudarjeno, da sklop teh nalog vse bolj prehaja iz vrst borčevskih organizacij na najrazličnejše poklicne ustanove od založb, šol, muzejev, gledališč do vseh drugih družbenih činiteľjev.«

»Kaj konkretno mislite o praksi sedanje dejavnosti borčevskih organizacij v kranjski občini ali v širšem gorenjskem prostoru glede na

sedanji kongres? Kako boste uresničevali sprejete naloge?«

»Mi smo se za večino sedaj novih smernic že zavzemali, jih že uveljavljali v praksi. Tu mislim tudi na načelo, da se morajo borci vse bolj uveljavljati kot vidna močna sila družbene dejavnosti nasploh. Po anketi pred leti smo na primer ugotovili, da bivši borci NOV, čeprav jih je že skoraj polovica upokojenih, še vedno nosijo velik del bremena v samoupravnem mehanizmu od zveze, republike, občine samoupravnih organov v krajevnih organizacijah do vseh. Potrebno bo le več organiziranosti in načrtnega usmerjanja k osrednjim ciljem, ki so bili postavljeni na kongresu,« je dejal tovariš Pavle Bajželj. K. M.

Predlog slovenskega izvršnega sveta

Najmanjši osebni dohodek 450 din

Skupščinski odbor za družbenoekonomske odnose je sprejel predlog republiškega izvršnega sveta, naj bi minimalni osebni dohodek v Sloveniji znašal 450 dinarjev. V Sloveniji je trenutno le osem delovnih organizacij, v katerih zaposleni prejema minimalne osebne dohodke. Ker pa so predlagani nekateri ukrepi za odpravljanje nelikvidnosti v gospodarstvu, se bo število teh delovnih organizacij gotovo povečalo. Tudi zato predlog za sprejetje omenjenega zakona.

Vzporedno s sprejemanjem omenjenega novega zakona se

bo pojavila cela vrsta drugih vprašanj, katere bo treba rešiti: kolikšen bo dogovorjen osebni dohodek, ki naj pokrije reprodukcijo živega dela, kolikšni bodo startni kalkulacijski osebni dohodki in ali bo treba upoštevati tudi druginjske razrede, saj so v Sloveniji razlike v razvosti posameznih področij.

Naslednja vrsta vprašanj se nanaša na razlike med tistimi delovnimi organizacijami, ki jih je treba sanirati in tistimi, ki jih čaka likvidiranje. Pri prvih tak minimalni dohodek niti ne bi pri-

šel v poštev in bi lahko občina ali republika uredila drugače. Omenjeni družbenopolitični skupnosti lahko zahtevata v podjetju, potrebnem sanacije kadrovske spremembe, priključitev k drugi delovni organizaciji ali obvezen sanacijski program. V vseh primerih bi bili lahko minimalni osebni dohodki tudi višji. V delovnih organizacijah, katere bi nameravali likvidirati, bi z minimalnim osebnim dohodkom skrajšali njihovo »umiranje«.

Odprto je tudi vprašanje, kje naj bi bil sklad za izplačilo minimalnih dohodkov. Ali v občinah ali pri republiki? Ker pa je pokrivanje minimalnih OD stvar solidarnosti, je vprašanje, ali je to stvar občine, republike ali širše družbene skupnosti in njenih fondov. J. K.

Trgovina zaostaja za razvojem gospodarstva

Takšno je bilo stališče upravnega odbora Združenja za trgovino, ki se je v ponedeljek, 20. oktobra, sestal v Ljubljani. Upravni odbor je obravnaval tudi naloge, ki bi jih morala opravljati trgovina zaradi svoje razširjene vloge v sodobnem gospodarstvu, katerim pa trgovina vedno ni kos.

Reprodukcijska zmogljivost trgovine ne ustreza njeni razširjeni vlogi. Zanj nista pomembna le nakup in prodaja, ampak bi morala postati organizator in usmerjevalec proizvodnje, pripravljač in zbiralec blaga za prodajo, organizator servisne in druge storitvene dejavnosti, ki bi skupno s proizvodnimi organizacijami utirala pot našim izdelkom na domače in tuja tržišča. Tega cilja pa trgovina ne bo dosegla z zviševanjem marž, temveč z izboljš-

šanjem organizacije blagovnega prometa in uvajanjem sodobne tehnologije v vse faze prometa ter tesnim sodelovanjem s proizvajalci.

Precejšnja ovira za uspešnejše uveljavljanje posredniške vloge trgovine med proizvodnjo in potrošnjo je tudi sedanji sistem oblikovanja cen, ki onemogoča močnejši vpliv tržnih zakonitosti. Z elastičnejšim sistemom, ki bi osvobodil trgovino nepotrebnih administrativnih spov, bi dosegli, da bo postala trgovina tisti del gospodarskega kolesja, ki bo blažil sunko in nihanja, nastajajoča v proizvodnji ali na tržišču in obenem prispevali k večji gospodarski stabilnosti.

S takšnimi premiki in spremembami bo trgovina lažje sledila korakom gospodarstva. J. K.

Elita KRAJ

Razprodaja blaga po znižanih cenah:

	din	din
volna za ročno pletenje MACA	121,00	86,00
volna za ročno pletenje, bela, sintetika	111,30	57,50
ženske pletene obleke Rašica	271,70	150,15
ženske pletene obleke Rašica	170,15	128,70
ženski komplet Rašica	193,05	71,50

Zaloga volne za ročno pletenje in sintetike v vseh barvah in kvalitetah ter modnih vzorcev pletenin v prodajalni Volna, Cankarjeva 6.

Trgovsko podjetje Elita Kranj



V petek dopoldne je Lah dr. Avguštin, predsednik zveznega kulturno-prosvetnega zbora, obiskal Višjo šolo za organizacijo dela v Kranju. Gost se je zanimal za koncept izobraževanja na tej šoli, za strukturo slušateljev ter o vzrokih za vse večjo potrebo po diplomantih iz organizacije dela. Obisk je bil organiziran z bližnjo razpravo o višjem in visokem šolstvu v zvezni skupščini. L. M. — Foto: F. Perdan

Drobci iz razmišljanj o gospodarjenju v občini Jesenice

Zaradi enostranske razvitosti lahko kdaj pa kdaj požanješ dvojno žetev, vendar moraš računati s tem, da boš več let zapovrstjo morda ostal brez nje

(Nadaljevanje)

Ker točno vemo, da ustvarjena kupna moč v blagovni proizvodnji in drugih področjih dejavnosti, ki se formira na Jesenicah in v okolici, tranzitivnost našega ozemlja glede na to, da predstavljamo eno izmed pomembnih vrat Jugoslavije, sedanji nivo in možnosti za razvoj turizma na našem področju, ker vemo torej, da vse to pomeni določene možnosti za razvoj trgovine, smo v preteklosti usmerili znatne napore zlasti v razvoj trgovine. Letos smo lahko ugotovili, da smo okrepili gmočno osnovo trgovine (prodajni prostor) do tiste mere, ko lahko govorimo o urejeni preskrbi. V preteklem obdobju petih let je bilo v občini zgrajenih in odprtih 30 trgovskih lokalov in samo letos se je v trgovini na novo zaposlilo nad sedemdeset ljudi (povečini žensk). To ne pomeni, da smo z razvojem trgovine zaključili in da se nam tu ne ponujajo nove možnosti. Res kupna moč na Jesenicah stagnira in še nekaj časa ni pričakovati, da bi pomembneje narasla. Zato so v tej smeri možnosti trenutno hudo omejene. Vendar pa maloobsejni promet, tranzit in turizem odpirajo nove možnosti za razvoj dodatnih trgovskih kapacitet zlasti v zgornjesavski dolini. Ze podatek, da je v

istem času, ko je na Jesenicah promet v trgovini zabeležil tridesetodstotno povečanje, le-ta z izgradnjo novih trgovskih lokalov v Kranjski gori podvojen, pove, kje in kakšno trgovino nam kaže razvijati v prihodnjem obdobju. Zato bomo vložili znatne napore, da v prihodnje razvijemo predvsem trgovino, ki bo orientirana na kraje bližnje Koroške in Kanalske doline, trgovino za turiste, ki tranzitirajo našo občino in trgovino, ki bo v pravem pomenu besede turistična. V tej smeri se nam odpirajo še precejšnje možnosti in poskušali jih bomo »aktivirati«.

Iz dosedanjih razmišljanj je bralec lahko spoznal, da si predstavljamo razvoj trgovine tesno ob razvoju turizma in zato mi ni potrebno posebej poudarjati, da imamo na področju turizma obsežne načrte, za katere smo prepričani, da niso megalomanski, pač pa na moč stvarni.

Mirne duše si upam trditi, da je to, kar danes predstavlja naš turizem in gostinstvo, revščina še zlasti, če se primerjamo s turistično razvitimi kraji v naši sosesčini na koroški in italijanski strani, pa tudi ob primerjavi s tistimi slovenskimi občinami, ki imajo podobne naravne pogoje za razvoj te panoge kot mi. Okrog 3700 postelj

imamo v občini, od tega je le dobrih 700 hotel-skih. Vse ostale so v zasebnih tujskih sobah ne previsokih kategorij, v počitniških domovih, planinskih kočah in podobno. En sam hotel, ki res zasluži kategorijo »B« v občini, kjer je razsutih naravnih lepota, da se ponujajo na vsakem koraku, kjer so doslej najbolj obiskana smučišča v zimskih sezonah, kjer vstopa naša država 86 odstotkov stacionarnih turistov in severozahodne Evrope, kjer so izhodišča v najlepše jugoslovanske gore, en sam dobro opremljen hotel torej (»Prisank«) res ne more predstavljati nikakršne ponudbe v današnjem turizmu, za katerega vse pogostejše slišimo, da se je že marsikje razvil na stopnjo turistične industrije. Gostu pri nas praktično lahko ponudimo vse, razen jezera in termalnega vrelca. Mislim seve na tisto, kar daje narava. Tistega, kar moramo naravi dodati ljudje, pa razen nekaj smučišč, žičnic in hotelov še ni. Zato je razumljivo, da nikakor nismo zadovoljni z razvojnimi tempom preteklih let, ko smo napredovali letno za približno sto postelj, pač pa želimo ta razvoj temeljito pospešiti. V okviru programa Alpe-Adria nam bo, upam, uspelo pritegniti v prihodnjih letih v zgornjesavsko dolino več interesa in zlasti kreditov za hitrejša vlaganja. Naši programi računajo z zgraditvijo dva tisoč postelj in storili bomo vse, kar bo v naših močeh, da jih realiziramo.

Naj zaključim svoja razmišljanja s temile ugotovitvami: Nič nam ne koristi modrovanje o tem, kaj smo storili v preteklosti prav ali narobe. Računati moramo s potrebami, problemi in možnostmi sedanjosti. In prav to bomo poskušali, ko si bomo prizadevali realizirati naše programe za bogatejši »jutri«.

F. Zvan

Kultura, del družbe- nih gibanj in odnosov

Predlog statuta kulturne skupnosti v občini Kranj je v javni razpravi. Torkovo srečanje njegovih ustvarjalcev, članov iniciativnega odbora za ustanovitev kulturne skupnosti in izdelavo predloga statuta, ki so vanj vložili veliko dela in prizadevanj, je samo del, če ne začetek javne razprave o predlogu statuta, ki bo trajala do 10. novembra. Na sestanku, ki je zares delaven, so povedali svoje mnenje tudi vidni predstavniki republiškega in občinskega političnega in javnega življenja: član IS skupščine SRS dr. Ernest Petrič, namestnik republiškega sekretarja za kulturo in prosveto dr. Berčič, predsednik in podpredsednik kranjske občinske skupščine ter predstavniki družbenih organizacij.

Zakaj povzroča predlog statuta kranjske kulturne skupnosti tako zanimanje širše slovenske javnosti in za kulturo odgovornih organov? Kranj je prva občina v Sloveniji, ki je na osnovi temeljitih analiz in zbranega materiala sklenila ustanoviti kulturno skupnost kot nov, kvalitetnejši organizem v razvoju kulture. Kranjski predlog statuta je bil prepuščen javni razpravi obenem z osnutkom Zakona o ustanovitvi kulturnih skupnosti in financiranju kulturne dejavnosti v SRS. Čeprav bodo morali biti občinski statuti kulturnih skupnosti vsklajeni z republičkim zakonom, so udeleženci torkovega posvetovanja sklenili oziroma ugotovili, da je kranjski že tako dodelan, da ga občinska skupščina lahko sprejme še pred sprejetjem republiškega zakona. Dr. Ernest Petrič je celo menil, da bo kranjski statut opora in zgled drugim slovenskim občinam pri sestavljanju podobnih aktov. Lahko se zgodi, je dejal, da bo kranjski statut marsikje dobesedno prepisan.

Javna razprava o predlogu statuta kulturne skupnosti bo seveda podala splošno oceno statuta in njegovo smotnost, morala pa bo temeljito obdelati in pretehtati naslednja, za obstoj in delo skupnosti pomembna vprašanja in naloge: kakšni naj bodo stalni viri financiranja skupnosti, kakšni naj bodo načini nagrajevanja znotraj nje, kako vtirati kulturo v sodobna družbena gibanja, kako jo obogatiti v kvantitativnem in kvalitativnem smislu in kakšno vlogo bo imela Zveza kulturnoprosvetnih organizacij in kakšen bo njen odnos do skupnosti in nasprotno.

Tudi govorniki na torkovi razpravi so se lotevali teh vprašanj. Nekateri so menili, da morajo biti v statutu zapisane vse kulturne organizacije, društva in skupine, ki delujejo v občini in jih bo skupnost vzela pod svoje okrilje. Drugi so trdili, da govori statut o virih financiranja skupnosti preveč boječe. Viri naj bodo stalni in točno določeni. Ali bo to narodni dohodek ali osebni

dohodki, konec koncev ob taki postavki ni bistveno. Na mestu je ugotovitev predsednika Zalokarja, ki je dejal, da vidi predvsem dva vira financiranja skupnosti: denar, odvisev od gibanja dohodka zaposlenih (narodni ali osebni dohodek), in denar, ki ga bodo vnovčili porabniki kulture. Resnično, sredstva za kulturo ne smejo biti statična, ampak dinamična. Tudi sama kultura ni stalna, nesprenmenljiva. Pri nas pa na žalost marsikje je. Imamo kulturne institucije, ki dajejo direktive samo zaradi tega, da obstajajo in životarijo brez kvalitativnih preporodov. Manjka jim novih gibanj in idej. Zato se tudi pri financiranju kulture ne smemo zabetonirati v odstotke. Nanje bi se veljalo vezati le toliko, da se bo obdržala primerna kulturna raven. Dr. Petrič je to misel kratko izrazil takole: V kulturi je potreben stalen prepih.

V delu razprave, ki je obravnavala položaj ZKPO in njen odnos do kulturne skupnosti, so se prisotni razdelili v dva tabora. Prvi so zagovarjali trditev, da vloge in odnosa ZKPO do skupnosti v statutu ni potrebno obširno opredeljevati, ker je to že zapisano v Programu razvoja kulture v kranjski občini. Drugi so pa trdili nasprotno in zahtevali točne opredelitve, ne samo pri ZKPO, ampak pri vseh pomembnih postavkah v statutu.

Kako obogatiti kulturo? Tudi o tem je tekla beseda. To je naloga kulturnih središč, so menili. Zbližanje amaterske in profesionalne kulturne dejavnosti ter razbitje osamljenosti amaterjev na terenu na eni in zaprtosti poklicnih kulturnih ustanov na drugi strani. To je gotovo ena od poti za obogatitev kulture in doseganje njene višje ravni.

Javna razprava bo odgovorila na odprta vprašanja organizacije kulturne skupnosti. Se več bo pokazala praksa, saj od novorojenčka na tem področju ne smemo pričakovati brezhibnosti v delovanju. Nekaj pa je že sedaj jasno:

● Predlog statuta je grajen na samoupravnih temeljih, takšnih, kakršne potrebuje sodobno organizirana kultura.

● Ustanovitev kulturne skupnosti v Kranju bi morala pomeniti ponoven, kvalitetno naprednejši korak pri financiranju kulture.

● In tretjič. Kranjska kulturna skupnost se ne bo smela zapirati v svoje meje. Vključevati se bo morala v slovenski kulturni prostor in prispevati h kulturnemu razcvetu na Gorenjskem.

A. Zalar

J. Košnjek

O zdravniških ordinacijah za samoplačnike

Ordinacije za samoplačnike so ordinacije, v katerih delajo zdravstveni delavci poleg rednega delovnega časa za zavarovance, ki pa so pripravljeni sami plačati stroške za pregled, da bi tako prišli brez daljšega čakanja do izbranega specialista.

Končno je znan osnovni vzrok, da se je sploh rodila ideja o ordinacijah za samoplačnike ali tako imenovanih osebnih ordinacijah. Osnovni vzrok je pomanjkanje sredstev sklada za zdravstveno zavarovanje, posledica tega pa nizki prejemki zdravstvenih delavcev. V tem primeru gre predvsem za strokovnjake ljubljanskih kliničnih bolnišnic, ki so tudi prvi pred meseci načeli idejo o ordinacijah za samoplačnike. (Letos spomladi je sklenil svet ZD Kranj, da se take ordinacije odpro za zobozdravstvene storitve, vendar je bil sklep preuranjen in do uresničitve tovrstne dejavnosti ni prišlo).

Zagovorniki takih ordinacij trdijo, da le malo pacientov potrebuje vrhunske diagnostične posege, da je veliko takih, ki imajo le »skrb« za zdravje, ki jih je moč odpraviti že z razgovorom in enostavnim pregledom. Prav zato naj bi bilo potrebno dati našim občanom možnost, da čim prej pridejo do najboljših medicinskih strokovnjakov — brez napotnice splošnega zdravnika in ne glede na regionalne meje. Po tem sistemu naj bi imel isti specialist kot zdravni bolnika v bolnišnici, možnost zdraviti ga tudi po odpustu. Honorar za pregled v ordinaciji za samoplačnike naj bi bil nižji kot je danes cena pregleda v »črni« privatni praksi in s tem bi ta propadla. Specialisti menijo, da bi teh ambulant ne obiskovali le pacienti z debelimi denarnicami, ampak tudi upokojenci, kajti za svoje zdravje vsakdo žrtvuje vse.

Močnejše argumente pa naštevajo nasprotniki tega novega načina financiranja zdravstvenega varstva: menijo, da je potrebno, da se najprej dogovorijo zgoraj naši politiki, če mogoče nameravajo menjati sedanji sistem financiranja in organizacije zdravstvenega varstva v republiki, šele potem naj zdravstvena služba išče ustrezna pota novega sistema — ali pa ostanemo pri starem.

Specialisti sami trdijo, da ne bi smel vsakdo delati v osebni ordinaciji, temveč le nekateri; ti so torej favorizirani, izbrani, boljši. To pa

bi zaneslo razdor v vrste specialistov. Trpela bi tudi povezava med osnovnim zdravstvenim varstvom in specialistično dejavnostjo. Obremenitev specialističnih ordinacij bi narasla, že danes pa tožijo, da so preobremenjeni. Bodo zmogli — sicer za boljši honorar — delati še poleg rednega delovnega časa?

V te ordinacije nedvomno ne bodo mogli vsi pacienti vsled tega, ker ne bodo zmogli plačila. Obveljalo bo že izrečeno, da je današnje zdravstvo rezervirano za tiste, ki imajo dovolj denarja. Tako bi tudi umetno ustvarjali dva sloja prebivalstva: tisti, ki zmorejo plačevati, in tisti, ki tega ne zmorejo. Vse kaže, da so želje specialistov, da bi bolnik kupil s plačilom za pregled le vstopnico, ki bi mu omogočila, da pride takoj na vrsto in bi vse stroške nadaljnje diagnostične obdelave (laboratorij, rentgen itd.) poravnal sklad zdravstvenega zavarovanja. Pri tem ne pozabimo na to, da predstavljajo pregled le minimalni deli izdatkov, večji del gre za nadaljnjo obdelavo, posvetovanje z drugimi specialisti in bolnišnice. Če pa bi bolnik sam plačal vse te izdatke, se sprašujemo, koliko imamo v naši družbi takih, ki bi jim to ne ogrozilo obstoja. Verjetno jih je malo, saj vemo, koliko stanejo preiskave in oskrbi dan v bolnišnici. Cene gredu tudi v desetstisoče starih dinarjev za posamezno storitev. Podobni problemi so že pred 100 leti rodili ideje o vzajemnosti in medsebojni pomoči delavcev; nasledek teh idej pa je današnje socialno zavarovanje.

Lahko sklepamo, da je ideja o ordinacijah za samoplačnike prenapet korak, ki bo ostal — upajmo vsaj — pri ideji. V šali rečeno je ta ideja protesta pesem naših klinikov, ki že vrsto let capljajo z rednimi osebnimi prejemki za drugimi družbenimi delavci. Vse pa kaže, da so pri tem čisto pozabili na osnovno izhodišče — bolnika. Moramo jim pritruditi, da so res neustrezno nagrajeni za svoje visoko strokovno delo. Za ta problem pa je rešitev drugje, in sicer v družbenem priznanju njihovega dela, kar se naj bi kazalo v ugodnejših družbenih dogovorih (tudi s socialnim zavarovanjem) di s skrajni čas, da so plačani po svojem delu. Pri tem ne pozabimo na možnost boljše organizacije in delitve dela.

dr. Košir Tone

Sprašujemo

predsednika občinske zveze za telesno kulturo Kranj inž. Zupana Poldeta

»Tovariš Zupan, marca letos je potekel že drugi rok za sestavo programa telesno-kulturne skupnosti, ki naj bi ga pripravila občinska zveza za telesno kulturo (prvi rok je bil novembra lani). Povejte nam, prosim, kaj je vzrok za tolikšno zamudo oziroma kdaj bo program pripravljen?«

»Junija 1968 je zvezna skupščina sprejela resolucijo o telesni kulturi, ki med drugim nalaga tudi občinski skupščini, da na svojem območju programira razvoj telesne kulture. Izdelava predloga programa je poverjena občinski zvezi za telesno kulturo v Kranju, kot strokovnemu poznavalcu razmer, predvsem v telesno vzgojnem in tekmovalnem športu. Od prvotne zamisli o sestavi programa je letos prišlo do nekaterih sprememb in zahtev glede razvoja telesne kulture v šolah, tekmovalnega športa in rekreacije v delovnih organizacijah. Najpomembnejša pa je odločitev

za ustanovitev telesno-kulturne skupnosti v občini.

Razumljivo je, da taka nova oblika zahteva intenzivnejše preučevanje sedanjih razmer, ki naj bi bile potem osnova za nadaljnji razvoj telesno-kulturne dejavnosti. Telesna kultura v občini zajema zelo široko področje družbenega dogajanja. Zato bo potrebna široka predhodna razprava vseh zainteresiranih; tako šol, telesno-vzgojnih organizacij, delovnih kolektivov, sindikatov in občinske skupščine. Le tako bo program res družbeni samoupravni dogovor, ki ga bomo z odgovornostjo tudi izvajali.

Omenjene ugotovitve in precejšnje kadrovske spremembe v občinski zvezi za telesno kulturo Kranj pa so precej zavirale zbiranje podatkov in predlogov ter sestavo programa. Tako bo program telesno-kulturne skupnosti lahko dokončno izdelan in sprejet marca prihodnje leto.«

Kmetje na razpravah o gospodarjenju z gozdovi:

»Monopol GG ni v skladu z načeli prostega trga.«

Minulo nedeljo so se v občini Škofja Loka končale razprave o gospodarjenju z gozdovi. Organizirala jih je občinska konferenca SZDL, na njih pa so poleg kmetov — lastnikov gozdov, predstavnikov Gozdnega gospodarstva Kranj in predstavnikov SZDL sodelovali tudi republiški poslanci. Zvedeli smo, da je akcija izredno uspešna in da so bile vse razprave dobro obiskane. Kmetje, ki menijo, da zakona o gozdovih — tako republiški kot zvezni — nista pravična, se strinjajo s takšno obliko izmenjave mnenj in stališč med prizadetimi stranmi.

Prvo, kar velja poudariti in čemur ni nasprotoval noben lastnik, je sprejetje sklepa, da mora les ostajati doma, da ga ne gre izvažati — in naj bodo cene še tako ugodne — saj ima občina Škofja Loka močno razvito lesno industrijo, ki potrebuje veliko

surovin. Vendar so kmetje poudarili, da bi bilo treba spremeniti način odkupovanja hlodov in rezanega lesa, uvesti več kupcev ter tako spodnesti monopolistično politiko gozdnih gospodarstev, ki s pretirano nizkimi cenami spravljajo lastnike gozdov v hudo zagato.

Na vseh razpravah je prišla do izraza ugotovitev, da bo pristojni organ moral poenostaviti predpise o žigosanju, o odkazilih in podobnem, kar bi lahko zelo poenostavilo ter pocenilo delo gozdarsko-strokovnih služb. Hkrati so kmetje izrazili nezadovoljstvo, ker morajo le-te financirati iz lastnih žepov in predlagali, naj jih prevzame občinska skupščina. »Položaj je absurden. Sami sebi plačujemo žandarje,« so menili. SZDL se z njimi strinja in sodi, da bi bilo tako najlažje nadzorovati delo gozdarske službe.

Hud, menda največji kamen spotike za kmete je nedvomno cena lesa. Če že govorimo o vključevanju v mednarodno delitev dela in sprejemamo zakonitosti mednarodnega trga, pravijo lastniki gozdov, naj bodo tudi cene primerne evropskemu poprečju. Razen tega so izrazili nezadovoljstvo nad družbenimi dajatvami, ki pri predelanem lesu (po štirih fazah) dosežejo 330,54 din na kubik oziroma 29 odstotkov celotne vrednosti. Poudarili so, da sedanje stanje stimulira črno žaganje, da morajo ljudje, če hočejo vsaj malo zaslužiti slepariti.

Javna razprava je zajela tudi nekatere druge tekoče probleme. Lastniki gozdov so bili na primer odločno proti predlogu komiteja za kmetijstvo in gozdarstvo pri republiškem izvršnem svetu, ki v svojih tezah zagovarja ustanovitev skupnega sklada, iz katerega naj bi se financiralo pogozdovanje devastiranih (pustih) gozdnih območij. Sodijo, da je treba ustvarjena sredstva trošiti doma. Obenem so izrazili zahtevo, da bi morali kmetje imeti več besede, kadar se odloča, kam bo šel denar iz fonda biološke amortizacije. Podpirajo skupno gospodarjenje z gozdovi, vendar hočejo tudi enotno, zlasti pa ceneno gozdarsko službo.

Problem, ki pravzaprav ne sodi k omenjenim razpravam, a so ga načelnji povsod, je zakon o dedovanju. Kmetje trdijo, da ni dober, da škoduje kmetijstvu in da naravnost odganja ljudi z zemlje. Posestva, katerih gospodar ima več potomcev, se bodisi razkosajo in tako razpadejo, bodisi da mora sin, ki ostane na kmetiji, vse življenje odplačevati svoje brate in seste.

Lasniki gozdov upajo, da bodo pristojni organi njihovih pripombe upoštevali in da tokrat ne bo ostalo samo pri besedah.

I. G.

Cestni priključek, vodovod, trgovina

Pred kratkim je bila v Ljubnem krajevna konferenca socialistične zveze, ki so se jo med drugim udeležili tudi predsednik radovljiške občinske skupščine, sekretar občinske konference SZDL in direktor tovarne Iskra Otoče. Na konferenci so razpravljali predvsem o priključku na novo cesto, vodovodu in o trgovini na Posavcu ter v Ljubnem.

Po mnogih sestankih so člani SZDL na konferenci še enkrat izrazili zahtevo, da se uredi priključek na novo gorenjsko cesto, ki pelje čez ljubensko polje. Opozorili so, da na šest kilometrov dolgem odseku ni nobenega priključka. Po daljši razpravi je njihovo zahtevo podprli tudi predsednik občinske skupščine Stanko Kajdič. Drugo vprašanje, ki so ga načeli na konferenci, pa je vodovod. V preteklih mesecih

so namreč prebivalci Ljubnega skoraj brez vode. Predsednik skupščine je pojasnil, da se bodo razmere prav gotovo popravile, ko bodo prihodnje leto prot Brezjam položene nove in širše vodovodne cevi. Vendar pa so člani predlagali naj strokovne službe pri Vodovodu pregledajo glavni ljubenski cevovod, če ni morda kje pretrgan. Opozorili so tudi, naj vodovodna uprava prične nameščati vodovodne števec v krajih, kjer je poraba največja.

Na konferenci pa so nazadnje še predlagali, naj bi potem, ko bo tovarna Iskra Otoče izpraznila prostore v gostišču Posavec, v njih uredili trgovski lokal. Na konferenci so izvolili tudi novo krajevno vodstvo in izrazili nezadovoljstvo nad dosedanjim delom predsednika krajevne organizacije SZDL.

F. Cvenkel

V Tržiču spet deluje Počitniška zveza

Po približno dveletnem »spanju pravičnega« je v Tržiču spet oživele dejavnost Počitniške zveze. Tako so pred meseci na osnovni šoli heroja Grajzerja in osnovni šoli heroja Bračiča ustanovili družini Počitniške zveze, ki imata skupno 95 članov. Družini sta že pripravili dva izleta in sicer prek Plitviških jezer in Šibenika v Split, medtem ko so na drugem iz-

letu obiskali Dubrovnik. Družina Počitniške zveze na osnovni šoli heroja Grajzerja ima v načrtu tudi literarno ekskurzijo po Dolenjski, kjer nameravajo obiskati rojstne kraje naših pesnikov in pisateljev. Člani omenjenih dveh družin imajo v načrtu tudi ustanovitev družine Počitniške zveze za Tržič — mesto, ki naj bi vključevala srednješolce in visokošolce. V. G.

Sindikalne športne igre

V rokometu so se pred nedavnim na igrišču TVD Partizana v Stražišču pomerile ekipe Iskre, Save in osnovne šole France Prešeren. Tekmovanja so trajala tri dni, kjer je vsako moštvo igralo z vsakim. Po končanem tekmovanju je bila prva Iskra I, druga Iskra II, tretja Sava in četrta ekipa osnovne šole France Prešeren.

Vodja tega tekmovanja Janez Arh iz Iskre nam je povedal, da z letošnjim tekmovanjem v rokometu ni zado-

voljen. »Mislim, da bodo sindikalne športne igre v celoti letos uspele bolje kot lani ali predlanskim. Zato bi morali z njihovi nadaljevanji tudi v prihodnje. Vendar pa je zanimanje za nekatere športne panoge v večjih sindikalnih organizacijah premajhno. Prav bi bilo, da bi organizatorji upoštevali, da niso toliko pomembni končni športni rezultati oziroma vrstni red po tekmovanju, marveč sodelovanje.«

A. Z.

Kje bo pokopališče?

Po stari navadi v Kranjski gori nikoli ni bilo plačanega grobarja. Jamo kopljejo sosede oziroma znanci.

Milan Robič, tajnik krajevne skupnosti Kranjska gora, je glede pokopališča povedal: »Že tri leta vodimo akcijo, da bi dobili novo lokacijo za pokopališče. V neposredni bližini sedanjega pokopališča bo nova šola, Zdravstveni dom, tu je trgovski center Kranjske gore. Sedanje pokopališče je za potrebe okolice z 2200 stalnimi prebivalci, na pokopališču pa je prostora le za 199 grobov.

Svet krajevne skupnosti že dve leti razpravlja in ugotavlja potrebo po novi lokaciji. O tem smo obvestili tudi oddelek za gospodarstvo skupščine Jesenice. Občina je posredovala pri institutu za urbanizem v Ljubljani. Le-ta pa je odgovoril, da so v Kranjski gori določene tri možne lokacije za novo pokopališče. Ne vem razloga, toda krajevna skupnost o teh lokacijah še ni obveščena, čeprav so podatki na občini.«

To pa je tudi odgovor na vprašanje zastavljeno v naslovu.

J. Vidic

Zasebna obrt in zakonodaja

Prizadevanja zasebnih obrtnikov, da dobijo svoj potreben in zaslužen prostor pod soncem ni izraz pohlepa po denarju in izkoriščanju ljudi, ampak želja po vključitvi v gospodarske tokove in gibanja skupnosti

Prizadevanje zasebnih obrtnikov, da dobijo svoj potreben in zaslužen prostor pod soncem ni izraz pohlepa po denarju in izkoriščanju ljudi, ampak želja po vključitvi v gospodarske tokove in gibanja skupnosti.

O zasebni obrti in obrtnikih je v zadnjem času v Kranju in drugod dosti govora. Ne samo na plenarnem posvetovanju gorenjskih obrtnikov pretekli teden, ampak so o tako imenovanem osebnem delu z zasebnimi delovnimi sredstvi razpravljali tudi na posvetovanju, ki ga je o tem vprašanju organizirala občinska konferenca SZDL v Kranju. Na njem so pretresli stališča zvezne konference SZDL o osebnem delu in jih primerjali s položajem obrti na Gorenjskem.

Nekaj števil. Na Gorenjskem je 1154 zasebnih obrtnikov, od tega jih je največ v Kranju (504), najmanj pa v Tržiču, kjer jih je 96. Po stroki je najmočnejša kovinska, sledi ji lesna, gradbena in tekstilna obrt. Pri rednih obrtnikih je zaposlenih 683 delavcev, od teh je 423 kvalificiranih. Vajencev je 354.

Razen rednih obrtnikov imamo na Gorenjskem še takšne, katerim je obrt postranska dejavnost. Teh je 652 in se je samo letos njihovo število zmanjšalo za 15 odstotkov. Največ »malih obrtnikov«, tako jih namreč radi imenujemo, se ukvarja s tekstilno, kovinsko in stavbeno obrtjo.

Ob upoštevanju obeh ome-

njenih sektorjev obrti dela na Gorenjskem v zasebni obrti prek 5000 ljudi. Če pa prištejemo zraven še tiste, ki opravljajo obrtne storitve na črno, se število povzpne na 7000.

Ob premlevanju problematike zasebne obrti na Gorenjskem lahko — in najbolj je tako — začnemo pri predpisih, ki jo urejajo. Težnja obrtnikov in tistih, ki skrbijo za njihov razcvet, je, da preidemo na decentralizacijo predpisov o osebnem delu z zasebnimi delovnimi sredstvi. Zveza naj določi le tiste predpise, ki bodo veljavni za celo državo in bodo splošnega in usmerjevalnega značaja, ostale zakonodajne pristojnosti na področju obrti oziroma zasebnega dela pa naj se prenesejo na republiške in občinske organe. Posebno na slednje, ker je bilo že nekajkrat ugotovljeno, da se le-ti še najbolj prizadevajo za razvoj obrti. In še nekaj. Zasebnim obrtnikom prav radi očitamo bogatenje in izkoriščanje pri njih zaposlenih delavcev. Na razgovorih o zasebni obrti je bilo že večkrat potrjeno dejstvo, da je večina naših obrtnikov poštenih, da je to le del občanov, ki se želi aktivno vključiti v sodobne gospodarske procese. Zato njihovih naprednih idej in teženj ne bi smeli pobijati, ampak nasprotno: podpirati in pomagati. Ključ tega pa je ustrezna, pravična in predvsem stimulativna zakonodaja.

J. Košnjek

Vzgojno izobraževalni uspehi osnovnih šol v občini Kranj ob zaključku šolskega leta 1968-69

V šolskem letu 1968/69 je bilo v občini Kranj 8 centralnih osnovnih šol s 17 podružnicami in eno nepopolno osnovno šolo. V 253 oddelkih se je šolalo 7122 učencev, od tega 6037 učencev na centralnih šolah, 1085 ali 15,2 % učencev pa je obiskovalo pouk na podružničnih šolah. Število učencev se je povečalo za 55. Z gradnjo nove šole Fr. Prešeren na Zlatem polju se je šolska mreža toliko spremenila, da je v šolskem letu 1968/69 vključila vse učence Dupelj in Naklega od 5. razreda dalje na matično šolo.

Na oddelek centralnih šol je prišlo povprečno 30 učencev. Kljub ugodnim prostorskim možnostim na večini šol pa že čutimo pomanjkanje prostora zaradi vedno večje migracije učencev iz podružničnih šol pa tudi zaradi naraščajočih potreb odpiranja oddelkov podaljšanega bivanja. Priznati moramo, da je kranjska občina ena izmed redkih občin, ki je pokazala močan interes za vzgojno problematiko šolskih otrok in finančno omogočila, da smo v tekočem šolskem letu imeli 22 oddelkov šolskega varstva, v katerih je našlo varstvo in vsoto pomoči pri učenju 441 učencev ali 6,2 %. Za to razširjeno dejavnost naših šol je temeljna izobraževalna skupnost občine Kranj prispevala 475.000,00 novih dinarjev. To je nova kvaliteta naše šole in nova oblika pedagoške pomoči zaposleni materi, ki pa nikakor ne bi smela biti popolnoma odrgana od spremljanja in skrbi za otrokov telesni in duševni razvoj.

Razgibanost terena in dolga ugodne prometne zveze s šolskimi avtobusi so omogočile, da se je v preteklem šolskem letu vozilo iz vasi v mesto 1910 ali 26,8 % šolarjev. Največ otrok, ki so se vozili v šolo z avtobusi, so imeli mestne šole (L. Seljak 34,2 %, Fr. Prešeren 29,7 % in Cerklje 48,2 % vozačev.) Ob tem se odpira vprašanje varstva vozačev v času, ko čakajo na avtobuse in problem prehrane zlasti za učence, ki morajo pešati od avtobusne postaje do doma še velik kos poti. Po podatkih imamo v občini 1364 ali 19,1 % učencev, ki so oddaljeni od šole nad 5 km.

Zelo pomembno pa je tudi dejstvo, da so učenci vozači odtrgani od celotnega šolskega življenja, ker se ne vključujejo v interesne in izvenšolske dejavnosti niti v organizirano dodatno pomoč.

Na vseh šolah dokaj dobro delujejo šolske mlečne kuhinje. Šolsko malico dobiva 94,4 % otrok. S širjenjem oddelkov podaljšanega bivanja pa se povečuje tudi število učencev, ki imajo v šoli kosilo. Le-teh je bilo lani 5 % od celotnega števila učencev.

Po socialni strukturi je 60,7 % učencev iz delavskih družin in le 9,7 % zasebnih kmetovalcev. Vse te spremembe v družbeni strukturi

prebivalstva, zlasti pa družine, porajajo v načinu življenja nove in številne probleme.

Odsotnost staršev (82 % staršev je zaposlenih v proizvodnji in v raznih ustanovah) se kaže v neki obliki tudi na otrocih, ki so predvsem prikrajšani na emocionalnem področju, pa tudi za pomoč staršev pri šolskem delu doma.

Na šolah poučuje 336 učiteljev, in sicer 60,5 % s srednjo, 23,6 % z višjo, 12,3 % z visoko izobrazbo, 3,6 % učiteljev pa je bilo v civilno pravnem razmerju. Kljub skrbi šol za strokovni kader pa še vedno primanjkuje učiteljev za matematiko, zgodovino, tehnični pouk in srbohrvatski jezik, kar pomeni 21,8 % nestrokovno zasedenih učnih ur. Stanje se bo izboljšalo, ko bodo diplomirali učitelji, ki izredno študirajo določeno predmetno področje, novo poživitev dela pa bodo vnesli tudi učitelji, ki izredno študirajo na PA za razredni pouk. Tako imamo na naših šolah približno 60 učiteljev, ki izredno študirajo.

Novo kvaliteto v občini Kranj predstavlja tudi organizacija šolske svetovalne službe na osnovni šoli L. Seljak v Stražišču. Team strokovnih delavcev (socialni delavec, psiholog, pedagog) deluje pod vodstvom Pedagoškega inštituta in bo dal solidno osnovo za boljše razumevanje učencev, njihovih sposobnosti in objektivnih pogojev za učenje, kakor tudi izboljšanje učnovzgojnega procesa.

Odsev izboljšanih materialnih pogojev osnovne šole ter večje angažiranosti učiteljskih kolektivov so tudi letošnji učni uspehi. Primerjalni podatki zadnjih treh let kažejo viden porast števila učencev s pozitivnimi ocenami. Tako je v šolskem letu 1966/67 izdelalo s pozitivno oceno 79,5 % učencev, v šolskem letu 1968/69 pa 85,9 % učencev. Če pa k temu dodamo še 3,9 % učencev, ki so izdelali po 39. členu in 9,7 % učencev, ki je uspešno opravilo popravni izpit, se odstotek učencev, ki so izdelali razred, dvigne na 92,1 %, kar je za 5,4 % več kot v letu 1966/67.

Tako je bil na stopnji razrednega pouka boljši učni uspeh za 1 %, na stopnji predmetnega pouka pa se je skupni učni uspeh dvignil

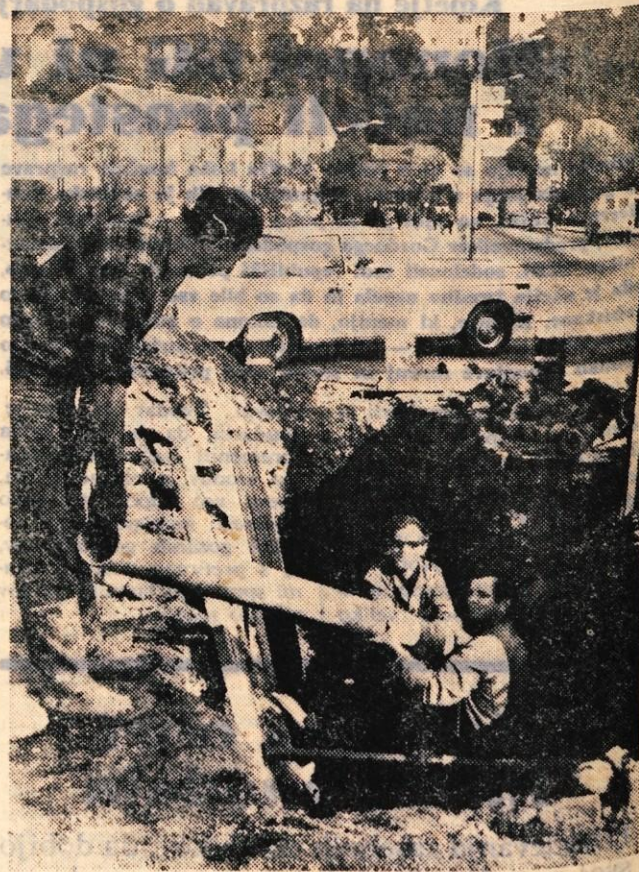
kar za 4,9 %. Bistvenih razlik med šolami ali med posameznimi razredi ni bilo.

Popravne izpite je uspešno opravilo od 492 učencev 340 ali 69,1 %. Postopoma se zboljšuje tudi uspeh generacije (57,1 %). Glede na lansko leto se je osip učencev zmanjšal za 3,3 %. To pomeni, da v občini normalno konča osnovno šolo 57,1 % učencev.

Tudi učni uspehi po predmetih kažejo bistvene premike na račun pozitivnih ocen. Tako se je s popravnimi izpiti pri matematiki število negativnih zmanjšalo za 8,9 % v primeru z lanskimi uspehi, pri slovenskem jeziku za 5,5 % in pri tujem jeziku za 6,9 %.

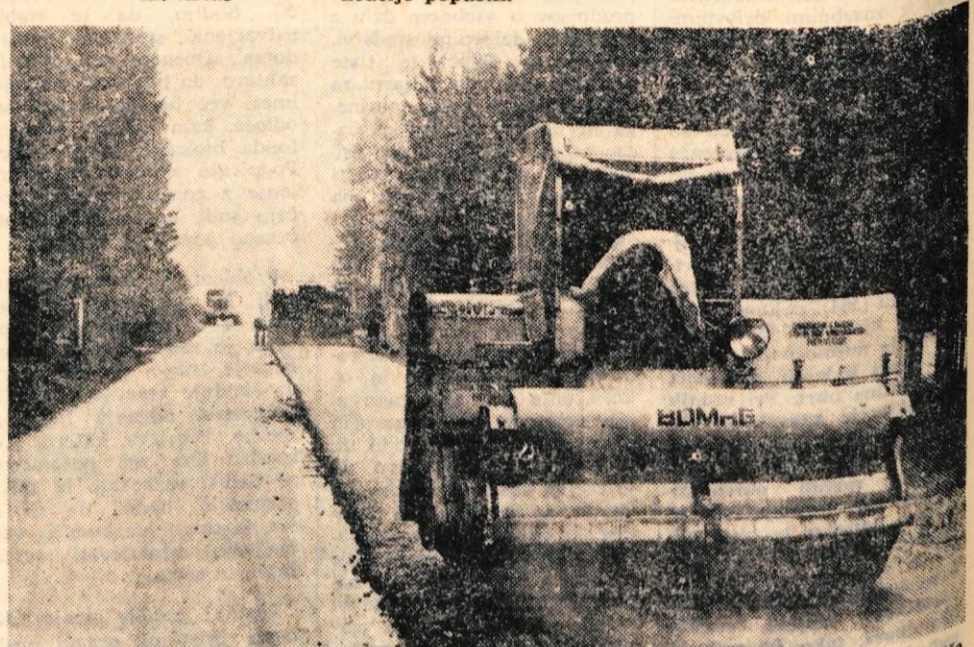
Med činitelje, ki so vplivali na boljše učno-vzgojne uspehe, moramo šteti predvsem lastna prizadevanja šolskih kolektivov, ki so v večji meri upajali sodobnejše metode in oblike dela, se načrtneje poglobljali v učence, upajali oblike individualiziranega pouka in ocenjevanja z nalogami objektivnega tipa. Svoj delež so prispevale tudi dobro organizirane šolske službe, oddelki podaljšanega bivanja in malih šol, prav tako pa tudi organizirana pomoč pred popravnimi izpiti. Z izboljšanjem materialnega stanja šol se je dvignila tudi sama kvaliteta učiteljevega dela, ki je v sodobnih učilnicah in ob dokaj bogatih kabinetih postal zagret za šolsko delo, ki kaže svoj pozitivni smisel poleg učnih uspehov tudi v raznih uspešnih šolskih in izvenšolskih tekmovanjih in akcijah.

Pedagoška svetovalka
M. Artač



Našli so okvaro

V sredo smo v našem časniku pisali, da je zaradi predvidene okvare na cevovodu, ki poteka po desnem bregu Save, prišlo do pomanjkanja pitne vode v Stražišču pri Kranju. Ekipa podjetja Vodovod Kranj je temeljito raziskala področje, kjer poteka cevovod. Zaradi instrumentov, ki so občutljivi na šum, je morala delati predvsem ponoči. Tako jim je v sredo zjutraj uspelo odkriti okvaro na odcepu na kranjsko železniško postajo (na koncu savskega mostu). Ugotovili so, da je bila odprtina v cevovodu tolikšna, da se je pritisk v ceveh zmanjšal za okrog sedem atmosfer. Zato so bili v Stražišču v teh dneh več ali manj brez vode; manjši pritisk pa je bil tudi v nekaterih naseljih ob desnem bregu Save. Okvaro so potem v sredo okrog 16. ure popravili. Predstavniki podjetja Vodovod so nam povedali, da je okvara najbrž nastala, ker so bila pred nekaj leti na istem mestu opravljena zemeljska dela. Menijo, da so takrat zemeljski tresljaji razrahljali tudi cevovod, ki je potem minulo soboto oziroma nedeljo popustil.



Cestno podjetje Kranj je začelo v petek preurejati 2,5 km dolg cestni odsek od letališča Brnik do vasi Brnik. Z novo asfaltno prevleko bodo izravnali cestnišče, na ovinkih pa bodo uredili pravi naklon. Delo bodo končali predvidoma konec prihodnjega tedna. — (vig) —
Foto: F. Perdan

Naročniki žrebajo naročnike Objavljamo prvih 40 naročnikov, ki so jih izžrebal naročniki našega časopisa



Švab Martin, Zg. Vetrovo 9, Tržič, je izžrebal naslednje naročnike:

Švajger Ivanka,
Mojstrana 16
Prosen Stane,
Smartno 6, Cerklje
Zupančič Marija,
Gozd Martuljk 7 b
Zebec Ivan,
Gradnikova 1, Kranj
Mlekuž Julka,
Boh. Bistrica n. bl. GU
Zlebnik Franc,
Sp. Luša 2, Selca
Lotrič Anton,
Log 4, Železniki
Zalokar Ivan,
Poljane 14



Čarman Franc, Sora 4, Medvode, je izžrebal naslednje naročnike:

Jakomini Ivanka,
Podboršt 12, Komenda
Grabnar Marija,
Mojnik 11
Božnar Vencelj,
Zakobiljek 7, Poljane
Hvala Justin,
Breznica, Zirovnica
Polajnar Janez,
Sp. Preska 11, Tržič
Patrič Jože,
Rateče Planica 30
Grasčič Aleš,
Tenetiše 20, Golnik
Hudobivnik Alojz,
Soha 1 a, Kranj



Oblak Janez, ml., Kladje 11, Gor. vas, je izžrebal naslednje naročnike:

Hrovat Frančiška,
Begunje 29
Šinkovec Franc,
Gor. vas 21
Smolej Jože,
Kranjska gora 2
Sparovec Franc,
Lipnica 3, Kropa
Brun Janko,
Bašelj 8, Predvor
Gomboc Rudolf,
Visoko 104, Senčur
Gabrijelčič Maks,
Sr. Bitnje 43, Zabnica
Podjed Pavel,
Stopče 21, Grobelno



Čepon Martin, Zg. Plavž 9, Jesenice, je izžrebal naslednje naročnike:

Čander Mihael,
Kokrica 82, Kranj
Beguš Franc,
Lehe 2, Jesenice
Konobelj Franc,
M. Tita 87, Jesenice
Rozman Jakob,
Zg. Plavž 14, Jesenice
Bergant Marija,
Preska 8, Medvode
Kalan Albina,
Ljubljanska 33, Kranj
Prešeren Anica,
Černivec 20, Brezje
Benedik Jože,
Kultur. dom Mošnje, Radovljica



Brudar Anton, C. na Klanec 7, Kranj, je izžrebal naslednje naročnike:

Mupni urad,
Tržiže
Osenčič Marija,
Selo 47, Bled
Kozjek Ana,
Luče 13, Kranj
Rozman Jože,
Trojarjeva 42, Kranj
Triler Anica,
Kokra 95, Zg. Jezersko
Železnik Alojz,
Voglje 30, Senčur
Časperlín Ludvik,
Jezerska c. 114, Kranj
Švajger Ivanka,
Slenčeva 17, Kranj

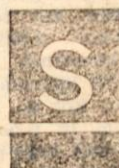
V četrtek, 30. oktobra, bomo objavili imena še drugih 40 naročnikov.

Izžrebanih bo torej 80 naročnikov.

Za vse izžrebane pripravljamo zanimivo potovanje. Podrobnosti o tem bomo objavili v Glasu 8. novembra 1969.

Se imate čas, da se naročite na Glas in plačate vsaj polletno naročnino.

Tudi vi ste lahko izžreban.



POSREDUJEMO PRODAJO

karamboliranih vozil

1. OSEBNI AVTO FIAT 1100 R, leto izdelave 1969, prevoženih 5000 kilometrov
Začetna cena 12.500 din
2. OSEBNI AVTO ZASTAVA 750, leto izdelave 1966, prevoženih 41.000 kilometrov
Začetna cena 3550 din.

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 12. ure pri Zavarovalnici Sava PE Kranj.

Pismene ponudbe z 10 % kavcijo od začetne cene sprejemamo do 29. 10. 1969 do 12. ure.

ZAVAROVALNICA SAVA KRANJ
PE KRANJ

15 let MURKE

Kolektiv trgovskega podjetja Murka Lesce bo danes (sobota) popoldne praznoval 15. obletnico ustanovitve in poslovanja. Svečana proslava s kulturnim programom in tekmovaljem ter razstavo o 15-letnem delu podjetja bo v Kazini na Bledu.



KAJ BOSTE NASLI V
PAVLIHOVI PRATIKI 1970

- Slikovit koledar z napovedjo vremena, vremenskimi pregovori, kmečkimi opravili in starimi zapiski
- Imenski koledar in pregledni koledar
- Vidnost planetov v letu 1970
- Horoskop — pogled v bodočnost
- Zehanje in ljubezen
- Poezija poklicev
- Vojaška birokracija
- Marsove ure
- Novoletno vedeževanje
- Mini sanjske bukve
- Lažni hipnotizem
- Pravljice
- Uganke in skrivalnice
- Risane in pisane šale ter humoreske

PAVLIHOVA PRATIKA 1970
za 3 dinarje



HEJ, PRIJATELJ,
KAM HITIŠ?

V ZARJO,
TAM VSE DOBIŠ!





Največ zanimanja za klavir, harmoniko in kitaro

S podružnicami v Predvdoru, Cerkljah in Senčurju odprta vrata glasbenemu izobraževanju tudi podeželski mladini

Cestokrat se starši, zlasti tisti, kjer sta oba zaposlena, vprašajo, kako bi njihov otrok čimbolj koristno izbral prosti čas. Če otrok nima pravega dela, kot je to na primer pri kmečkih otrocih, se kaj rado zgodi, da v mestu postane tak sinček ali hčerkica otrok ulice. Starši, ki se tega zavedajo, vpisujejo otroke v razna športna društva, tečaje tujih jezikov, likovne krožke, baletno šolo, dramske sekcije in podobno. Med takimi »zaposlitvami« pa nedvomno ni na zadnjem mestu tudi glasbeno izobraževanje mladine.

Vodilno vlogo je v glasbenem izobraževanju mladine v kranjski občini ima prav gotovo glasbena šola, ki bo decembra praznovala 60-letnico delovanja.

Podatki o vpisanih gojenicah kažejo, da letošnji vpis v primerjavi s poprečjem prejšnjih let v ničemer ne zaostaja. Od skupno 320 vpisanih učencev jih 124 igra klavir, 12 violino, 4 violončelo, 5 trobento, 4 klarinet, 2 blokflavto, 3 melodiko, 45 kitaro, 107 klavirsko harmoniko, 14 gojencev pa študira solopetje. Razen pouka instrumenta morajo vsi učenci obiskovati splošno izobraževalni predmet nauk o glasbi.

Vendar pa se iz leta v leto opažajo določeni premiki v strukturi zanimanja in s tem vpisa za posamezna glasbila. Čedalje močnejše je zanimanje za učenje ljudskih

instrumentov, to je kitare in klavirske harmonike, medtem ko vpis na oddelku za godala vidno pada. Zanimivo pa je, da kljub padanju števila vpisanih učencev za klasične instrumente to ne gre na račun klavirja, saj je število pianistov iz leta v leto približno enako. Vzroke za takšno zadovoljivo stanje je treba iskati predvsem v prizadevnosti in stalnosti pedagoškega kadra na klavirskem oddelku.

Ze dalj časa pa se kaže premajhno število gojencev na oddelku za pihala in trobila. Tu je zanimanje mladine kljub potrebam za razne zabavne in druge orkestre izredno nizko, kar lepo ilustrirajo prejšnji podatki o vpisu. Glasbena šola sama ustreznega pedagoškega kadra za nekatera glasbila trenutno nima, vendar bi lahko dobila iz Ljubljane honorar-

ne sodelavce, če bi se prijavilo za neki ali njemu podoben instrument vsaj 5 kandidatov. Tako bi npr. lahko takoj uvedli pouk saksofona, vendar se je za ta instrument zanimali smo en kandidat. Večje zanimanje za pouk pihal in trobil pa je v Cerkljah, kjer bi radi ustanovili oziroma oživili pihalni orkester, ki je v Cerkljah že obstajal.

Prej navedeni podatki o vpisu se nanašajo na matično šolo v Kranju in na podružnice v Predvdoru, Cerkljah in Senčurju. Glasbena šola v Kranju je imela že prejšnja leta v programu ustanovitve oddelkov zunaj mesta, da bi tako zajela čimveč tistih otrok, ki imajo nadarjenost in veselje do glasbe. Marsikateri sposoben otrok se namreč ni mogel glasbeno šolati, bodisi zaradi oddaljenosti od mesta in povrh tega še slabih prometnih zvez, bodisi zaradi stroškov, ki bi s tem nastali.

Vendar pa bi ostalo vse samo pri programu, če se ne bi občani teh krajev ob raznih priložnostih, še zlasti na zboru volivcev, močno zavzeli za ustanovitev podružnic. Po zagotovitvi dodatnih finančnih sredstev glasbeni šoli za takšno razširjeno dejavnost je pred dvema letoma stekel pouk najprej v Predvdoru in Cerkljah, letos pa še v Senčurju. Tako je na oddelku za klavir, harmoniko in kitaro vpisanih v Predvdoru 55 učencev, v Cerkljah 28 in v Senčurju 34. Te podružnice imajo svoje učilnice v osnovnih šolah in kot je povedal ravnatelj kranjske glasbene šole Peter Lipar, je vodstvo in pedagoški kader teh šol izredno naklonjen dejavnosti glasbene šole.

Za osnovno dejavnost glasbene šole daje sredstva temeljna izobraževalna skupnost, del pa prispevajo starši učencev. Mesečni prispevek staršev oziroma ukovina, kot temu pravijo na šoli, pa je različen, glede na to, za katero glasbilo gre in ali je pouk individualen ali skupinski. Šola namreč stremi, da bi se čimveč učencev vpisalo na oddelke za godala, trobila in pihala, ker leti glasbeniki lahko uspešno sodelujejo v komornih ansamblih in večjih instrumentalnih skupinah, kot so godalni, simfonični in pihalni orkester ter s tem tudi prispevajo večji delež pri dvigu množičnosti in kvalitete na področju glasbene reprodukcije v občini. Tako znaša ukovina za klavir, harmoniko in kitaro 30 dinarjev, trobento in klarinet 20 dinarjev, za violino in violončelo pa 15 dinarjev mesečno.

Glede osebnih dohodkov na šoli pravijo, da so usklajeni s stopnjo kvalifikacije pedagoškega kadra, ki ima večinoma visoko izobrazbo, razen na oddelku za ljudske instrumente. Ti predavatelji

si ne morejo pridobiti visoke kvalifikacije, ker za harmoniko in kitaro sploh ni ustreznih izobraževalnih šol v naši državi.

Vsako leto prireja glasbena šola obvezne interne nastope (približno 15 na leto), javne nastope (lani jih je bilo 5) v Kranju in samostojne koncerte na področju občine, kjer so za to ustrezne dvorane. Lani sta bila dva takšna koncerta v Cerkljah in v Predvdoru ter eden v Senčurju. Dalje je šola v preteklem šolskem letu pripravila 4 snemanja za RTV Ljubljana. Ze vrsto let sodeluje na občinskih glasbenih revijah in republiški reviji solistov in ansamblov glasbenih šol Slovenije. Razen tega izvedejo učenci vsako leto vrsto samostojnih nastopov na matičnih šolah in drugod na raznih proslavah in prireditvah. Tako so v preteklem šolskem letu učenci izvedli 346 individualnih nastopov. V okviru glasbene šole uspešno delujeta mladinski godalni orkester in

harmonikarski orkester. Nekateri učenci pa se ne zadovoljijo samo z nižjo izobrazbo, temveč nadaljujejo študij glasbe na srednji glasbeni šoli in dalje na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Tretno na teh dveh ustanovah študira 14 bivših učencev glasbene šole, eden pa se celo izpopolnjuje v Kölnu v Zahodni Nemčiji.

Kaj lahko rečemo o dejavnosti kranjske glasbene šole? Glasbena vzgoja je del estetske vzgoje človeka, ki je v sedanjem času vsestranskega tehničnega in družbenega napredka človeku nujna. Z aktivnim glasbenim izobraževanjem si človek krepi duha in željo po lepšem življenju in uveljavljanju v sodobni družbi, ki zahteva vsestranskega človeka. In prav v stremjenju po teh vrednotah in zasledovanju teh ciljev ter ob precejšnji materialni pomoči družbe kaže šola nedvomno viden uspeh in v celoti opravičuje svojo dejavnost.

D. Stanjko

Knjige in slike so moje najljubše prijateljice...

Letos poteka že osmo leto od ustanovitve matične občinske knjižnice v Trzinu. Knjižnica je imela ob ustanovitvi 2500 knjig, letos pa jih ima že prek 10.000. Vseskozi od ustanovitve pa do danes opravlja knjižničarske posle v trziški knjižnici Jožica Gladek, ki je v šali dejala, da spada že kar v »knjižničarski inventar«. Sicer pa smo iz njenih besed lahko izbrali nekatere podatke o delu same knjižnice, kot tudi o navdušenju samih Trzinčanov za pisano besedo.

Lani so imeli v trziški knjižnici več kot 5500 obiskovalcev, ki so si izposodili 9186 knjig, medtem ko so si izposodile knjižnice, ki obiskuje Lom pod Storžičem, Podlublje in Dolino, izposodili 200 knjig. Prijazna knjižničarka nam je povedala, katere knjige Trzinčani najraje berejo. Starejši bralci imajo najraje lažja vsebinska dela, medtem ko se mladina precej navdušuje za sodobno poezijo in ustvarjalce te poezije — Kuntnerja, Tauferja, Snoja, Zidarja, Piska in tudi za Dylana in Elliota. Upokojenci in gospodinjke rade sežejo po Angeliki, Fanini, Rožah in meču, medtem ko mladi bralci radi prebirajo ruske klasične od Dostojevskega, Tolstojega do Turgejeva. Pri ljubljani so tudi Ingoličeva, Kranjčeva, Rozmanova in Zidarjeva dela in to predvsem pri mlajših bralcih. Cenjeni so tudi zgodovinski romani in biografije.

Knjižničarka Jožica Gladek pravi, da že kar ve, katero knjigo lahko svetuje bralcem. Nadalje nam je zaupala, da se kljub vplivu televizije obisk v knjižnici ni zmanj-

šal in da Trzinčani zelo radi segajo po knjigah.

»Pri delu z bralci, ti imajo štirikrat na teden svoje ure v knjižnici, mi gre predvsem zato, da bi vsak bralec, ki prvič zaide v knjižnico, spoznal, pride kasneje spet po nove knjige. Zame osebno so knjige najljubše prijateljice in neredko preberem tudi po štiri knjige na teden. Poleg tega pa obožujem tudi umetniške slike, vendar se počutim najbolj srečno, kadar sem skupaj z bralci. Zanimam vas, katera leposlovna dela so name narečila največji vtis? Med to množico prebranih del bi se kar težko odločila za eno ali dve knjigi. Všeč mi je bila knjiga Irwin Shawa Lucy Crowe, potem Človeške vezi od Maughama in Thomasa Wolfa Ozri se proti domu, angel. Obožujem pa tudi Ernesta Hemingwaya. Nekateri menijo, da sem kar preveč v tem svetu knjig in včasih mi v šali pravijo, da sem »knjižni molj«. Ob takšnih besedah se zgolj nasmejem, ker menim, da mi zaupanje bralcev »rekuje« nenehno izobraževanje oziroma branje najrazličnejših knjig, kajti le tako lahko bralcem svetujem pri njihovem odločanju, katero knjigo bodo izbrali.«

Naj še omenim, da ima trziška knjižnica v svojem okviru tudi potujočo knjižnico in da na vseh treh osrednjih osemletkah v trziški občini delujejo pionirske knjižnice. Trziška knjižnica bi zaradi povečanega zanimanja za knjige nujno potrebovala posebne prostore, za študijski in pionirski oddelki, dobrodošel pa bi bil tudi prostor za bralce.

V. Guček

TAPETNIŠTVO RADOVLJICA

vam strokovno
in po konkurenčnih cenah

obloži tla z najlonskimi
tapetnim preprogami. Po-
lagamo vinas, topli pod,
podolit, tehnotil. Izdeluje-
mo in montiramo sobne
in okenske zavese vseh
vrst

Po naročilu opravljamo
vsa tapetniška dela.

Lastna zaloga
najlon tapetnim preprog.



Podajal
glas v
GLASU

napetiv
napet

OSNOVNA ŠOLA
SIMON JENKO
KRANJ

razpisuje

naslednja delovna mesta

1 UCITELJA
za določen čas

2 ČISTILKI
za nedoločen čas

1 pomočnico kuharice s
polovičnim delovnim časom

Interesenti naj vložijo
prošnje na upravi šole.

KMETIJSKO
ŽIVILSKI
KOMBINAT
KRANJ
SKLADIŠČE
(bivši Beksle)

obvešča

potrošnike krmil, da ima
stalno na zalogi razna kr-
mila za:

- kokoši nesnice in pi-
ščance
- krave molznice in tele-
ta
- prašiče
- koruzo v zrnju, šrot,
- pšenico
- pšenico, tropine itd.

Cene zmerne
Dostava hitra

FILM

Poljubi me, norček — ame-
riški črno-beli.

Režiser: Billy Wilder, igra-
jo — Dean Martin, Kim No-
vak, Ray Walston.

Doslej smo že večkrat na
prvem mestu omenjali filme,
ki jih posreduje ljubljansko
podjetje Vesna. Skoraj ved-
no nas Vesnini filmi presene-
tijo in pričevanje ogreje-
jo. Razen tega je še treba do-
dati, da je njen izbor del iz-
redno širok. Gledamo zahtev-
ne, resne filme, pa tudi za
komedije imajo ljubljanski
distributerji precej posluha.

Poljubi me, norček je lah-
koten posnetek, ki mu je dal
odločen zamah znani režiser
Wilder — poznavalec in nade-
vse iznajdljiv dirigent prist-
nih, svežih in zdravih komedij.
Približno dve uri bomo
spremljali in se smejali nena-
vadim peripetijam nad vse
slovesnega pevca, ki s svojo
prisotnostjo razburja malo
podeželsko mesto. Lepotičica
Kim Novak zmeša pevca.
To se pravi, da je poskrblje-
no tudi za kratkočasne lju-
bezenske prigode. Glasba je
duhovita in ustreza celotne-
mu razpoloženju.

Manon 70 — francoski v bar-
vah.

Režiser: Jean Orel, igrajo:
Katherine Deneuve, Samy
Frey, Jean Claude Brial.

Francozi so umetniki ljube-
zenskih prigod. Srečanje dveh
mladih se takoj sprevrže v
veliko ljubezen, toda vmeša-
vanje od zunaj večkrat pre-
kine vez, uničiti pa se ne mo-
re. Manon ne more živeti brez
denarja. Zato se vedno dru-
ži z bogataši, svojega Des
Griexa pa povsod predstavlja
za brata. Film je prirejen
po romanu in predstavlja
francosko kinematografijo
kar najbolje. Pravega vrhun-
ca pa ne doseže.

Preplah v Fireckreku —
ameriški v barvah.

Režija: Vincent Mc Eveety,
igrajo: James Stewart, Henry
Fonda.

Napovedujemo napet we-
stern. V zadnjih mesecih smo
jih gledali na ducate. Skoraj
si ne moremo iznebiti vtisa,
da ta zvrst preplavlja platna
preveč pogosto. Seznani se
bomo z nasilnimi ljudmi, ki
ustrahujejo in ubijajo. Vod-
ja nasilnikov pade skupaj s
pajdaši, vsemogočni šerif pa
postane rešitelj. Ob vedno
simpatičnih znanih obrazov,
se pred nami zvrsti zgodba,
ki se nam zdi poznana. Film
pa je posnet dovršeno in po
svoje prepričevalno.

Skrivna vojna Harryja Frig-
ga — ameriški.

Režija: Jack Smith, igrajo:
Paul Newman, Silva Koščina.

Ujetniki visokih vojaških
činov se počutijo za zapahi
nad vse odlično. Nikakor se ne
morejo odločiti za beg v pro-
stost. V njihovi okolici je tu-
di čedna princesa, za katero
se vname navodni pripor-
nik. Celoten potek dogajanja
je seveda mikavno zapleten
spremljamo ga s simpatijami
za preveliko odzivnost pa je
preohlapan.

B. Č.

Zakaj ni matematikov?

Po zbranih podatkih, ki jih
ima Zavod za prosvetno in
pedagoško službo v Kranju,
trenutno na gorenjskih sred-
njih šolah primanjkuje 17
predavateljev za matemati-
ko. Šole si zato pomagajo
na različne načine. Večina
predavateljev nima ustrezne
izobrazbe ali pa so to hono-
rarni predavatelji, ki pa ne
morejo imeti vseh predpisa-
nih ur.

Trenutno sta glede preda-
vateljev za matematiko v
najtežjem položaju Ekonom-
ska srednja šola v Kranju
ter Gimnazija v Kranju. Na
Ekonomski šoli predava ma-
tematiko samo en predava-
telj, ki pa zaradi gotovih
okolščin ne more predavati
tega predmeta tudi v četr-
tem letniku te šole. Direktor
šole sicer upa, da bodo četr-
tošolci v kratkem dobili
honorarnega predavatelja za
matematiko, sicer bo škoda
zaradi izostanka matematike
precejšnja, kar se zavedajo
tudi dijaki sami.

Nekoliko boljše je na
kranjski gimnaziji, čeprav bi
namesto treh potrebovali pet
matematikov. V kratkem jim
bo priskočil na pomoč hono-
rarni predavatelj matemati-
ke, tako da bodo dijaki pri-
krašani le za 4 ure matemati-
ke na teden namesto seda-
njih osem.

Problem pomanjkanja stro-
kovnjakov v prosveti ni nov
in bo po vsej verjetnosti
trajal vse dotlej, dokler bo
naša prosveta korak ali dva
za gospodarstvom. Kajti pro-
blem matematikov ni v tem,
da jih ni. Nasprotno, mate-
matiki so, samo da se raje
vključujejo v gospodarstvo,
ki jih vse bolj potrebuje in
v zvezi s tem tudi bolje de-
narno vrednoti. Račun pa je
preprost: pripravniki v pro-
sveti mora delati celih 25

let, da se mu plača dvigne
za približno polovico, med-
tem ko »zleze na zeleno ve-
jo« v gospodarski organiza-
ciji že v enem do dveh letih.
Niti ni treba biti matematik,
da bi si izračunali, kje je
bolje — v prosveti z vsako-
letnim povečevanjem plače
za poltretji tisočak (stari)
ali v gospodarstvu. Gospo-
darske organizacije pa vsak
dan uvajajo mehanografske
centre, v katere vabijo fizike,
matematike, ekonomiste itd.

Dokler pa bo družba toliko
vrednotila delo prosvetne
službe kot sedaj, bodo stro-

kovnjaki seveda iskali raje
zaposlitev v gospodarstvu
kot pa v v pedagoški službi.

Dokler pa bo stimulacija v
prosvetni službi tako nizka,
mladi diplomirani matematik
sploh ne bo omahoval, ali
naj sprejme službo v gospo-
darstvu ali prosveti, dokler
ne bo urejeno štipendiranje
strokovnjakov za srednje šole
pri republiški izobraževalni
skupnosti skupaj z regio-
nalnimi sveti izobraževalnih
skupnosti in občinami, nas
je lahko strah neznanja di-
jakov glede te vede.

L. M.

Kulturne vesti

RADOVLJICA — Danes, v soboto, 25. oktobra, in v nedeljo,
26. oktobra, bo v prostorih delavske univerze Radovljica (gra-
ščinska dvorana) odprta zanimiva razstava LINGUAPHONE
naprav, združena z demonstracijo učenja tujih jezikov. Raz-
stavo organizirata LINGUAPHONE INSTITUTE LIMITED iz
Londona in ZKP MLADOST iz Zagreba. Linguaphone metodo,
svetovno znani avdiovizuelni način študija tujih jezikov na
domu, imamo zdaj prvič tudi v slovenski priredbi. Tovrstne
naprave za pouk angleščine, nemščine, francoščine in itali-
janščine je že moč dobiti. Vsak tečaj obsega 50 dnevni kon-
verzacij, posnetih na gramofonske plošče angleške izdelave,
ilustrirani priročnik, celotno slovnico, slovar, klasificiran po
konverzacijah, in navodila za uporabo. Na ploščah slišimo
lekcije uglednih profesorjev-lektorjev znanih univerz Oxford,
Cambridge, Köln, Bonn, Firenze, Pisa in Sorbona. Razstava
bo odprta od 9. do 19. ure.

KRANJ — Včeraj, 24. oktobra, zvečer so v galeriji Prešer-
nove hiše v Kranju odprli razstavo slikarke Grete Pečnik iz
Pirana.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je odprta
stalna arheološka, kulturnozgodovinska in umetnostnozgodov-
inska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa razstava Otroška
fotografija v ZDA.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na
ogled republiška zbirka: Slovenska žena v revoluciji in
v II. nadstropju etnografska razstava Planšarska kultura na
Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej,
v galeriji v isti stavbi pa razstavlja slikarska dela Greta
Pečnik iz Pirana.

Razstave v galerijah so odprte vsak dan od 10.—12. in od
17.—19. ure, stalne zbirke pa od 17.—19. ure, v sobotah, nede-
ljah, sredah in praznikih pa tudi od 10.—12. ure.

V TRGOVINI ZA PRODAJO KONFEKCIJE

PO
ZNIŽANIH CENAH
KONFEKCIJA
NA KLANCU
VODOPIVCEVA 7

TRGOVSKO
PODJETJE

Elita
Kranj

Nudimo:

moške podložene bunde
166,00 din

moške suknje
100,00, 175,00, 240,00 din

ženske plašče
220,00, 300,00 din

otroške plašče za starost
12—16 let
85,00 din

ženske hlače Helanca
48,00 din

in vse ostale konfekcijske
izdelke po znižanih cenah!

75 kg SPECIALNE NEPOKVARLJIVE OZIMNICE samo 340.—din

MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA

Konserviran grah doza 1/1 8 kom.
Konserviran stročji fižol doza 1/1 8 kom
Konserviran djuveč doza 1/1 8 kom
Paradižnikova mezga tuba 0,2 kg 10 kom
Goveja in kokošja juha zavitki 0,65

Vložene kumarice kozarec 0,800 6 kom
Paradižnikova paprika kozarec 0,800 6 kom
Paprika »Kapija« kozarec 0,800 4 kom
Paprična solata kozarec 0,800 4 kom
Ajvar kozarec 0,800 4 kom

OPOMBA DOBAVITELJA: Dobavitelj si pridržuje pravico, da pri sestavi paketa št. 3 menja sestavo kompotov, džemov in pripravljene jedi glede na razpoložljive količine letnega pridelka.
PRODAJNI POGOJI: za nakup paketov
Nakup paketov se kreditira največ do zneska 680.— din
Kupec mora poravnati znesek za nakup paketov št. 1, 2 in 3 največ v petih mesečnih obrokih s plačilom gotovine na žiro račun 401-1-512 »KONZerva EXPORT« SKOPJE
Mesečni odplačilni obrok ne sme biti manjši od 70.— din
Z gotovino lahko kupite vsak paket posebej po želji kupca
Reklamiranje dobavljenih paketov priznavamo v 8 dneh po prejemu paketa in pismenem obvestilu

VSE INFORMACIJE ZA NAKUP DAJE:

Poslovno združenje EMONA MERKUR, Ljubljana, Miklošičeva 38/II, telefon 316-279

PROIZVAJALEC IN DOBAVITELJ KONZervaEXPORT SKOPJE

SADNI KOMPOTI

(marelica, breskev, jagoda, češnja, višnja, hruška, jabolka in sliva) doza 1/1 kg 8 kom
DŽEMI (marmelade) (marelica, jagoda, breskev, šipek) kozarci 0,800 ccm 4 kom

PRIPRAVLJENA JEDILA

(sarma, grah z mesom, djuveč, stročji fižol z mesom, fižol s klobaso, fižol s pleškavico ali slanino) doze 1/1 kg 4 kom

SADNI SOKOVI

(borovnica, jagoda, ribez, marelica, breskev, malina, robida, limona, pomaranča, višnja) v tetrapaku 0,2 l 18 kom.

POMARANČNI SIRUP — steklenica 1/1 l 1 kom.



Rezultati 3. nagradnega žrebanja

reklamne prodaje
JESEN V KOKRI
z dne 22. okt. 1969

Izžrebana št.
parag. bloka

Izžrebana št.
dobitka

Izžrebana št.
parag. bloka

Izžrebana št.
dobitka

D 32-4470	259	E 36-0412	246
A 43-6125	280	F 38-0586	253
B 47-2610	234	E 44-6865	282
D 04-1210	25	B 21-2607	217
B 24-6760	222	F 23-4829	24
E 09-0440	268	B 50-6769	258
E 01-0358	216	D 12-4990	275
E 38-0454	269	B 50-7391	254
D 14-1215	43	B 32-0332	223
E 32-9832	262	E 08-6860	245
D 02-1215	83	F 16-0598	89
D 44-3742	277	F 15-0552	236
E 14-6879	26	A 49-9949	270
B 06-7680	260	B 01-2601	252
D 10-3299	85	F 27-0586	224
D 37-1210	88	E 09-3557	90
B 09-3064	230	E 27-0353	229
F 04-4029	263	D 37-3208	251
B 11-6751	231	E 40-2078	256
F 41-4095	272	E 32-1094	81
F 34-1986	87	E 20-6813	267
E 19-6805	283	E 02-3872	86
E 28-6813	247	E 33-3559	232
F 12-0029	84	E 14-9817	213
A 38-0135	44	F 11-4035	225
F 27-4826	46	F 12-4844	238
A 49-9400	271	D 10-3208	274
B 17-7932	211	E 19-0314	279
F 11-0552	8	D 40-4470	278
D 19-0778	7	A 12-9400	237
A 34-9921	219	F 10-1576	239
E 03-6832	214	A 17-9948	228
F 11-0068	284	E 06-0336	266
C 50-1739	221	B 42-7941	242
F 22-4048	240	B 26-2601	276
B 20-8330	255	B 19-3019	281
F 49-0075	244	B 11-7636	243
E 01-6855	212	E 25-0376	265
D 48-2970	285	E 29-5343	23
E 40-1085	218	E 13-6855	233
E 31-3872	82	B 21-7655	273
E 27-6834	261	C 49-1119	257
D 19-1233	235	C 48-1130	220
E 09-0491	45	F 28-1972	249
E 05-3551	226	F 03-1951	250
F 25-4095	215	E 04-3874	241
E 50-6850	248	E 29-6825	227
		D 02-1294	264

Srečni dobitniki naj se z izžrebanim paragonskim blokom zgledajo v prodajalni, kjer so kupili blago, da dvignejo dobiček.

Naslednje žrebanje nakupov preko 50 N din bo 3. novembra 1969.

Kupujte v prodajalnah
veletrgovskega podjetja
KOKRA — KRANJ

Veliko izbiro

ženskih in moških

klobukov

priznane tovarne



Šešir

iz Skofje Loke

nudimo v prodajalni Konfekcija, Titov trg 7
Ženske klobuke po znižanih cenah do 50% v različnih modnih barvah in oblikah v veliki izbiri prodaja prodajalna Moda, Titov trg 15

Trgovsko podjetje

Kranj

SODELUJTE V DOBRODELNI AKCIJI ZA REHABILITACIJO IN ZAPOSLOVANJE SLEPIH

TEKOČI RAČUN:
CENTER SLEPIH 5151-740-204



pokrovitelj

stop

Projektivno

PODJETJE, KRANJ

Cesta JLA 6/I,
(nebotičnik)



IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ

Komisija za delovna razmerja

TRGOVSKEGA
PODJETJA

SLOVENIJA SPORT
Ljubljana, Miklošičeva 18

razglaš

prosto delovno mesto

prodajalca-ke

v poslovalnici Kranj.

Poleg splošnih pogojev se zahteva kvalifikacija trgovskega pomočnika in najmanj 3 leta prakse. — Preizkusna doba je 3 mesece. Nastop dela takoj ali po dogovoru. S stanovanjem podjetje ne razpolaga. — Ponudbe sprejemamo 10 dni po objavi.

KOMUNALNI SERVIS KRANJ proda

iz zalog manjše količine podolita in likolita po 7.50 N din za 1 m². Interesenti se lahko zgledajo v skladišču komunalnega servisa Ručigajeva 5, Kranj (Primskovo).

Te dni po svetu

PRAGA, 20. oktobra — V SZ je dopotovala številna češkoslovaška partijska in vladna delegacija, ki jo vodi prvi sekretar CK KPC Gustav Husak. Na dnevnem redu bodo pogovori o političnih in gospodarskih vprašanjih obeh držav, o medsebojnem sodelovanju pa tudi o mednarodnih zadevah.

LJUBLJANA, 20. oktobra — Končala se je 8. seja CK ZKS. Zadnji dan so udeleženci sprejeli sklepe in stališča o nadaljnjih neposrednih nalogah komunistov. V obravnavi formulacij so sodelovali skoraj vsi prisotni.

BONN, 21. oktobra — Na drugi seji novega zahodno-nemškega parlamenta, že s prvim glasovanjem, je bil za kancerja izvoljen predsednik socialnodemokratske stranke in bivši župan Berlina Willy Brandt. Dobil je 251 od 495 glasov, torej dva več, kot znaša absolutna večina.

MOGADISO, 21. oktobra — Komaj en dan po pogrebu ubitega predsednika Šermaka sta somalijska vojska in policija izvedli državni udar brez prelivanja krvi. Prevratniki so tako aretirali predsednika vlade Egalia in ga označili za »pijavko ljudstva«, ukinili ustavo, poslance pa postavili pod nadzorstvo.

BEJRUT, 22. oktobra — Libanonska vojska je na svojo roko, brez vednosti vlade, sprožila oboroženo akcijo proti palestinskim komandosom. Ker premier Rašid Karamie ni hotel prevzeti odgovornosti za morebitne posledice, je odstopil. Sirske oblasti so že nekaj ur po začetku operacij zaprle mejo z Libanom.

STOCKHOLM, 23. oktobra — Letošnjo Nobelovo nagrado za mir je dobil irski dramatik Samuel Becket, katerega dela čakajo na Goddota. Srečni dnevi in Konec igre poznamo tudi pri nas.

TUNIS, 23. oktobra — Zaradi hudega deževja in katastrofalnih poplav je v Tuniziji ostalo brez strehe 5000 ljudi. V reševalnih akcijah sodeluje deset francoskih, maroških in tunizijskih helikopterjev, ki so doslej rešile življenje 520 ljudem. Najhuje je prizadeto severno obalno območje in okolica Bizerte, torej kraji, ki jim je bilo po prej s poplavi vedno prizaneseno.

Samo na enem mestu v Bostonu se je zbralo sto tisoč ljudi, v Washingtonu 50.000, v Los Angelesu, San Franciscu, Detroitu, Minneapolisu in drugod na desettisoče in stotisoče. Bil je dan protesta proti vojni v Vietnamu, ki se je razširil po vsem ozemlju ZDA in drugod po svetu, kjer živijo ali delajo Američani. To je bila doslej največja demonstracija proti vojni v Vietnamu, čeprav je niso organizirali iz enega središča in čeprav so še nekaj dni pred 15. oktobrom govorili o njej kot o »otroški križarski vojni«, kot o političnem nepomembnem in celo praznem protestu političnih zanesenjakov in celo »hippijeve«.

»Dan vietnamskega moratorija«, kakor so imenovali 15. oktober, je sprožil 26-letni Sam Brown, bivši študent bogoslovja. Moratorij pomeni odlog ali odločitev plačila, podaljšanje plačilnega roka dolžniku. In prav v tem zadnjem pomenu je bil mlajši dan protesta, ki je prvič v tolikšni meri združil staro in mlado generacijo v ZDA v zahtevi po miru v Vietnamu.

Ko je predsednik Nixon letos januarja prevzel oblast, je obljubil svojim volilcem in ameriškemu ljudstvu, da bo končal vojno, da bo izvajal politiko, ki se bo v tem pogledu bistveno razlikovala od politike predsednika Johnsona. Pozval pa je Američane,

naj mu dajo nekaj odloga, da bo lahko izpolnil svojo obljubo. Javnost mu je dala ta »moratorij«, ki je trajal devet mesecev. V zadnjih mesecih je postajala čedalje bolj nestrpna in razočarana.

Nixon je v tem času res umaknil nekaj ameriških vojakov iz Vietnoma — do konca leta se jih bo umaknilo 60.000 — toda ostalo jih bo tam še vedno skoraj pol milijona. Nikakor pa ni hotel povedati javnosti razumnega roka, do katerega bi se morali umakniti vsi »fantje« iz Vietnoma. Čedalje očitnejše je tudi postajalo, da se tudi »jastrebi« ogrevajo za tako postopen umik, saj bi po sedanjem ključu lahko trajal leta in leta. »Jastrebi« so spoznali, da je to njihova najboljša taktika: ob zelo postopnem umiku čimbolj zavlačevati pogajanja v Parizu, hkrati pa skrbeti za »vietnamizacijo« vojne.

Ta izraz pomeni prizadevanje ameriške vlade in Pentagona, da bi tako okrepila saigonski režim, da bi se lahko sam obdržal, potem ko bi se ameriške čete v glavnem umaknile. Hkrati »jastrebi« rotijo ameriško javnost, naj samo še malo potrpi, ker da je zmaga na vidiku. Zagotavljajo javnosti in predsedniku Nixonu, da se

sovražnik bojuje še z zadnjimi močmi in da je treba samo še malo vzdržati. Njihov najmočnejši argument, ki je namenjen omahljivemu delu ameriškega javnega mnjenja, se na kratko glasi: »Mar bomo zdaj vrgli puško v koruzo, ko se nam po toliko žrtvah in izdatkih vendarle nasmiha zmaga?« »Jastrebi« prav nič ne moti dejstvo, da že leta in leta nastopajo s takimi argumenti. Računajo, da je v ZDA še vedno dovolj naivnežev. Toda množični protest 15. oktobra je pokazal, da jih je čedalje manj.

Dubček in Smrkovsky sta prejšnji teden odstopila s položaja predsednika in podpredsednika zvezne skupščine ČSSR. Tako se je uresničila napoved o čistki vseh »desničarskih« elementov, ki jo je bilo slišati na plenumu CK KPC v dneh 25. do 27. septembra letos, na tistem plenumu, na katerem je bil Dubček med drugimi izključen iz CK. Čistka je zajela tudi druge osebnosti, med njimi nekdanjega gospodarstvenika in ekonomista Oto Šika, ki je kriv, da so pred trgovinami v ČSSR repa, kakor je dejal generalni sekretar CK KPC Gustav Husak.

Kaj bo zdaj z Dubčkom, Husakom in drugimi? Kaže,

Moratorij

da jim vsaj za zdaj pade politične smrti ne grozi tudi proces in ječa. Husak je na plenumu partije dejal: »Ni smo krvniki, naša partija ni mesnica«. Govoril je tudi o »higienski kopeli«. Vendar je malo dvoma, da bi sledilo še kaj hujšega, če bi bilo po volji stalinistov, kakor so Blak, Kolder, Indra, Strogul in drugi. Husak ni stalinist ne nestalinist, ampak »realist«. Izpolnjuje tajni in ne tako tajni dolg do Moskve.

Kljub temu je tragično in neznansko žalostno poslušati očitke, da so ljudje, kakor je Dubček, prepričani komunist iz mladosti, pomagali kontrarevoluciji in podobno. Kdaj bo prišel čas, ko bodo tudi na Vzhodu jemali politične boje v partiji kot politične boje, ne pa kot mračne zarote, rovarjenje, kontrarevolucije, izdajstvo in podobno?

Ljudje in dogodki

Anton Korošec iz Spodnjega Otoka Dvanajst let skrbi za grobišča talcev v Begunjah

Bliža se dan mrtvih in to me je napotilo na vrt begunjske bolnišnice, kjer je grobišče in park talcev. Ob spominskih obeležjih grobov sem opazil moža, ki je marljivo urejeval in čistil okoličje. Bil je to Anton Korošec iz Spodnjega Otoka pri Radovljici, ki že 12 let skrbi za grobišča talcev v Begunjah in v Dragi.

»Na tem vrtu je pokopanih 509 talcev,« je pojasnil Korošec. »V Dragi je manj talcev kot na tem vrtu. Največ je bilo naenkrat v skupni grob položenih 50 talcev.«

»Imate dovolj dela?«

»Seveda, posebno v teh dneh pred dnevom mrtvih. Delam od jutra do večera. Rože bo te dni posadila vrtarica bolnišnice, ki skrbi za cvetje.«

»Je tod dosti obiskovalcev?«

»Veliko. Letos jih je bilo gotovo že 50.000. Odkar delam na grobiščih je bilo letos največ ljudi. Veste, na grobove pride več ljudi kot v muzej talcev, ker so nekateri muzej že večkrat videli, pa le pridejo na grobove sorodnikov in drugih junakov, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodno rast naše domovine.«

»Ste naročeni na Glas?«

»Že od vsega začetka, odkar ta časopis izhaja.«

»Kaj najrajši preberete?«

»Rad berem o življenju pesnikov in pisateljev. Veste, tisto, kar tovariš Zorec piše. Potem sledijo partizanske zgodbe, pa novice iz okolice, preberem pa vse, kar piše.«

»Torej ga ne boste odpovedali?«

»Ne, brez Glasa bi bilo doma dolgočas.«

J. Vidic



»Letos je bilo že 50.000 obiskovalcev.« — Foto: J. Vidic

Strežno osebje

ZA GORENJSKI VEČER

zaposli

RESTAVRACIJA PARK

Prijavite se v restavraciji Park do 28. 10. 1969.

Svet osnovne šole Stanka Mlakarja Senčur

razpisuje

PROSTO DELOVNO MESTO

za določen čas v šolskem vzgojno-varstvenem oddelku — višja skupina (6. do 8. raz.)

Pogoji: PRU — znanje nemškega jezika.

Nastop službe: 20. novembra 1969

Rok prijave 15 dni.

KRVOSES 3

»Ah, mislite, kar se tiče poslovov?»

»Nehajte že enkrat s to neumno investicijo! Saj natančno veste, za kaj gre, jaz pa tudi. Izginite že končno! Premisliti moram stvar!»

»Toda poslušajte, jaz bi vam rad natančno poročal o načrtu! Delbert trdno računa s tem, da ne boste pri stvari izgubili niti enega dolarja. Saj gre pri vsem le za to, da bi dobil obratni kapital in vi...»

»Da, da, saj vem! Dajte mi časa, da stvar premislim!»

Binney Denham se je sunkoma dvignil. »Oprostite, prosim, da sem vam kratil vaš dragoceni čas, Mr. Bedford! Predolgo sem vas zadrževal. Ali dovolite, da se poslovim?»

»Trenutek še! Kako naj vas obvestim?»

Binney Denham, ki je že držal za kljuko, se je še enkrat obrnil. »Če vam je prav, Mr. Bedford, ali bi se smel oglasiti pri vas, da? Medtem pa se moram seveda o tem in onem še pogovoriti z Delbertom. Na svidenje, Mr. Bedford!»

Možic je komaj za rezo odprl vrata in smuknil iz sobe.

II.

Tistega večera je večerjal Bedford sam z Ann Roann. Na srebrnem pladnju, ki ga je dobila v dar ob poroki, je sama servirala cocktaila.

Stewarda Bedfordja je bilo pred samim seboj sram, ko je v trenutku ženske odsotnosti potisnil pladenj pod blazino na divanu.

Pri mizi se je zastojal trudil, da bi se pokazal vselega in dobro razpoloženega. Med večerom se mu je posrečilo spraviti pladenj v svojo delovno sobo, kjer ga je z močnim lepilnim trakom prilepil na kos lepenke, da bi lahko ohranil prstne odtise na spodnji njegovi strani. Nato ga je potisnil v škatlo, v kateri je pred nekaj dnevi prejel nekaj srajc.

Drugo jutro, ko je odhajal v pisarno, ga je Ann Roann vprašala, čemu vlačiš seboj škatlo. Pojasnil ji je — (in bil prepričan, da je zvenelo čisto naravno) — da mu barva srajc ni všeč in da jih bo zamenjal. Poprosil bo Elzo Griffin, naj mu škatlo zavije in nese na pošto.

Za hip se mu je zdelo kot da se je v sivih očeh njegove žene pojavila iskra nezaupanja, rekla pa ni ničesar in zato je pomirjen odšel.

Za trdno zaklenjenimi vrati svoje pisarne se je znova lotil problema, ki ga do zdaj ni mogel rešiti. Spotoma je v specialni trgovini za slikarske potrebščine kupil črtalo iz oglja in ščetko. Del črtala je zdobil v prah in z njim potresel hrbtno stran pladnja. Tako se mu je posrečilo odkriti nekaj zelo različnih prstnih odtisov. Zdalj je bilo treba le še te prstne odtise primerjati s tistimi na pol-

jijski kartoteki, ki mu jo je prepustil neokretni možic ter terjal zanjo dvajset tisoč dolarjev, »posojila«. Steward Bedford je bil tako zatopljen v svoje delo, da ni slišal, kako je skozi stranska vrata stopila v pisarno Elza Griffin. Stala je poleg njega ob pisalni mizi in mu zrla čez ramo. Planil je pokonci. »Rad bi nemoteno delal,« je dejal razdraženo.

»Vem,« je dejala. Njen glas je bil miren in izražal razumevanje. »Mislila sem le, da bi vam morda lahko pomagala.«

»Ne, to ne gre!«

»Detektiv ukrepa jo v takih primerih takole,« je dejala mirno. »Vzemite košček prozornega celofanskega traku in ga pritisnite na kraj prstnih odtisov. Ko ga spet odzameš, se traku drži ogljeni prah, ta odtis preneseš na karton, kjer ga poljubno lahko raziskuješ, ne da bi se pri tem pokvaril originalni prstni odtis.« Nasmehnila se je in mu pokimala.

»Glej no,« je dejal, »česa vsega ne veste! Kako pa veste, kaj sploh počnem?»

»Morda ste prezrli, toda včeraj ste pustili odprto govorilno napravo, ki vas povezuje z mojo pisalno mizo in tako sem slišala vaš pogovor z Denhamom.«

»Za božjo voljo!«

Pokimala je.

»Na to sploh nisem pazil, vendar se mi zdi, da sem ga izklopil pred pogovorom.« Zmajala je z glavo: »Ne, tega niste storili.« »No, prav! Pritisnite mi torej, prosim, tak trak iz celofana. Poskusila bova.«

»Imam ga pri sebi — in škarje tudi.«

Njeni dolgi spretni prsti so večje prirojili nekaj kosov prozornega traku, ter jih prilepili na zadnjo stran pladnja. Ko jih je spet odtrgala, je natanko lahko študirala vsako linijo in vsak zavoj prstnih odtisov.

»Kaže, da ste v tem poslu doma,« je dejal Bedford.

Zasmejala se je. »Če verjamete ali ne — nekoč sem absolvirala pismeni tečaj. »Kako postaneš detektiv?«

»Čemu?«

»Kaj vem, zakaj! Hotela sem se z nečim ukvarjati in igrati detektiva, kar je bil že od nekdaj moj konjiček. Mislila sem, da bi na ta način lahko urila svoje sposobnosti opazovanja.«

Bedford ji je stisnil laketi in dejal: »Tako torej! Če res vse tako dobro znate, prinesite si stol in se usedite k meni. Vzemite povečevalno steklo in potem bova pač videla, kaj lahko odkrijeva!«

Kot se je izkazalo, je bila Elza Griffin velik talent pri primerjanju prstnih odtisov. Vedela je, na kaj je treba paziti in kako najde odločilne znake, ki so si enaki. Čez četrte ure si je moral Bed-

ford hočeš nočeš priznati, da o enakosti prstnih odtisov ni nobenega dvoma. Odtisi na kartoteki so bili natanko isti kot tisti, ki jih je posnela Elza Griffin s pladnja.

»Tako!«, je dejal. »Ko ste že enkrat poslušali vso zgodbo, Elza, mi povejte zdaj še to, kaj bi vi storili na mojem mestu?«

Zmajala je z glavo. »To je problem, ki ga morate rešiti sami. Če boste seveda začeli plačevati, potem je to vsekaj brez konca.«

»In če tega ne storim?«

Zmignila je z rameni.

Bedford se je zazrl v srebrni pladenj, iz katerega mu je gledal nasproti njegov izmučeni obraz. Dobro je vedel, kaj bi pomenilo za Ann Roann, če bi se razvedelo za to stvar.

Tako polna življenja je bila, tako sveža in srečna. Bedford si je živo naslikal pred očmi, kaj bi se zgodilo, če bi ena teh ilustriranih objavila z velikimi črkami zgodbo iz preteklosti Ann Roann: Zgodbo podjetne mlade dame, ki si je kot poročni objekt skušala finančno opomoči na ta način, da je ogoljufala zavarovalnico.

Vseeno, kakšen izhod iz te zagate si izbere — do te sramote ne sme priti. Vedel je, kako se svet ob takih primerih vede. Po objavi se bodo kopičile mučne izjave simpatij. Na videz se bodo vsi znanci zgražali nad temi »škandaloznimi listi«. Nekateri se bodo trudili, da bi bili do Ann Roann »ljubeznivi«. Drugi spet bi od danes na jutri povsem spremenili svoj odnos do nje. Ledeno mrzlo bi se obračali od nje. Izobčenje bi postajalo vedno občutnejše. Nazadnje bi Ann Roann ne preostajalo drugega kot zaigrati živčni zlom... odšla bi na daljno potovanje z ladjo, da bi se okrepila... in se nikoli več ne vrnila...

Zdelo se je, da je Elza Griffin uganila, o čem razmišlja, saj bi lahko poskušali za nekaj časa potolažiti ga z raznimi manevri. Pridobite na času, kolikor morete, medtem pa skušajte poizvedeti, kakšen človek je to pravzaprav. Saj mora navsedanje biti pri njem marsikaj gilega. Vidite, spomnila sem se zgodbe, ki sem jo nekoč brala, kjer je nekoč stal pred ravno takim problemom in...»

»In?« je vprašal Bedford, ko je nenadoma umolknila.

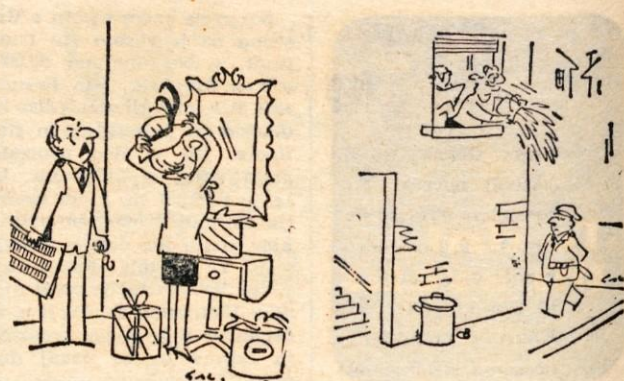
»Bila je to samo zgodba.«

»Dalje!«

»Mož si ni mogel privoščiti, da bi izsiljevalne zahteve kratko malo zavrnil. Ni hotel tvegati, da bi se o stvari, ki so jo izsiljevalci vedeli o njem, razvedelo v javnosti, toda... bil je prebrišaneč in... no, toda to je vse skupaj roman. Na delu sta bila prav tako dva človeka kakor v vašem primeru.«

»Nadaljujte! Kaj pa je storil?«

»Umoril je enega izmed izsiljevalcev in zadevo prikril tako, da so kot morilca osumili njegovega tovariša.



— Draga Marta, drugič se prosim, zateči raje v trgovino z železjem, kadar te ujame ploha in ne v modno hišo!

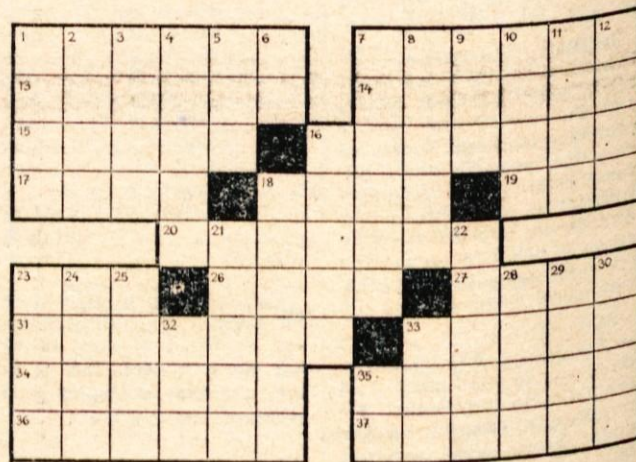
— Kaj pa zame danes predvideva horoskop?

Zdravilo za kolcanje

Najrazličnejše stvari vplivajo na nastanek kolcanja. Včasih preobilno kosilo, pretirano kajenje in tudi smeh ter še vrsta drugih psiholoških vzrokov. Kaj se pravzaprav dogaja, ko se nam kolca? Trebušna prepona začne delovati zmedeno. Zato začnemo nehote požirati majhne količine zraka, kar se precej neprijetno sliši. Kolcanje lahko traja petnajst sekund, nekaj minut ali celo nekaj dni — dokler ne začne živčni sistem, ki kontrolira prepono, normalno delovati.

Trdovratno kolcanje navadno poneha po eni uri, so pa ljudje, ki se jim je kolcalo tudi nekaj mesecev. Rekord v kolcanju ima neki prebivalec Los Angelesa, ki se mu je v presledkih kolcalo osem let. Zdravila kot so pitje kisa, žvečenje želišč ali postavljanje na glavo navadno ne pomagajo. Sodobna medicina svetuje nesrečnejšem, naj enostavno ležejo in se sproste ter tako umirijo svoje živce.

VODORAVNO: 1. vojaški oddelek, 7. področje vladanja emira, 13. tekma na vodi, 14. oddelek vojakov na pohodu, 15. jezero v koroškem narečju, 16. dostavek k oporoki, 17. moško ime, 18. hitri, brzi, 19. grška boginja nesreče, 20. japonski telovadec, ki je »odnesel« tri zlate kolajne s -tekmovanja »Ljubljana 69« (Eizo), 23. bivši japonski tekmovalac na olimpijskih igrah v Rimu 1964, 26. drugo ime za azijsko državo Tajland, 27. lesena vrata v plotu, 31. človek, ki živi sam zase, 33. tanka kožica, 34. okrasni kipec, 35. dlaka, 36. mongolski narod, ki je nekoč vdiral v Evropo, 37. ovčar, planšar.



NAVPIČNO: 1. korist, 2. telovadna vaja, 3. Madžar, 4. priljubljena igra na karte, 5. moško ime, 6. predlog, 7. uslužbenec, ki oskrbuje podjetje ali ustanovo s potrošnim materialom, 8. slovenski politik in javni delavec (Levi), 9. pritok Bajkalskega jezera, 10. rt blizu Lisboe (Portugalska), 11. So-kratov težilec, 12. kazalni zaimsek, 16. kdor vodi ladjo, 18. z rimskokatoliško cerkvijo združeni pravoslavni, ki so sprejeli nekatere njene dogme, 21. spojina alkohola s kislino, 22. cesta, 23. bodeč plevel, 24. splošen naziv za veleblagovnico, 25. ovoj, 28. eno izmed imen psevdonima boigrskega književnika (pravo ime Dimitar Ivanov Stojanov, 1877—1949), 29. re-ka, ki teče skozi Pariz (naša pisava), 30. stara angleška plo-skovna mera, 32. znamka oranžade, 33. grezilo, svinčnica, 35. stara kratica za konjsko silo.

Loške slike iz pretekla in polpretekla dobe (5)

Mestnci in Prifarci

Franc Dolenc, po domače Joškovc, si je svoje premoženje najbolj povečal, ko so leta 1903 in 1904 gradili bohinjsko železnico. Prevzel je ves prevoz gradbenega kamena s Kamnitnika na železniško postajo Skofja Loka. Ta izdatni zaslužek mu je omogočil, da je svojo lesno industrijo močno povečal in zgradil velike žage polnojarmenike na Trati pri Loki, v Kokri, v Predvdoru in v Soteski. Na veliko je prodajal les samo v domovini, ampak tudi v Italijo in celo v severnoafriške države.

Svoje gozdove, ki jih je izsekaval, je skrbno obnavljal. Njegovo gospodarjenje torej ni bilo nikako roparsko izkoriščanje gozdov, ampak skrbno in strokovno utemeljeno gozdarstvo. Svojemu nasledniku je zato zapustil ogromno premoženje. Z njim se danes okorišča tudi naša ljudska skupnost.

Dolenc pa ni bil samo gošpodarsko usmerjen lastnik gozda, ampak tudi navdušen ljubitelj gozdnih lepot. Zato je z zanimanjem in razumevanjem sadil razna eksotična drevesa, npr. dvokrpo ginko (Ginkgo biloba), sekvojo velikanko (Sequoi gigantea), tuje vrste orehov itd.

Podoba tega moža bi ne bila popolna, če ne bi omenili tudi socialne strani njegovega življenja. Svojim delavcem je bil dober ter reden plačnik in je vedno kazal razumevanje za njihove težave in potrebe. Podpiral je marsikatero revnega študenta, če je spoznal, da je nadarjen in podpore vreden. Tudi umetniki so se shajali pri njem, tako Ivan Grohar, Matej Sternen in drugi. Vsem je bil vnet mecen. Umrli je leta 1938.

Druga pomembna osebnost Prifarcev je bil lastnik staro-loškega gradu Karl Strahl, ki so mu Prifarci rekli Štol. Čeprav je bil nemškega rodu,

se je vedno čutil Kranjca. V gradu je imel lepo zbirko slik domačih in tujih umetnikov. Po prizadevanju dr. Franceta Steleta je del teh slik, zlasti onih z večjo umetniško vrednostjo, prešel v last Narodne galerije v Ljubljani. Pri Strehlovi graščini je v neposredni bližini gradu ostalo še iz fevdalnih časov nekaj hektarov obdelovalne zemlje. Njive je Strahl dajal v najem revnim Prifarcem proti skromni odškodnini. Prifarci so vedno rad pomagali v raznih lokalnih zadevah, bodisi z nasveti ali s posredovanjem pri oblasteh, prav tako pa tudi z gmotnimi prispevki. Zato so ga Prifarci zelo spoštovali in ga ohranili v častnem spominu. Njegov grad je od Strahlovih dedičev kupil najprej stari Franc Dolenc, nato pa je že v prejšnji Jugoslaviji prešel v last društva slepih.

Tako Mestnci kot Prifarci se zavedajo svoje starodavne preteklosti in se s tem zelo ponosajo. Kdaj je bila ustanovljena prafara, ali — kot so včasih rekli — Mati fara, ni znano. Pač pa dokazuje listina z dne 15. junija 1074,

s katero potrjuje oglejski patriarh Sigehart brižinskemu škofu Ellenhartu zavetništvo (patronat) nad staro-loško cerkvijo, da je tedaj staro-loška cerkev in s tem tudi fara že obstajala. Sedanja farna cerkev je bila — tako navaja Fr. Pokorn v spisu Loka v Domu in svetu 1894 — po mnenju umetnostnih zgodovinarjev zgrajena že v 10. ali celo v 9. stoletju. Mirno torej lahko rečemo, da je fara Stara Loka stara najmanj tisoč let.

Mestnci pa se sklicujejo na dve listini cesarja Otona II., in sicer z dne 30. junija in 23. novembra leta 973. S tema listinama je cesar podelil v last freisinškemu škofu Abrahamu kmetije v Selški in Poljanski dolini. Z letom 973 se torej začneja v loški okolici fevdalna oblast oz. loško gospostvo freisinških škofov, ki se je pozneje še močno povečalo. Leta 1973 je torej dejansko 1000-letnica loškega gospostva freisinških škofov. Ko so v 12. stoletju škofje pozidali spodnji veliki grad, so se začeli na današnjem prostoru Loke naseljevati razni obrtniki in naselbina se je vedno bolj večala. Zanimivo je, kar navaja urbar loškega gospostva iz leta 1291 o kmečkih posestvih v Loki in okolici. Beremo, da je bilo tedaj

v okoliških vaseh sledeče število hub (kmetij): Zabnica 36, Stara Loka 19, Suha 21, Sv. Duh 23, Stari dvor 5, Pav. no 8 itd.

Na ozemlju današnje Loke pa je bil tedaj po podatkih urbarja Reimbertov mlin, »ki leži v loškem trgu«. Dalje beremo: »Ruozwurn, meščan v Skofji Loki, ima čevljarski grunt, ki plačuje od njega štirideset denarjev.« »Tudi huba, ki jo je imel nekad čuvaj sadovnjaka, je razdeljena med meščane.« — Tu je torej že govora o meščanin.

Po vsem tem, kar beremo v urbarju 1291, ne moremo sklepati na nagel razvoj Loke v prvih stoletjih po letu 973, pač pa smo do tega sklepa upravičeni za čas od 13. stoletja dalje. Leta 1271 se omenja škofjeloška cerkev oz. kapela. Leta 1314 je bilo mesto utrjeno z obzidjem. Leta 1474 je bila pozidana sedanja cerkev sv. Jakoba. Vikariat je bil ustanovljen šele ob koncu 16. stoletja. Leta 1803 je avstrijska vlada sekularizirala loško gospostvo in vsa njegova imovina je prešla v državno last. S tem je bilo za vselej konec loškega gospostva freisinških škofov.

Konec

inž. Primož Simonič

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

46

Slehermi začne razmišljati o svetu šele takrat, kadar mu svet postane skala, ki jo je treba odvaliti s sebe in se postaviti nanjo, če noče, da bi ga ne zdrobila pod seboj. Toda ta skala, ki leži na večini človeštva, je za enega človeka pretežka. Poprijeti bomo morali vsi, ki nas teži. Vidiš, na Ogrskem so jo prav te dni odvalili. To bo naša skrb, a tvoja naj bo za sedaj samo šola ...

Slavko molči, ker misli, da mu je hotel rudar Pahor s temi besedami dopovedati samo to, naj se briga za šolo, druge stvari, ki vznemirjajo ljudi, pa prepušča odraslim.

»Za smrkavca me ima. No, je pa že Karlov oče drugačen. Bolj me ceni. Mi ni rekel, da sem med božičnimi počitnicami ravnal kakor odrasli. Celu nad župnika in učitelja me je postavil.« Dviga Slavko pri sebi svojo ceno, potem pa se zave, da vse skupaj ni nič ali ne bo nič pomagalo, če antantni politiki svojih stališč do Slovencev in Hrvatov ne bodo spremenili. »Ali smo res samo igrača? Samo drobiž, s katerim bodo plačali Italijane?«

To vprašanje boli Slavka, potem pa ga nekega aprilskega dne vpraša gospodar Pahor, ali ni njegov oče Bavarec.

»Bavarec. A kaj zato?« je Slavko užaljen. »Jaz in mama sva Slovenca!«

»Nisem rekel zato! Hotel sem ti reči samo, da se je te dni Bavarska oklicala za sovjetsko republiko, za državo delavcev in kmetov. Zavidam tvojemu očetu. Najbrž se bosta z mamo zdaj vrnila tja gor.«

Slavko samo strmi. Ne razume Pahorjevih besed.

»Vam je mar mama pisala?«

»Ne. Samo tako mislim.«

Slavko pa o Bavarski noče nič slišati.

»Ne, tja gor ne pojdem nikoli več,« pripove-

duje rudarju o težavah in ponižanjih, ki sta jih morala z mamo prestajati.

Rudar ga s sočutjem posluša.

»Zdaj bi vaju ne poniževali več. Oblast je v rokah liebknechtovcev. Liebknecht je še vedno živ, čeprav so ga že sredi januarja zahrbtno umorili. Njega in Rozo Luxemburgo. Oživel je že februarja v Bremnu, v bremenski sovjetski republiki. Živi v štrajkih in revolucionarnih bojih v Porurju in Srednji Nemčiji. Če bo šlo tako naprej bo tudi Berlin zopet rdeč ...«

Slavko pa rudarjevega glasnega razmišljanja ne posluša. Odkar se je vrnil z božičnih počitnic je le redkokdaj mislil na očeta. Tudi mama mu ni ničesar pisala, če je prešla že kako novico o njem. Niti omenjala ga ni. Sicer pa je bilo teh nekaj pisem, ki jih je prejel, napisanih kratko in v naglici, kakor da mama nima preveč časa. Samo vpraševala ga je, če kaj potrebuje in če je pakete, ki mu jih je pošiljala, v redu prejel. Drugega mu ni pisala, on pa ji je odgovarjal prav tako kratko, kakor da ne utegne, ker se mora učiti.

»Tata?« razmišlja.

Morda mu bo mama sedaj kaj povedala o njem?

Jutri, 15. aprila je torek. Dobili bodo spričevala za drugo trimesečje. Zopet bo odličen. Samo tega ne ve, če ni poslabšal uspeha v matematiki. Zadnjo nalogo je pisal samo prav dobro.

»No, jutri bomo videli,« si pravi in misli že na sredo — na velikonočno sredo, ko bo odpotoval zopet domov v Borjano. »Ja, v Borjano,« se mu za trenutek prižge v srcu pomlad, a takoj ugasne, kakor da je ni.

In res je, v splošni pobitosti in žalosti minulih tednov ni opazil, da se prebujajo ...

»Ni še vse izgubljeno. Nove vzpodbudne novice sem prejel od svojega prijatelja,« pripoveduje gospod inženir Klavda Slavku, ki se je prišel posloviti pred odhodom na počitnice. »Wilson je baje predlagal novo rešitev. Ne vem še, kakšno. A zagotovo vem, da našega ozemlja ne bo prepustil Italiji. To jim povej v Borjani,« mu naroča ob slovesu.

In tako pride sredo, velikonočna sredo. Jutro je zdaj že jutro in ne ne, kakor jutro po odhodu na božične počitnice. Tudi sofer tovornjaka ne kliče 'hudičev', da bi mu pomagali pognati avtomobil.

Pri Luciji ob Soči je pomlad že v polnem razcvetu. Toda čutiljo jo samo italijanski vojaki, ki požirajo z očmi dekleta. Na poštni postaji je precejšnja gneča.

»Pa ne da čakajo vsi ti na 'pošto' proti Kobaridu?« zaskrbi Slavka.

Slavko ne ve, da je lastnik poštne kočije zamenjal kočijo za avtobus, od katerega si obeta večji dobiček.

To je lastnik bivšega hotela z nemškim naslovom »Bei deutschem Wirt«. On si ne dela pregavice s stvarmi, ki mučijo večino. Misli nase in prav malo mu je mar, če Wilson prisodi Primorsko kraljevini Italiji ali SHS. Zaradi tega ga še ne smejo obsojati, da je italijanski petoliznik, kakor so ga prej pod cesarstvom, da je nemec, ker je imel hotel z nemškim imenom. Tudi sedaj bo novega, komaj sezidanega, ki mu ga je zidal stari Uršič iz Borjane, imenoval z imenom, ki se mu bo zdel za vabo tujih gostov najvabljevejši.

In v prihodnjih letih bodo prihajali.

Prihajali s severa in juga, da bi se spominjali bojev na Soči. Se več pa bo prihajalo takih, ki fronte niso nikoli videli od blizu. Avstrijci se bodo hodili tolažiti s »kobariško slavo« in preklinjali tiste, ki zmage na Soči niso ponovili tudi na Pivni. Stari gospodje in petični ljudje bodo to. Ljudje, ki ne morejo preboleti razsula cesarstva in ki na tihem še vedno upajo, da jim bo mirovna konferenca vrnila vsaj katoliški del nove SHS, Ogrsko, ko jo bodo rešili ogrskih boljševikov, in morda še Slovaško, kolikor se je zdaj še laste boljševiški Madžari, zapleteni v boje s češko protiboljševiško vojsko veleizdajalca Masaryka, sedanjega prezidenta čehoslovaške republike.

Avstrijci ne 'boljševikajo'. Vsaj tako ne kakor v Nemčiji, kjer je novi nemški Reichswehr zapleten v boje s porarsko rdečo armado in kjer so prav te dni po uboju Kurta Eisnerja, predsednika separatistične Bavarske, ki ga je ubil neki junkerski in prusofilski oficir z namenom, da bi Bavarsko ohranil Nemčiji, pa je s svojim ubojem samo razpihal plamen in zanetil požar delavske vstaje in oltre komunistične republike Räterepublik Bayern, obenem pa so vzplamele in se plamene nove delavske vstaje v Braunschweigu, na Saškem, na Thürinskem, v Badnu in celo v Berlinu.

Smotrnost naših potovanj med zamejske Slovence

(Nadaljevanje)

V prejšnjem sobotnem zapisu smo se mudili v Svatnah na domu Miklove Zale. Pa sem dobil kar koj več vprašanj, kako priti v to vasico, ki je zaradi Sketove povesti vsem Slovencem tako ljuba.

SVATNE

Potnikom, ki s svojimi motoriziranimi kolesi merijo kdaj pa kdaj lepe ceste po slovenski Koroški, je smer od Borovlj, mimo Bistrice do St. Jakoba — ves čas v osrčju Roža — gotovo dobra znana. Je je kakih 25 km.

Tik pred St. Jakobom bomo v ostrem ovinku zavili na levo nazgor. V velikem loku nas bo sedaj asfaltirana cesta vodila skozi Leše (Lesach) naravnost v Svatne (Schlatten), ki leži v globeli. Ustavili se bomo tik ob cerkvi — podružnici, ki nosi imenitno fresko svetega Krištofa. Zraven cerkve ima svoj domačijo Jože Serajnik (to ime je v starinski pisavi napisano tudi nad hišnimi vrati.) Serajnik — ali ni bilo tako ime tudi junaku Sketove povesti o Miklovi Zali? Da, bil je to Mirko Serajnik — davni prednik današnjega gospodarja!

In komaj streljaj daleč, vrh brega, stoji domačija, ki se ji pravi pri Tresoglavu. Tudi to ime nam je iz povesti znano — čeprav je bil nekdanji Tresoglav le nosilec nesreče za Mirka, za Zala in za vso vas.

Zdaj spešimo kakih pet minut navkreber mimo Tresoglavove hiše in odpre se nam iznenada pogled na Miklovo — domačijo Miklove Zale! Velika lipa (pravzaprav lipo-povec!) vlada med streljajmi te domačije. Sobotni in nedeljski obiskovalci bodo našli na domu tudi sedanjo Miklovo Zalo, ki te dneve prihaja iz šole domov — k bratom in sestricam. Kajti današnji Miklov dom je prav rodovitni: pri hiši je kar osem otrok!

Najstarejša je Zala, ki je naša znanka že iz prejšnjega zapisa. Drugi je 20-letni Hanzej, hčerki, ki ji je 18 let, je ime Justi. Tomiju je sedaj 17 let, Franciju 13 let, Milici 11 let, Minku nekaj več kot štiri leta — potem pa je tu še najmlajši.

Seveda bi se utegnil kdo zmeteti, če bi pričakoval, da bo našel današnji Miklovo Zalo kot kako svetloaso vaško dekle. Dvajsetletna Zala je povsem sodobna — kar malce eksotična — temnolasa lepotica, a hkrati zavedna slovenska izobraženka.

Njen oče, Hanza Mikel, je tudi svojski človek. Rad ima svojo 30 hektarjev obsegajočo posest, še raje pa ima lov, ki ga vsega prevzame. Ponošen je tudi na to, da je staro

gradišče, ki ga omenja Sket v svoji povesti, na »njegovem«!

Se to kaže povedati, da so pred kakimi dvajsetimi leti tu igrali Miklovo Zalo domačini — na zgodovinskih tleh tik za cerkvijo. Gledalci so sedeli po pobočju hriba — kot v amfiteatru. Seveda so nastopali tudi »divji Turki«, ki so jezdili na pravih konjih in tako pričarali vero v resničnost dejanja.

No, pri Miklovi in pri Serajnikovi se radi razgovorijo pa bo morebitni obiskovalec Svatne že še sam zvedel o prepleti povesti, ki so ji tu korenine.

Le to še velja pripomniti, da ne bi bilo tako napak, če bi v Svatnah, kje pri cerkvi, postavili spomenik ali pa vsaj spominsko obeležje Jakobu Sketu, pisatelju Miklove Zale — ki je razširil slavo tega kraja po vsem Slovenskem.

Za primer, da bi kdo raje pripotoval v te kraje z železnico, povem, da je od postaje Področje (Rosenbach) le kakih 10 minut hoda do Svatne. Področje pa je prva avstrijska železniška postaja onstran Karavank.

ROZ

Če je Podjuna koroška žitnica, potem je Rož koroški pušelj. Tako lepa je ta dolina, ki leži v srcu slovenskega Korotana. Četudi teče po sredi Roža Drava, ga ne deli — pač pa družijo levi breg s slikovitimi Gurami na eni strani, s planjavami na desnem bregu, ki se dvigajo h Karavankam.

Zdaj usmerjamo pot od St. Jakoba (na poti tjakaj smo se spraševali, le kako se po slovensko pravi večjemu kraju ob cesti, kjer tablice govorijo, da je to Marija Elend; to je naše Podgorje!) proti Baškemu jezeru (Faakersee). Pri Ledenicah (Ledenitzen) se bomo ločili od glavne ceste in zavili v breg. Na vrhu vzpetine je gruča dreves in nekaj klopč — pod teboj pa je sinjina Baškega jezera... Po tradiciji se je Franc Treiber prav s tega prostora otožno zazrl na jezero in zasnoval svojo N'mav čriez jizaro...

V Beljaku se bomo obrnili in se po levem bregu Drave napotili v Gure, sredogorje med Dravo in Vrbskim jezerom. Iz potujočene — svetovnoznane letovišča — Vrbe (Velden), ležeče na skrajnem zahodni obali Vrbskega jezera, jo bomo ubrali proti Škofičam (Schiefling), kjer so doma slovite slovenske pesmi, odtod pa čez Šentilj (St. Egidien) bodisi proti Trebinji, kjer živi in ustvarja skladatelj Pavle Kernjak — sredi številnih vnučkov — ali pa se bomo napotili še dalje proti vzhodu. Kmalu bomo v Bilčovsu (Ludmannsdorf), po-

polnoma slovenski vasi.

Od tu se nam odpre čudovit razgled na Rožno dolino in na skalovite Karavanke v ozadju — a ne tako daleč — na jugu. Teh gora pa od tu skoro ne poznamo — pri nas sončna travna pobočja skoro do vrhov — tu pa mračne prepadne stene prav do doline. Orientirati se je najlažje tako, da si od Bilčovsa zamislimo smer točno proti jugu: tam je naš Stol. Od Ledenic proti jugu je Kopa, od Vrbe proti jugu je Golica, od Borovlj proti jugu je Košuta.

Iz Bilčovsa bi se lahko napotili proti Kotmari vasi (Köttmannsdorf) in potem šli proti Humberškemu gradu (Hollenburg) na cesto proti Borovljam. A mi se bomo raje še povzpeli proti Hodiškemu jezeru (Keutschacher See) in na razgledno Jedvovco (851 m), ki ji sedaj pravi jo kar Piramida. Na vrhu sta postavljena dva stolpa, za razgled in za radijsko UKW postajo.

Na hitro sedaj kar zdrsimo v Ribnico (Reifnitz) in ob južni obali Vrbskega jezera nadaljujemo pot proti Celovcu. O tem mestu pa bo kazalo posebej spregovoriti — a ne s turistično-trgovskega stališča — pač pa kot o nekdanjem središču slovenske kulturne tvornosti.

ZILJA

Vrtno me se spet k Ledenicam ob Baškem jezeru in se napotimo od tu spet proti zahodu, od Brnce (Furnitz). Tu nas čaka presenečenje: potoku, ki teče med cesto je ime Kokra (Kokra Bach)! Malo naprej je Lipa (Lind), od koder izvira rod planinskega pisatelja dr. Juliusa Kugyja (slov. Kogelj). Se kak kilometer in že smo v Podkloštru (Arnoldstein).

To pot pa je ne bomo ubrali iz Podkloštra v bližnjo slovensko Kanalsko dolino onstran meje, pač pa bomo nadaljevali pot po Ziljski dolini, ki si jo naš rod še vedno lasti...

Pri Ziljici (Gailitz) se odločimo za pot ob Zilji vse do slovenske narodnostne meje pri Šmohorju (Hermagor). Od Meglarjev (Maglern) dalje skozi same naše vasi: Drašče (Draschitz), Zahomec (Achomitz), Ziljska Bistrica (Feistritz a. d. Gail), Čajna (Nötsch), Šmarče (Emmersdorf), Potok (Bach) — rojstni dom pesnika in buditelja Urbana Jarnika — nad Preškim jezerom (Pressegger See) mimo Bele (Vellach) do Šmohorja, kjer je služboval in umrl Prešernov prijatelj in sodelavec — čbeličar dr. Jernej Levičnik. Njegov nagrobnik je hkrati tudi slovenski mejnik na zahodu Karantanije...

(Dalje prihodnjič)

Črtomir Zorec

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

46

3. SS-sturmabführer in mednarodni razpečevalec ponarejenega denarja Fritz Schwend je bil kot v zasmeh samo en dan v ameriškem jetništvu. Potem je služil enajst mesecev v Münchenski podružnici washingtonskega obveščevalnega oddelka Special Counter Intelligence (SCI) kot protisovjetski oziroma protipoljski izvedenec za sabotaže. Zaščitni ameriške obveščevalne službe je treba pripisati, da Schwenda niso izročili niti italijanskemu sodišču v Bolzanu, da bi mu sodilo kot morilcu.

4. Ena od osrednjih oseb ponarejevalskega aparata SD George Spenser Spitz se je vdinjal kot pomočnik šefa ameriške obveščevalne službe v zasedeni Bavarski Charlesa Michaelisa, čigar podporo je popolnoma užival.

5. Vodjo agentov SD in šefa prodaje ponarejenih funtovskih bankovcev Rudolfa Blaschkeja ter njegovega brata — Oskarja Blaschkeja je ameriška obveščevalna služba izvela iz nekega kazenskega taborišča in ju osvobodila.

6. Šef vojnškega in diverzantskega oddelka vrhovne vojaške komande »Fremde Heere Ost« in tesni sodelavec Walterja Schellenberga in Skorzenyja general Reinhard Gehlen je že leta 1945 dobil od ameriške obveščevalne službe nalogo, da organizira protisovjetsko obveščevalno organizacijo, ki so jo velikopotezno financirali z dolarji. Tudi vsem nacistom in oficirjem, ki jih je ta pritegnil k svojemu delu, so Američani zagotovili vso svobodo.

7. Giuseppe Beretta, tihotapec zlata in deviz v službi fašistične obveščevalne službe, ki ga je bila turška policija zaprla, je prišel iz zapora s pomočjo ameriškega commanderja Earleja in bil poslan v osvobodeno glavno mesto Romunije.

Ta spisek bi lahko poljubno nadaljevali in izpopolnjevali.

Tako je nastal komplot, katerega so Himmler in vojaški ter industrijski krogi že med vojno pletli z vplivnimi krogi ZDA in Velike Britanije — s pomočjo mednarodnih finančnih zvez, ki niso bile nikoli pretrgane. Zato ameriško vojaško sodišče v Nürnbergu ni moglo tvegati, da bi pred vsem svetom razpravljalo o fašističnih milijonih in ponarejevanju denarja ter umorih, ki so bili v tej zvezi storjeni nad jetniki koncentracijskih taborišč. Saj bi bilo nekaj čudnega, če bi tam obtoževali naciste, ki so bili že zdavnaj na plačilnih listah ameriške armade ali washingtonske obveščevalne službe.

Posledico tega komplota je čutil avtor te knjige, ko se je čez leta začel podrobneje zanimati za ta kompleks. Najprej je bilo treba dobiti od nekdanjega ameriškega šefa tožilstva v nürnberskem Wilhelmstrassenprozessu Telforda Taylorja odgovore na nekatera vprašanja. Taylor je leta 1950 slekel generalsko uniformo in se spet posvetil pravu. Konec leta 1963 ga najdemo na pravni fakulteti kolumbijske univerze v New Yorku. Njegov odgovor je bil zelo vjuđen toda kratak: »Obžalujem, da se po tolikih letih ne morem spomniti na nič, kar bi bilo v zvezi s Schellenbergom in ponarejevalci. Zdi se mi, da je ta del postopka vodil dr. Robert M. Kempner, ki bo morda lahko odgovoril na vaše vprašanje.«

Ali lahko verjamemo Taylorju? Ali lahko jurist tako hitro pozabi na centralna vprašanja takega procesa, kakor je bil ta? Takšni pomisleki se nam porodijo še prej, če vemo da je Telford Taylor med drugo svetovno vojno dosegel svojo kariero v ameriški obveščevalni službi. V tej službi je napredoval od majorja leta 1942 do brigadnega generala leta 1946. Ali je general ameriške obveščevalne službe zgolj po naključju vodil obtožbo proti šefu nacistične obveščevalne službe Walterju Schellenbergu?

Tudi sedanji profesor na juridični fakulteti v New Yorku Charles S. Lyon, ki je bil odgovorni član tožilstva v omenjenem procesu v Nürnbergu, se ničesar več ne spominja. Na vprašanje o ponarejevalski akciji je odgovoril: »Jaz se nisem srečal s Schellenbergom. Tožilstvo je bilo deljeno. Jaz sem imel svoj del, za drugi del, ki je obsegal tudi zadevo Schellenberga, pa je bil odgovoren Robert Kempner. Sicer pa se ne spominjam, da bi kdaj slišal o ponarejevalski akciji.« To je sumljivo. Profesor Lyon je vodil obtožbo proti gospodarstvom političnim oblastem in organizacijam nacistične države. Te pa niso samo sodelovale pri razpečevanju ponarejenega denarja in niso samo upravljale z izkupičkom »akcije Bernharda«, temveč so tudi pomagale skriti milijonsko premoženje pomorjenih Židov in naplenjene zaklade nacistov.

Natančnejša pojasnila naj bi torej dal ponovno imenovan pomočnik ameriškega glavnega tožilca dr. jur. Robert Kempner. Njegov odgovor leta 1963 je bil takle: »Da ste se lotili ponarejevalske afere je zelo razumljivo. Priporočam vam, da preučite knjige, ki so o tem izšle, ena izmed njih v angleščini minulo leto. Jaz, žal, nisem vodil v Nürnbergu o nacistični ponarejevalski aferi nobene preiskave, ki bi me gotovo zanimala, čeprav smo se v obtožbi seveda pečali z umori glavnih vojniških zločincev in ponarejevalske akcije niso spadale pod statut tožilstva v vojniških zločincih.



Zelo lepa moška jopica za vse, ki se radi športno oblačijo. Kroj je preprost, tako da jo lahko spletemo tudi sami. Zraven se nosi puli z visokim ovratnikom.

S knjigo v postelji

Zdravniki priporočajo pri branju oddaljenost knjige od oči 35 do 40 centimetrov. Če pa bomo zvečer v postelji ležali, se ta razdalja seveda zmanjša. Kmalu začutimo v očeh utrujenost. Razen tega pa je navadno tudi osvetljenost knjige v postelji slaba, saj bi morala svetloba padati z leve, žarnica pa bi morala imeti 60 do 75 W. Posebno moramo paziti, da ne bodo v postelji brali

otroci, sicer lahko postanejo kratkovidni. Vid pri otrocih še ni dokončno formiran, zato lahko stalno naprezanje očesnih mišic povzroči okvaro na očeh. Tudi v avtobusih in vlakih ni dobro brati, ker zaradi tresenja vozila preveč napenjamo oči, razen tega pa običajno tudi svetloba ni najboljše. Tudi branje pri jedi ni samo slaba navada, temveč tudi prava nevzgojenost.

ZLATNINA,
SREBRNINA,
DRAGULJI,
URE
IN SPORTNI
POKALI

v priznanih
strokovnih
trgovinah

Georg Pirker

Ze petdeset let v Trbižu — prodajalni v Zgornjem in Spodnjem Trbižu. Govorimo nemško, italijansko in slovensko. Dinarje vam obračunamo po najboljšem dnevnem tečaju.

Ozimnica: kostanj

Kostanja pri nas ne spravljamo za ozimnico, čeprav to delajo ponekod v primorskih vaseh še danes. Kostanj v ježicah zgrnejo na kup in tako shranjen čaka tja do spomladi. Pri nas ga žal vse premalo cenimo, zato ga navadno uživamo le v pozni jeseni, ko dozori, v trgovinah pa kmalu postane črn in črviv. Če pa vemo, kako bogat je moknat in slaček kostanj z ogljikovimi hidrati, potem mu zares delamo krivico. — Pred časom so ga v primorskih deželah shranjevali namesto krompirja, danes pa ga je krompir že izpodrinil.

Hranilna vrednost kostanja je velika: 100 gramov kostanja ima prav toliko kalorij kot 80 gramov kruha. Vendar pa kostanj cenimo tudi zaradi vitaminov in rudnin-skih snovi, ki jih je narava zbrala v tem divjem gozdnem sadežu. Poleg vitamina B₁ je v kostanju tudi veliko vitamina C. V 100 gramih kostanja je 50 mg C vitamina ali toliko kot v grapefrutu ali jabolkih. Razen tega pa je vitamin C v kostanju zelo obstojen, kar je posebno važno, saj kostanj ne uživamo surov.

Na nedeljskem izletu navadno iščemo le kostanj brez ježic, da se potem že zvečer z njim sladkamo. Ne pomislimo pa, da bi kostanj, ki je še skrit v ježici, lahko v shrambi počakal nekaj mesecev ter bi na primer z njim

za novo leto ali še kasneje presenetili družino. V nekaterih trgovinah s hladilniki na globoko zmrzovanje se sicer pozimi dobi kostanjeva sladica, vendar pa je kupovanje sladice v taki obliki pri nas še vse premalo znano.

Čeprav je kostanj izredno hranljiv in okusen sadež, pa vendarle ni za vse želodce. Bolniki s sladkorno boleznijo naj se ga izogibajo, prav tako bolni na želcu, priporočajo pa ga pri boleznih srca, ledvic ter ljudem z visokim krvnim pritiskom. Tudi zdravi ljudje ga morajo dobro prežvečiti, ker sicer povzroči napenjanje, težave v želodcu in zaprtje.

Kostanj pripravljamo na različne načine. Najhitreje je pripravljen, če ga spečemo v stari kozici kar na štediniku, prej pa smo ga seveda na vžbočeni strani zarezali.

Če pa iz kostanja pripravljamo sladke ali slane jedi, ga kuhamo v vodi. Najbolje je, če prej že surovemu olupimo zunanjo lupino. Kuhane ga potem hitro olupimo in to še toplega in pokritega. Vodo seveda odlijemo. Če se rjava kožica posuši, ga bomo le težko olupili.

S kostanjem polnimo perutnino, predvsem gosi in purane, pečemo ga z mesom, poda se k prekajenemu mesu in divjačini, serviramo ga z zelenjavami ali pa ga ponudimo kot sladico.

Zdravnik svetuje

Ko pride zdravnik na dom

Ko naročate hišni obisk, zdravnika zanima, če ima bolnik povišano temperaturo, kako naglo se nastopila bolezenska znamenja, kakšni so itd. Na ta vprašanja boste vedeli odgovoriti le, če ste bolnika natančno poprašali po bolezenskih znamenjih, mu izmerili temperaturo, otroka, ki še ne zna povedati svojih težav, pa natančno opazovali.

Zdravnika kličite na dom v sili, ne kar takoj, brž ko ste le zaskrbljeni za zdravje. Ne bo napak, če zdravnika najprej poprašate za svet. Lahko daste bolniku s temperaturo tableto aminopirina in šele, če se ne zmanjša ali če po kratkem obdobju ponovno naraste, iščite pomoč. Če imate možnost prevoza v zdravstveni dom, jo izkoristite posebno pri otrocih, kajti pregled bolnika v zdravstveni ustanovi je vsled laboratorija, rentgena itd. boljše kot doma. Ko naročate hišni obisk, zdravniku točno razložite, kje bolnik stanuje (tudi domače ime je dobrodošlo). Zvečer pustite pred vodom prižgano luč. Imate hišno številko na vidnem mestu? V bolnikovi sobi naj se ob pregledu ne mota vsa družina, posebno ne otroci. Pripravite čisto žlico za pregled ust in žrela. Če je soba slabo osvetljena, privijte močnejšo žarnico. Se vedno se dogaja, da dobi zdravnik vodo za umivanje rok šele na večkratno zahtevo, neredko v umazanem umivalniku. Brisača naj bo čista. Poskrbite, da ne bo treba po pregledu pisati recepta stoje ali pa na kolnih. Predpisana participacija za vsak prvi obisk na domu je 5 dinarjev. Zdravnik vam bo hvaležen, če boste poskrbeli za drobiž, ker nima časa čakati, da tekate s tisočkom po trgovinah ali okoli sosedov.

dr. Košir Tone

FIAT ZASTOPSTVO TRIESTE TRST zanetti & porfiri

PRODAJNI ODDELEK: NOVA IN RABLJENA VOZILA, NAMENJENA ZA IZVOZ V JUGOSLAVIJO

Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: ZA GENERALNA POPRAVILA MOTORJEV fiat 600 D, 1100 in 1300

Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)

Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil

Via Locchi, št. 26/3, telefon 93-787



Sava Kranj

OBISCITE NAS NA SEJMU MODA V SVETU V BEOGRADU OD 25. OKTOBRA DO 2. NOVEMBRA 1969 — PREDSTAVLJAMO VAM NAŠE NARAVNO USNJE IN UMETNO USNJE



VIVELAN IN VIVELAN LUX za vse vrste oblačil

INDUSTRIJA GUMIJEVIH, USNjenih IN KEMIČNIH IZDELKOV

Zgodbe o Drejčku Upornik

Drejček je dočkal tretjo pomlad. Takrat se je neprijetno izpremenil. Mamica je rekla: »Drejček, prinesi mi stolček!« — Drejček pa je močno izpregovoril: »Ne bom« in je stolček porinil v kot za omaro. — »Drejček, popij mleko!« je prosila mamica. »Ne bom«, je moško odgovoril in prevrnil kozarec z mlekom. — »Pusti pralni stroj pri miru!« je ukazala mamica. »Ne bom«, je rekel in je na skrivaj potisnil v pralni stroj svojega medvedka. — »Ne stikaj po omari in mi ne razmetavaj perila!« je dejala mama. — »Pa bom«, je krepko odgovoril in je izvlekel mamine kombinize, trakovke, pentlje in spalne srajce ter se ulegel na vse to.

Mama je bila obupana, očka divji, babica prepričana, dedek pa zamajen. Polonica pa je rekla: »S šibo ga dajte!«

Mamica je končno poskusila tudi to. Šunknila je Drejčka po zadnji plati. Ta je zakričal, poskočil in zagrabil namizni prt. Krepko je potegnil in na mizi pripravljeno kosilico se je na mah začelo hladiti na tleh. Ostrmeli so in onemeli brez besede. Sesedli so se po stolu in samo vzdihovali.

Takrat je nekdo pokukal na vrata. Vstopil je pismonoša. Tadaš se je očka ovedel in rekel: »Naš Drejček je poraden, potisnite ga v torbo in vzemite s seboj!«

Pismonoša je bil hister mož in je takoj razumel položaj. Stopil je k Drejčku in rekel: »Alo, dečko, zdaj pa brž z menoj!« in je segel po majnem uporniku. — Ta je prebledel, se bliskovito zasukal, skočil v spalnico in se skril pod zofo.

Pismonoša je stopil v spalnico in robato dejal: »Če boš poreden, boš šel prihodnjič z menoj!« in je potrkal z močnimi čevlji po tleh. Pomežiknil je staršem in odšel.

Drejček je bil čisto tiho. Močno se je bal, da

se bo možak povrnil in ga odnesel od dobrega očeta in mamice. Dolgo je ležal pod zofo in bile so ga same oči, ko je od časa do časa pokukal iz skrivališča. Nazadnje se je oju-načil, po prstih prišel v kuhinjo, se stisnil k marnici in rekel z jokajočim glasom: »Kajne mamica, da me ne boš dala mo-žu?« — »Če boš priden, boš ostal pri nas, sicer te bo odnesel pismonoša,« je obljubila mamica. In Drejček je bil začuda ves večer priden.

Nekoč se je Drejček igral pred hišo. Nenadoma je privihral v kuhinjo, kot da bi ga prinesla burja. »Mož s torbo gre!« je še zavpil in se skril pod zofo.

Pismonoša pa ni bilo v hišo. Šel je po svojih opravkih k drugim stanovalcem. Drejček pa je še dolgo ležal pod zofo in mislil dihati se ni upal.

Mamica je počasi pogruntala zdravila za Drejčka. Nekoč je spet razsajal, pa je mlo rekla: »Ali si slišal?« in je mirno nadaljevala z delom. Drejček ni slišal ničesar, ker je bil preveč zatopljen v glasove bobnečega bobna, piskajoče trobente in cepetanje svojih nog.

Mamica je povzdignila glas: »Ali si videl miško?« — Drejček je slišal besedo »miška«, pa je odnehal s svojim muziciranjem.

»Kje je miška?« je vprašal. — »Tam v kotu je bila. Ali je nisi videl?« je vprašala mamica. — »Ne«, je zategnjeno odgovoril Drejček.

»Bodi tiho in jo čakaj! Tam v kotu za omaro sem jo videla,« je rekla mamica.

Drejčka je mišica zamikala in se je usedel v kot na prežo. Tako je imela mama dobre pol urice mir.

Tako je bilo z našim Drejčkom. Minilo je dobro leto in Drejček se je poboljšal. Pozabil je na grozno torbo in na malo miško, mamica je znal ubogati na besedo.

Po kostanj

V naših smotnih pravilih po karanteni Poljanov dolino. Bilo je tako prijetno, posebno še, ker je sijalo sonce.

Pod kostanji smo obstali. Z nogami smo trli ječice, plodove pa dejali v košaro. Se pred soncem zadrževali, da bi bila polna. Nato smo se odpra-

vili domov. Povedati moram tudi, da sem videla srno.

Ta dan sem res lepo preživela. Upam, da bo še veliko takih.

Vanja Hudovernik, 4. razred os. š. France Prešeren, Kranj

Pozabila sem zakleniti vrata

»Ostani doma, pospravi in napiši nalogo!« mi je naročala mami pred odhodom na njiivo.

»Bom,« sem ji obljubila in odhitela na delo. Kmalu nato je na vrata potrkala prijateljica.

Krave ženom na pašo. Greš z menoj?«

»Ne morem,« sem se upirala.

»Pojdi, vžigalice imam, jabolka in krompir bova pekli!« me je vabila. Kot bi mignil sem bila nared. Hiteli sva, zato sem pozabila zakleniti vrata.

Na paši sva se prijetno zabavali. Niti sanjalo se mi ni,

da so našo hišo med tem obiskali neznanci. Ko sva se v mraku vračali, se mi je zdelo, da nekaj ni v redu. Stopila sem v kuhinjo. Oče in mati sta se prepirala.

»Kje si bila,« je zarohnel oče.

»Na paši. S prijateljico,« sem izjcljala.

»Zadnjič si to storila!« je rekel in začelo je padati po moji zadnji plati. Ostali so molčali.

»Zakaj si pustila odprto?« sem slišal kričati očeta.

»Cisto sem pozabila,« je prišlo iz mene. Nato sem stekla v spalnico in tam začela pisati nalogo. Sama ne vem, kdaj me je zajel spanec. Kasneje je prišla mami in čezme razgrnila odejo.

Marija Zarnik, 6. razred os. š. tSanka Mlakarja Senčur

Razstava gob

Zlatorumeno listje šumi pod nogami številnih gobarjev, ki pretaknejo vsak grm, obrnejo vsak sumljiv list in privzdignejo nešteto vej, upajoč, da se jim bo nasmehnila sreča. Najdene gobe, ki jih poznajo kot užitne, brž spravijo v košaro, pri neznanih pa se zadržijo dalj časa. Cesto takšne gobe pustijo na miru, včasih pa jih, skupaj z drugimi, odnesejo domov — ne da bi se prepričali, ali so užitne ali ne. In ta neprevidnost je vzrok hudim zastrupitvam in celo smrtnim primerom. Tudi letos je bilo takšnih primerov precej.

Članki v časopisju in druge vesti o nesrečah z gobarji so dali povod naravnoslovnemu krožku na naši šoli, da je skupaj z našim predavateljem v prosti učilnici pripravil razstavo užitnih in ne užitnih gob. Imeli smo priložnost videti 37 vrst gob. Nekatere bolj znane smo že srečali v naravi, bilo pa je tudi mnogo nam še nepoznatih. O vsaki gobi nam je tovarišica Kemarjeva vedela povedati marsikaj zanimivega. Zdelo se mi je, da nas užitne gobe gledajo nekam prijazno, kot bi hotele reči, naj si jih dobro zapomnimo, da jih bomo v gozdu takoj spoznali. Ob strupenih gobah pa me je streslo, saj sem se spomnila, da so krive smrti nešteti ljudi. Opazovala sem jih s studom, zdelo se mi kot morilke in morilke bodo ostale toliko časa, dokler jih vsi nabiralki ne bodo natančno poznali.

Razstavo, ki se je začela s strupeno rdečo mušnico in končala z užitno kostanjevko, smo si ogledali vsi učenci. Hvaležni smo članom naravnoslovnega krožka, da so jo pripravili.

Mihaela Smolkovič, 8. razred os. š. Stane Žagar, Kranj

Premagani ogenj

Oster zvok sirene je razparal mirno jesensko popoldne. Kaj to pomeni? Morda so va-je. Ne! Duši me! Duši me gost dim, ki se vali proti nebu in zavija okolico v rdeče sivo barvo. Kje je gospodar? Kje so otroci?

Dim prihaja skozi okna sedemdeset hiše. Ljudje drviijo na kup. Toda vse samo gleda, gleda. Kaj strmite? Pomagajte! Poprimite za delo, rešite jim njih skromno bogastvo, njihov mali dom!

Nenadoma ni videti nikogar več. Kakor da bi z dimom vred izpuhteli in potem sirena. To je znamenje nesreče in hkrati znamenje, da so rešitelji blizu. Brez vpitja in brez panike gasilci prično z delom. Slišati je le rezka navodila: Cev! Vodo! Hitro, hitro! Ne tako! Rešite čim več!

Zašumeli so vodni curki. Dim, ki je še pred nekaj minutami ovijal in gotal stavbo ter pet ljudi v njej, je postal vse redkejši in kočno izginil.

Rešitelji so se odpeljali, velike otroške oči pa so preplazeno zrla za svetlikajočimi čeladami, ki že polnih sto let ščitijo glave gasilcev. Sto let se že pogumni možje združujejo v društva, množične gasilske enote, katerih člani so rešili življenje in posest neštetim ljudem. Z leti je njihova oprema napredovala in danes so v borbi proti ognju mnogo uspešnejši kot nekdaj. Zato, če se kaj pripeti ali če izbruhne požar, vedite, da vam bodo gasilci prvi pomagali, saj ne poznajo strahu. Poznajo le geslo: »Ljudstvu na pomoč!«

Irena Rehanc, 8. razred os. š. heroja Bračiča, Trzin

Oh, ta prosta sobota!

Meni je po eni strani prav, da imamo proste sobote, po drugi pa spet ne. Vse do konca šolskega leta mi bo to hodilo narobe. Vas zanima zakaj? Sestra obiskuje trgovsko šolo in ima pouk tudi ob sobotah, zato moram sama pospravljati stanovanje. Obema skupaj je šlo delo mnogo hitreje od rok, čeprav sva se venomer prepirali, kaj bo naredila ona in kaj jaz. Zdaj pa me, preden obletam vse sobe, mine vsaka volja do dela. In ta zoprna kuhinja, ta mi gre šele na živce! Pometanje, pomivanje tal, čiščenje...

Sestrin delež se je skrčil na pospravljanje posode, ki jo pri kosilu zamažemo. To je vse, kar naredi.

Popoldan pride na vrsto učenje in pisanje domačih nalog. Sitna reč, kajne? Veliko prijetneje se počutim kasneje, ob gledanju televizije.

Tako mineva sobota za soboto. Jaz pa si pravim: »Če smo jih prestali dvajset, jih bomo tudi še enkrat toliko.«

Jožica Robnik, 8. razred os. š. Matija Valjavec, Preddvor

Odkritje spominske plošče Cvetku Golarju

Bilo je oblačno nedeljsko popoldne. Sedel sem na kolo in se odpeljal proti Gostem, majhni vasi pod Osolnikom. Prehitel sem veliko fantov in deklet, mož in žena v narodnih nošah, ki so bili tudi namenjeni tjakaj.

Na Gostem sem spravil kolo v Mértov hlev. Pred rojstno hišo pesnika, pisatelja in dramatika Cvetka Golarja se je že kar trlo ljudi. Lep pogled na pisano množico.

Spored se je začel z zamu- do. Recitatorji so nam predstavili številne Golarjeve pesmi. Zvedel sem tudi, kako je pisatelj živel. Predsednik ob-

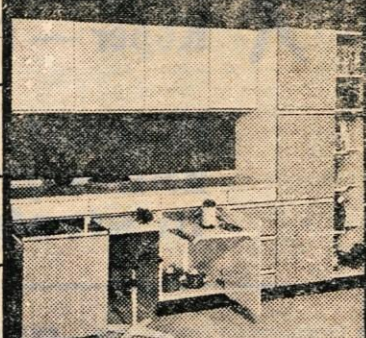
čine tovariš Zdravko Krivina je nato odkril spominsko ploščo, naš ravnatelj pa je zbranim sporočil, da se bo traška šola odslej imenovala po Cvetku Golarju. Šel sem tudi v hišo in videl zibko, kjer so zibali pesnika, njegove brate in sestre. Domači so obiskovalce pogostili s kruhom, z žganjem in jabolkami.

Domov sem se odpravil zadovoljen, ker je bila svečanost v čast pesniku in pisatelju Golarju tako prirsčna in ker je naša šola dobila ime po tako spoštovanem možu.

Janez Vehar, 4. razred os. š. Cvetko Golar, Trata pri Škofji Loki

Nagradna križanka trgovskega podjetja MURKA Lesce

Za izžrebane reševalce je Murka pripravila naslednje nagrade: 1. nagrada: električna mesoreznica, 2. nagrada: raženj za čevapčiče, 3. nagrada: električni mlinček za kavo. Rešitve pošljite do 3. novembra na naslov: Uredništvo Glasa, Trg revolucije 1, Kranj pod oznako Nagradna križanka Murke.

			AMERIŠKA ZVER Z BELIMI PROGAMI			SMRTNI BOJ	OLIMP. TEKMOVAL. ŠROT	ŽE TAKO, BREZ TEGA	ZMIKAVT	MESTEČE NA FLORIDI ZDA	SRBSKI SAMOSTAN NA ATOSU	IZMETAČ SESALNIK	JUGOSL. POLITICAR-KA BABO-VIC				
GORA MED JELOVICO IN BOHINJEM																	
PREPRIČEVANJE MNOŽIC ZA POLITICIJE																	
PRIROJSTVO DOBLJEN																	
PRVOBITNO OROŽJE																	
KEMIČNI ZNAK ZA FOSFOR	DENARNI SISTEM	ZAGOZDA ZATIČ							HRVATSKA POKRAJINA					SLOV. TEDNIK	ZGODOV. MESTEČE V SRBIJI	PODJETJE ZA LETALSKI PROMET	PROIZVAJALEC POHIST KI GA PRODAJA MURKA
PAMET		OSEBNI ZAI MEK LESNO PODJETJE					ZARJA (PO RIM-BOGINJI)	LIUBLJ. STONATOLOŠ PR JOZE NEMSKA VOJNA LUKA					PREČNI NOSILEC APARAT ZA SESANJE				
VOJAŠKA ENOTA			SLIKAR HORVAT							DOVOZ							
			SPOJ														
ITAL. INDUSTR. DRUŽBA			SKIADATU RISTO (ŠIRCA) KRAJ NA GORENJKEM							DOLGOREPE PAPIGE ALBERT JAKOPIČ				ŠIRJAVA ZANIČLIV IZRAZ ZA SLOVEKA			
KRAVAL RAZGRANJE							BIVŠA SMUČ. TEKAČICA (MARA)					PTICA UJEDA VKUHANO SADJE					
MILI-METER		TITAN ETIOPSKI POGLAVAR					SLOVEN. SATIRIK JOZE STAR. NOMADSKI NAROD				ZOFA						
AVTO IN LETALO HKRATI																RADO SIMONITI SOVJET. SKLADATELJEVCENKO	
LUKNJAČ			ITALIJAN. SPOLNIK HRV. PJS. UJEVIC											AVTOZNAK TORINA			SLOV. IGRALEO RANER
SKRINJICA								SRBSKO MOŠKO IME									
ŠPANSKI SPOLNIK		HIMALAJSKA KOZA	INDUSTRIJA NAFTE PLOSKOVNA MERA							PROIZVAJALEC POHISTVA, KI GA PRODAJA MURKA	TOG						
VELIKA LADJA POTOPLJ. 1942									GOSPOD (češko)	DEL BENC MOTORJA TEKOČA MASCOBA				JEZOVI NASIPI HUDA JEZA			
ZDRUŽENE ARABSKE DRŽAVE DALMATINSKA VPRAŠALNICA						POKLICNI TOVARISI	PRISPEVER SLOV. SLIKAR STANE					MOŠKI GLAS SLABI PISATELJI				VRSTA JABOLK (MNOŽ)	ZNAMKA KAMIONOV
PODVODNA SKALA			CESARSKO KRALJEVI VELIKA BRITANIJA					ANGLEŠKO PIVO RIMSKI ČUVARTI ZGRADB			JME CRKE PUŠČAVSKI RIS		IZBRANA DRUŽBA	GRŠKA CRKA SLOV. PISATELJ JANEZ			
AMERICIJ		KJE MURKA VSAKO LETO RAZSTAVIJA															
		KRAJ, KTER MURKA STALNO RAZSTAVIJA							NRAVNOST NEDELAVEN					INDUSTR. RASTLINA BIZMUT			JUGOSL. LETALSKA DRUŽBA
			MESTEČE V JUGOVZHOJNI TURCIJI														
			SLOV. REŽISER JOZE														
			SOVJET. ŠPORT. PRESS														
										UGODNOST (TUJKA) VEZNIK							
											OSEBNI ZAI MEK			FRANC. PISATELJ CLAUDE			



„Intereuropa“

Koper — filiala Kranj

Hitrost, zanesljivost in strokovnost

● Organizacija Intereuropa Koper zajema dve samostojni dejavnosti: mednarodno špedicijo in kamionski prevoz. Nudi popoln špeditski servis, svetuje v vseh transportnih vprašanjih, organizira prevoze po cesti, železnici, rekah, morjih in zraku in obenem opravi vse posle pri prevozu blaga. S široko mrežo med seboj povezanih podružnic in specializiranih poslovalnic v Jugoslaviji, z lastnimi predstavništvi v Trstu, Avstriji in ZDA, ob stalnem sodelovanju z največjimi svetovnimi in špeditskimi prevozniki organizacijami ter z lastnim močnim kamionskim parkom predstavlja špeditsko in prevoznisko organizacijo, ki lahko prevzame najbolj zapletene naloge in jih reši hitro, zanesljivo in strokovno.

● Posebne dejavnosti Intereurope iz Kopra so: blagovni promet prek pristanišč Koper in Reka, manipuliranje z gradbenim in žaganim lesom, zbirni promet po želez-

nici in cesti ter uradno zastopstvo špediterja na jugoslovanskih sejnih in na velesejnih v tujini. Na osnovi dolgoletnih izkušenj nudi strokovno osebje Intereurope iz Kopra rešitev in nasvete pri prevozu blaga.

● Ena od najmočnejših dejavnosti Intereurope iz Kopra je pomorska špedicija prek vseh jugoslovanskih pristanišč, predvsem pa prek Reke in Kopra. Organizira prevoze južnega sadja in hitro pokvarljivega blaga po vsej Jugoslaviji. Prav tako sloni na njenih plečih tranzit v obeh smereh za Češkoslovaško, Madžarsko, Avstrijo, Italijo, Švico in južni del Zahodne Nemčije.

● Intereuropa prevaža s svojimi tovornjaki blago po cestah celotne Evrope, zlasti po Avstriji, Nemčiji, Nizozemski, Švici, Italiji, Bolgariji ter Sovjetski zvezi. Vzdržuje redno cestno zvezo z Bliznjim Vzhodom.

● Razen tega je Intereuropa iz Kopra edino jugoslovansko špeditsko podjetje, ki se je posebno specializiralo za sejensko poslovanje doma in v tujini. V Zagrebu ima posebno podružnico, ki se ukvarja izključno s tovrstnim poslovanjem. Izpostave te podružnice so v Ljubljani, Beogradu, Novem Sadu in Skopju. Zato ni čudno, da je Intereuropa uradni špediter na sejmih v Zagrebu, Ljubljani, Novem Sadu, Skopju, Leskovcu in Kranju.

● Omenili smo že, da ima Intereuropa iz Kopra filiale in podružnice širom po Jugoslaviji. Tudi v Kranju jo ima. 1. oktobra 1966 je podjetje v Kranju ustanovilo izpostavo, 1. julija lani pa je bila izpostava povišana v filialo. Množina prometa se je povečala, kajti Kranj ima močan industrijski bazen. Intereuropa obravnava pošiljke blaga, ki pridejo iz različnih krajev domovine in tujine, za naslednja kranjska podjetja: Iskra, Sava, Tekstilindus, IBI, za tr-

žiški Peko in BPT, za Alples in za ZLIT. Večji del tovora pride po železnici, nekaj pa tudi po cesti. Uslužbenci kranjske filiale poskrbijo, da so urejene vse formalnosti in da je blago ocarinjeno, če pride iz tujine. Zato ima »kranjska« Intereuropa tesno povezavo s carinarnico in železniško postajo Kranj.

● Kakšna je bila rast kranjske izpostave oziroma filiale Intereurope iz Kopra, povedo naslednji podatki: oktobra 1966 je filiala v Kranju sprejela 84 pošiljk blaga v skupni teži 162.500 kilogramov. Ta številka pa je iz meseca v mesec rasla in je januarja 1969 dosegla že 1.875 tisoč 500 kilogramov ali 450 pošiljk najrazličnejšega blaga.

● Tudi kolektiv kranjske filiale se je v treh letih povečal in izpopolnil. Ob ustanovitvi sta v Kranju delala dva člana kolektiva, letos 13 pa strokovno usposobljenih uslužbencev.

● Odločitev Intereurope iz Kopra, da v Kranju ustanovi filialo, je bila upravičena in so že vidni prvi sadovi prizadevnega in kvalitetnega dela malega kolektiva.

J.K.

• novi slovenski mesečnik •

karavana

odkriva



160 strani

3 din



Žito

SENTA

skladišče Kranj
Tavčarjeva 31, tel. 22-053
(bivši Exoterm)

VAM NUDI:

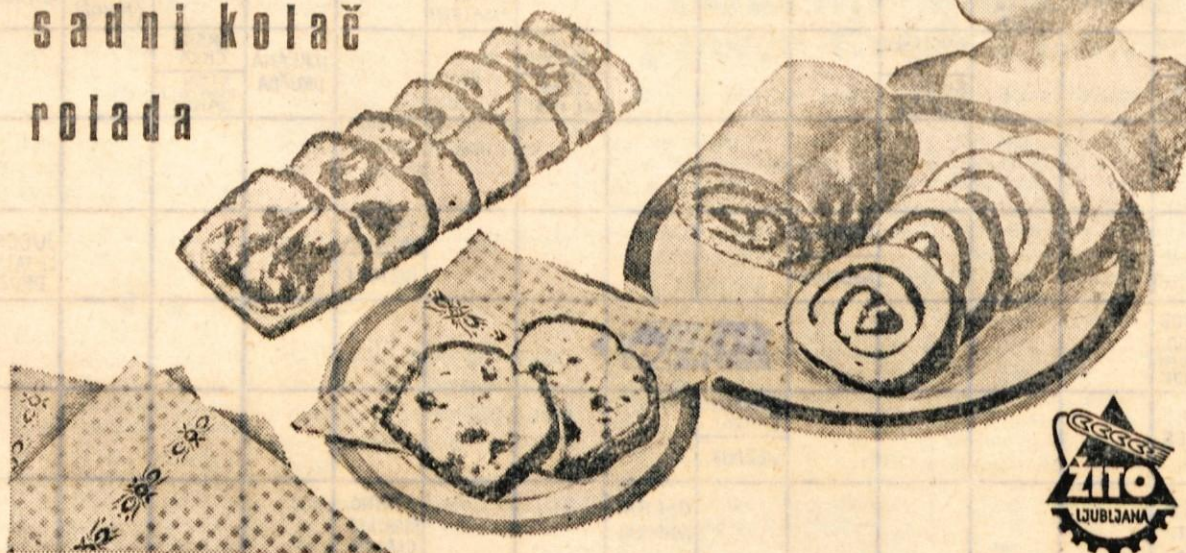
- najkvalitetnejšo moko vseh vrst
- testenine »Bačvanka«
- vse vrste živinskih krmlil po zelo ugodni ceni

IZBERITE PO OKUSU

marmorni kolač

sadni kolač

rolada



RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 24. uri ter radijski dnevnik 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in ob 19.30 uri.

SOBOTA — 25. oktobra

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Cez travnike — zelene z domačo pesmijo — 9.50 Naš avtopost — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Smetanove polke — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z ansambli domačih napevov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 Melodije za razvedrilo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.40 Poje sopranistka Roberta Peters — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Glasba iz slovenskih filmov — 17.45 Jezikovni pogovori — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Dobimo se ob isti uri — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambli Borisa Kovačiča — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.15 Melodije meseca — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 Vedri zvoki z majhnimi ansambli — 14.20 Popevke, ki jih radi poslušate — 14.40 Trobentar Eddie Calvert z orkestrom — 15.00 Jazz na drugem programu — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Iz studia Koper — 17.35 Naš podlistek — 17.50 V tričetrtinskem taktu z velikimi orkestri — 18.00 Priljubljeni pevci — priljubljene popevke — 18.10 Za ljubitelje beat glasbe — 18.20 Kitara v ritmu — 18.35 Melodije Latinske Amerike — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Parada zabavne glasbe — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Ognjemet — 20.30 Okno v svet — 20.45 Stiri skladbe za violino in klavir — 21.15 Operni koncert — 22.30 Glasbeno popotovanje — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA — 26. oktobra

6.00 Dobro jutro — 8.50 Veseli tobogan — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.40 Pet minut za EP — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.15 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Pogovor s poslušalci — 12.10 Na današnji dan — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z novimi ansambli domačih napevov — 14.05 Vedri zvoki — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50

Z orkestrom Klaus Wunderlich — 15.05 Nedeljsko sportno popoldne — 16.00 Pet minut za EP — 17.05 Nedeljski operni stereo — 17.30 Radijska igra — 18.30 Prvi trio za klavir, violino in violončelo — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Zaplešite z nami — 22.45 Radi ste jih poslušali — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

13.35 Začnimo s plesom — 13.50 Popevke na tekočem traku — 14.10 Deset minut z orkestrom Edmund Yera — 14.20 Melodije sončne Španije — 14.35 Lahka glasba — 15.00 Izletniška kašipot — 15.15 Glasbeni variete — 16.35 Lepe melodije — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Iz operet, filmov in glasbenih revij — 18.30 Popevke se vrstijo — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.40 Za ljubitelje beat glasbe — 19.50 Klavir v ritmu — 20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Večerna nedeljska reportaža — 20.25 Festival v Bayreuthu 1969 — 00.05 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK — 27. oktobra

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.20 Cicibanov svet in Pesmica za najmlajše — 9.45 Zvoki iz domačih operet — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Nadanašnji dan — 12.10 Concertino in capriccio — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igra pihalni orkester Ljudske milice iz Ljubljane — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz arhiva lahke glasbe — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.35 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Mali koncert Goriškega okreta — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambli Maksa Kumra — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Koncert ansambla »I Musici« v Ljubljani — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 23.40 Godala v noči

Drugi program

14.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 14.25 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 14.40 Italijanske popevke — 15.20 Z orkestrom Carmen Dragon — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Iz fonoteke radia Koper — 17.35 Plesna glasba — 18.00 Za ljubitelje beat glasbe — 18.10 Hammond orgle v ritmu — 18.20 Priljubljene slovenske popevke — 18.35 Lepe melodije — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Revija zabavnih melodij — 20.05 Pota našega gospo-

darstva — 20.15 Prva sonata za cembalo — 20.30 Svet in mi — 20.45 Španska rapsodija — 21.15 Literarni večer — 21.55 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske poezije

TOREK — 28. oktobra

8.08 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Deset minut z ansambli Atija Sossa — 9.45 Novi posnetki ansambla in solistov p. v. Tončke Maroltove — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pri skladatelju Benjaminu Ipavcu — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih — 14.25 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 14.40 Mladinska reportaža — 15.30 Glasni intermezzo — 15.40 Odlomki iz opere »Mojstri pevci nürnberški« — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Popoldanski koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek na svidenje — 18.45 Narava in človek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambli Borisa Franka — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.35 Majhen koncert lahke glasbe — 22.15 Jugoslovanska glasba — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Lahko noč s pevcema Johnnyjem Mathisom, Gigliolo Cinquetti in Adamom — 23.40 Plesna glasba

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Vrtljak s popevkami — 15.00 Jazz na drugem programu — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Iz fonoteke radia Koper — 17.35 Zaplešimo z orkestrom Billy May — 17.50 Za ljubitelje beat — 18.00 Mozaik zabavnih melodij — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 V korak s časom — 20.15 Naši operni pevci — 21.15 Pogovori s slovaškimi skladatelji — 22.15 Dumajski slavnostni tedni 1969 — 23.20 Beethovnova scenska glasba — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA — 29. oktobra

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Iz glasbenih šol — 9.45 Slovenske popevke — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz jugoslovanske operne literature — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Priljubljeni pevci slovenskih narodnih pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za odhiti — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhni recitali naših solistov — 16.00 Vsak

dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Rad imam glasbo — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Z orkestrom Heinz Kissling — 23.40 S slovenskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Začnimo z malimi ansambli zabavne glasbe — 15.00 Popevke mediteranskih dežel — 15.35 Glasbeni variete — 17.35 Iz arhiva lahke glasbe — 18.00 Minute s pevko Mireille Mathieu — 18.10 Vedri zvoki z orkestri — 18.35 Popevke današnjih dni — 19.00 Šoferjem na pot — 19.10 Vrtljak zabavnih zvokov — 19.30 Za ljubitelje beat glasbe — 19.40 Lepi glasovi — lepe melodije — 20.05 Na mednarodnih križpotjih — 20.20 Kitarist Narciso Yepes — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.45 Slovenske narodne pesmi — 21.15 Suita za orkester — 21.40 Zive misli — 22.00 Razgledi po sošolnih glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

Televizija

SOBOTA — 25. oktobra

9.35 TI v šoli, 16.15 Rokomet Medveščak : Krivaja (RTV Zagreb) — 17.45 Po domače, 18.15 Radost Evrope (RTV Beograd) — 19.15 Sprehod skozi čas, 19.40 Pet minut za boljši jezik, 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 TV magazin, 21.35 Rezervirano za smeh, 21.50 Inšpektor Maigret — serijski film, 22.40 TV kašipot, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Narodna glasba, 18.15 Radost Evrope, 19.15 Sprehod skozi čas (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA — 26. oktobra

9.00 Kmetijska oddaja v Madžarsčini (RTV Beograd) — 9.30 Narodna glasba (RTV Zagreb) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.45 Propagandna oddaja, 10.50 Otroška matineja, 11.45 TV kašipot ... Sportno popoldne, 18.20 Pekel za moža v sedlu — ameriški film, 19.45 Cickak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Muzikanti — humoristična oddaja (RTV Beograd) — 21.20 Videofon (RTV Zagreb)

— 21.35 Sportni pregled (JRT) — 22.05 Neobvezno — dokumentarna oddaja, 22.45 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 27. oktobra

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 10.45 Nemščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina, 15.55 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.15 Francoščina, 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 Tik-tak, 18.00 Po Sloveniji, 18.25 Propagandna oddaja (RTV Beograd) — 19.20 Znanost in mi, 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Navadna Osiez — TV drama, 21.40 Sonata v fis molu, 22.05 zaslon (RTV Sarajevo) — 17.45 Oddaja za otroke, 18.00 Mali svet (RTV Zagreb) — 18.20 Znanost, 18.50 Zabavna glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.20 TV pošta, 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

TOREK — 28. oktobra

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina (RTV Beograd) — 17.55 Risanka (RTV Ljubljana) — 18.00 Lutkovna oddaja (RTV Zagreb) — 18.20 Obrežje, 18.40 Torkov večer s starimi godci, 19.05 Obiščite z nami Skopje, 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Velika imena sodobnega filma, 21.35 Mednarodni orkester Janeza Gregorca, 22.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Risanka (RTV Beograd) — 18.00 Lutkovna oddaja (RTV Skopje) — 18.20 Oddaja o prometu (RTV Zagreb) — 19.00 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.15 Reportaža (RTV Skopje) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 29. oktobra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.00 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.05 Trapollo HH 33 (RTV Ljubljana) — 17.45 Prenos športnega dogodka (RTV Zagreb) 19.15 Popularna glasba (RTV Sarajevo) — 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Koncert ob dnevu varčevanja, 21.35 Človek s kamero ... Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 19.00 Enciklopedija (RTV Beograd) — 19.15 Popularna glasba (RTV Sarajevo) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Kino

Kranj CENTER

25. oktobra švedski film **SEDMI PEČAT** ob 10. uri, franc. barv. CS film **ANGELIKA IN SULTAN** ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. filma **TAJNA VOJNA HARRYJA FRIGGA** ob 22. uri

26. oktobra franc. barv. CS film **ANGELIKA IN SULTAN** ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barvnega filma **PREPLAH V FIRECREEKU** ob 21. uri

27. oktobra amer. barv. film **PREPLAH V FIRECREEKU** ob 16., 18. in 20. uri

28. oktobra amer. barv. film **PREPLAH V FIRECREEKU** ob 16. in 18. uri, premiera franc. barv. CS filma **MANON 70** ob 20. uri

29. oktobra amer. film **PO LJUBI ME, NORCEK** ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIC

25. oktobra franc. barv. CS film **PET FANTOV ZA SINGAPUR** ob 16. uri, jugoslov. barv. film **BOG JE UMRL ZAMAN** ob 18. in 20. uri

26. oktobra franc. barv. CS film **PET FANTOV ZA SINGAPUR** ob 14. in 20. uri, jugoslovanski barv. film **BOG JE UMRL ZAMAN** ob 16. uri, italij.-jugosl. barv. CS film **VOHUNKA BREZ IMENA** ob 18. uri

27. oktobra amer. barv. CS film **ZGEČKAJ ME** ob 16. uri, franc. barv. CS film **ANGELIKA IN SULTAN** ob 18. uri, premiera šved. filma **SEDMI PEČAT** ob 20. uri

29. oktobra amer. barv. film **PREPLAH V FIRECREEKU** ob 16., 18. in 20. uri

Cerklje KRVAVEČ

25. oktobra amer. barv. CS film **ZLOMLJENA KRILA** ob 19. uri

26. oktobra amer. barv. CS film **ZLOMLJENA KRILA** ob 16. in 19. uri

Tržič

25. oktobra amer. barv. CS film **ZGEČKAJ ME** ob 17.30 in 19.30

26. oktobra amer. barv. CS film **ZGEČKAJ ME** ob 15. in 17. uri

28. oktobra slovenski barv. film **SONČNI KRIK** ob 17.30 in 19.30

Kamnik DOM

25. oktobra amer. barv. CS film **ČLOVEK Z ZAHODA** ob 17.30 in 19.30

26. oktobra amer. film **PO LJUBI ME, NORCEK** ob 15. in 19. uri, amer. barv. CS film **ČLOVEK Z ZAHODA** ob 17. uri

27. oktobra amer. film **PO LJUBI ME, NORCEK** ob 17.30 in 19.30

Dovje-Mojstrana

25. oktobra franc.-italij. barv. film **NAŠE DOBRE SO-PROGE**

26. oktobra angl. barv. film **LADY L**

Kranjska gora

25. oktobra amer. barv. film **POSLEDNJI SAFARI**

26. oktobra amer. film **IZPOVEDUJEM SE**

Radovljica

25. oktobra amer. barv. film **PRISLI SO V CORDUR** ob 18. uri, amer. barv. film **TOBRUK** ob 20. uri

26. oktobra amer. barv. film **TOBRUK** ob 14. in 18. uri, amer. barv. film **PRISLI SO V CORDUR** ob 16. uri, amer. barv. film **POINT BLANK** ob 20. uri

27. oktobra japon. barv. film **INVAZIJA IZ VSEMIRJA** ob 20. uri

28. oktobra amer. barv. CS film **KOMEDIJANTI** ob 20. uri

29. oktobra japonski barv. film **INVAZIJA IZ VSEMIRJA** ob 18. uri, amer. barv. CS film **POTOVANJE V DVOJE** ob 20. uri

Bled

25. oktobra amer. barv. film **NA SVIDENJE, BABY** ob 17. in 20. uri

26. oktobra amer. barv. film **NA SVIDENJE, BABY** ob 10., 15., 19. in 20. uri

27. oktobra amer. barv. film **RUSI PRIHAJAJO — RUSI PRIHAJAJO** ob 17. in 20. uri

28. oktobra amer. barv. film **RUSI PRIHAJAJO — RUSI PRIHAJAJO** ob 17. in 20. uri

Škofja Loka SORA

25. oktobra amer. barv. CS film **ZGODBA O JESSE JAMESU** ob 18. in 20. uri

26. oktobra amer. barv. CS film **ZGODBA O JASSE JAMESU** ob 15., 17. in 20. uri

27. oktobra amer. film **NAREDNIK YORK** ob 19. uri

28. oktobra franc. barv. film **SKRIVNOST LABORATORIJA ST. 4** ob 20. uri

29. oktobra franc. barvni film **SKRIVNOST LABORATORIJA ST. 4** ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

25.—26. oktobra šved. film **MOLK**

27. oktobra švedski film **JAZ, ŽENA**

28.—29. oktobra špan.-italij. barv. film **JOE IZ NAVAHE**

Jesenice PLAVZ

25.—26. oktobra špan.-italij. barv. film **JOE IZ NAVAHE**

27.—28. oktobra švedski film **MOLK**

29. oktobra amer. barv. film **ZA LJUBEZEN IN SVOBODO**

Zirovnica

26. oktobra franc.-italij. barv. film **NAŠE DOBRE SO-PROGE**

29. oktobra švedski film **MOLK**

Prodam

VELIKOCVETNE KRIZAN-TEME v različnih barvah do bite pri Prešernu. Kranj, Pot na Jošta 9 4994

Prodam belo gojeno **VRBO**. Belčjan, Valburga 41, Smlednik 4959

Prodam zazidljivo **PARCLO** na Miljah. Naslov v oglasnem oddelku 4960

Poceni prodam malo rabljeno **KMECKO PEC** z nerjavečimi vratci. Lampe, Sp. Brnik 69 4962

Ugodno prodam **KAVC, MIZICO** in dva **FOTELJA**. Oman, Levstikova 4, Kranj 4963

Prodam novo klavirsko **HARMONIKO**. Naslov v oglasnem oddelku 4964

Prodam nekaj **GRADBENEGA MATERIALA**. Kranj, Gorenjesavska 60 4965

Prodam dve otroški **POSTELJICI, VOZICEK** in **STAJICO**. Naslov v oglasnem oddelku 4966

Prodam športni **OTROŠKI VOZICEK**. Sešek Olga, Frankovo 70, Šk. Loka — Trata 4967

Prodam **KRAVO**, ki bo v novembru teletila. Sp. Brnik 48, Cerklje 4968

Ugodno prodam lepa zimška **JABOLKA**. Sr. Bela 6, Preddvor 4969

Prodam **KRAVO** pred telitvijo. Jama 26, Kranj 4970

Prodam mesecno **POHISTVO** za dnevno sobo, ali vikend v gorenjskem stilu, ter **MAGNETOFON** Philips. Hribar, Šk. Loka, Groharjevo naselje 2/1. 4971

Prodam dobro ohranjen električni **STEDILNIK** na stojalu s pečico in električni lonec za kuhanje perila. Kranj, Tavčarjeva 26 (za Prešernovim gled.) 4972

Prodam **SVINJO**, 100 kilogramov težko. Petrič, Velesovo 18, Cerklje 4973

Prodam **KRAVO** pred telitvijo. Vasca 10, Cerklje 4974

SPALNICO, moderno, poceni prodam. Žnidaršič, Celovška 44, Ljubljana 4975

Poceni prodam 2500 kosov rabljene **STRESNE OPEKE** špičak. Hafner, Rupa 32/a, Kranj 4976

Prodam skoraj nov **PLETILNI STROJ** passap duomatik (4200 N din). Naslov v oglasnem oddelku 4977

Prodam rabljene **PLETILNE STROJE**. Naslov v oglasnem oddelku 4978

Prodam **PEC** na olje kontakt, 7500 kal., in kopalno **PEC**. Kranj, Ul. JLA 22 4979

Prodam suha bukova **DRVA**. Zg. Besnica 24 4980

Poceni prodam oljno **PEC** kontakt 7500, dva **SODA** in dve ročki. Pahor, C. kokrškega odreda 12/I, Kranj 4981

Prešernovo gledališče v Kranju

SREDA — 29. oktobra — ob 19.30 I. Cankar **HLAPCI** — otvoritev sezone in preurejene dvorane.

Prodam dva **PRASICA** za pitanje. Sr. vas 51, Senčur 4982

Poceni prodam kuhinjsko **OPRAVO**. Princič, Vodopivčeva 12, Kranj 4983

Prodam **GRAMOFON** in brivski **APARAT** z garancijo »Braun-Iskra«. Naslov v oglasnem oddelku 4984

Prodam dobro ohranjeno **DNEVNO SOBO** zaradi selitve. Rencic Štefka, Senčur 118 4985

SADJARJI, POZOR! Lepe sadike **JABLAN** in **HRUSK** raznih vrst dobite pri **ZAKOTNIK** Francu, Dorfarije 32, Zabnica 4986

Prodam **ZLATO** za zobe. Naslov v oglasnem oddelku 4987

Prodam **GRADBENO PARCELO** 600 m² v Gorenjah. Naslov v oglasnem oddelku 4988

Rabljeni pletilni stroji ugodno naprodaj v **Wollund Strickbar bei der Kapuzinerkirche, Klagenfurt, Österreich** (pri kapucinski cerkvi v Celovcu).

Prodam delovnega **VOLA** in šivalni **STROJ** singer, dobro ohranjen. Rovte št. 12, Podnart 4989

Poceni prodam **PEC** plamen. Kranj, C. kokrškega odreda 16/I, 4990

Prodam **CRN KRZNEN PLASC**. Ogled pri krznarju Berčič-Cetinski pod »170.000«, Kranj 4991

Zaradi selitve poceni prodam **DIVAN, MIZO, STOLA** in električni **KUHALNIK** na dve plošči. Naslov v oglasnem oddelku 4992

Prodam **KRAVO**, ki bo v kraikem tretjič teletila. Hrajske 18, Kranj 4993

Prodam **KRAVO** s tretjim teletom. Zg. Bitnje 23, Zabnica 4995

Po nizki ceni prodam rabljeno **STRESNO OPEKO** folc. Kokrica 168, pri Projektovi žagi, Kranj 4996

Prodam **PEC** na plin in **DALJNOGLED**. Naslov v oglasnem oddelku 4997

Ugodno prodam novo **MIZO** s štirimi **STOLI**. Informacije na telefon 23-472 4998

Prodam prenosno **PEC** na

Gostinsko podjetje **KOMPAS HOTELI NA LJUBELJU**

razpisuje

sledeča delovna mesta:

- a) kvalificirani kuharji
b) receptorji
a) jedila po naročilu (à la carte)
b) aktivno znanje dveh tujih jezikov (primarno nemščina).
SAMSKO STANOVANJE NA RAZPOLAGO!
NASTOP TAKOJ!
Ponudbe pošljite na Direkcijo Kompas Hotelov, Ljubelj

plin za 200 N din. Vošk; Kranj, Gradnikova 4/IV, v sredo od 15.—17. ure. 4999

Plemensko **TELICO**, 6 mesecev brejo, prodam. Vrboje 12, Radovljica 5000

Zaradi selitve ugodno prodam skoraj novo sodobno kuhinjsko **OPREMO, KAVC** in dvodelno **OMARO**. Jeruc Polde, Sp. Duplje 83 5001

Prodam **KORUZO** v storžih. Praprotna polica 8, Cerklje 5002

Prodam nekaj zimskih obranih **JABOLK** razne vrste in sladki **MOST**. Olševek 11, Preddvor 5003

Ugodno prodam **SEDLARSKO ORODJE** in šivalni **STROJ** singer. Pegam, Selo 21, Zirovnica 5004

Ugodno prodam nov italijanski **VOZICEK** peg. Kranj, Jelenčeva 9 5005

Prodam **PRASICKE**. Grad 43, Cerklje 5006

Prodam dobro ohranjeno **PEC** kontakt na olje za 400 N din. Naslov v oglasnem oddelku 5007

Prodam 5 **PRASICOV**, starih 6 tednov. Kovač Janez, Suha 32, Kranj 5008

Prodam 6 tednov stare **PUJSKE**. Zg. Brnik 7, Cerklje 4942

Prodam zazidljive **PARCELE** v Britofu. Naslov v oglasnem oddelku 5009

Prodam **PRASICA**, 80 kg težkega. Zalog 6, Cerklje 5010

Loterija

Srečke s končnicami	so zadelo din
20	30
96040	500
515070	10.000
646100	100.000
657030	10.000
661	50
811	100
8731	200
09871	500
75671	500
286691	10.000
609161	10.000
22	10
72	20
44152	500
83292	2.000
7373	200
25463	1.000
51973	2.000
448843	50.000
534453	10.000
24	10
84	10
84734	500
246184	10.010
45	20
1065	200
294695	10.000
466525	10.000
6	4
84826	504
018066	10.004
1147	200
70137	500
77367	500
99637	500
8	4
74088	504
328208	10.004
19	10
8189	200
23979	1.000
67699	1.000

Prodajam 90 kg težkega PRASICA. Zg. Brnik 7, Cerklje 5011

Prodajam PRASICA, 80 kg težkega. Zg. Brnik 20, Cerklje 5012

Prodajam krmilno PESO. Zg. Brnik 45, Cerklje 5013

Prodajam 500 kg CEMENTA. Dvorje 6, Cerklje 5014

Prodajam suhe DRVA in BUTARE. Velesovo 44, Cerklje 5015

Prodajam PRASICA 70 kg težkega. Sp. Brnik 6 5016

Prodajam PAVE. Zalog 62, Cerklje 5017

Prodajam 100 kg težkega PRASICA. Poženik 38, Cerklje 5018

Ugodno prodajam japonski MAGNETOFON SR-300. Naslov v oglasnem oddelku 5019

Prodajam mlado KRAVO. Zagorjska 26, Bled 5020

Prodajam srednjega KONJA ali menjam za dobro KRAVO. Bukovica 4, Vodice 5021

Prodajam DIVAN, dvodelno OMARO, MIZO in KOMODO. Svab, Sorlijeva 31/4, Kranj 5022

Prodajam rjav PLASC-perzjaner nogice za 2200 N din, telefon 22-145 ali Gorjanc, Vodopivčeva 12, Kranj 5023

Ugodno prodajam novo PEČ na olje EMO 5. Zabret, Planina 5/a (provizorij) Kranj 5024

Prodajam KRAVO s teletom. Milje 14, Senčur 5025

Prodajam nove RADIATORJE 604/6 z 22, 23, 24, 26 in 30 členi. Sajovic, Cerklje 177 5026

Prodajam 3 PRASICE po 50 kg težke. Senčur 55 5027

Prodajam PRASICA, 100 kg težkega, ali po izbiri. Cerklje 45 5028

Prodajam OJACEVALEC — meazzi menagger 70 W z mikrofonom in novo violino BAS-KITARO hohner. Plut, Kokrica 113, Kranj 5064

Motorna vozila

Prodajam REZERVOAR in dva kosa STEKLA za vrata fiat 750. Godešič 38, Skofja Loka 5030

Ugodno prodajam FIAT 750. Urh Janez, Zasip 109, Bled 5031

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, mašinska in naročniška služba 22-152 — Naročnišna: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Prodajam dobro ohranjen oseben avto BMW. Sp. Brnik 63, Cerklje 5032

Prodajam skoraj nov AMI-6 602 ccm, 35 KM. Naslov v oglasnem oddelku 5033

AVTO FIAT 750, letnik 1969, v zelo dobrem stanju in karamboliran FIAT 750. prodajam. Ogled v soboto 25. 10. ves dan pri Kogoju Andreju Vir, Bukovčeva 17 pri Domžalah 5034

Poceni prodajam nov MO-PED dvosedežni. Senčur 331 5035

Prodajam FIAT 750, prevoženih 50.000 km, letnik 1962. Naslov v oglasnem oddelku 5036

Prodajam FIAT 750, letnik 1965. Svrzikapa Branko, Božalova 18, Jesenice ali uprava pošte Kranj 5036

Prodajam dobro ohranjen MO-PED kolibri T-12. Ogled popoldne v Hrastu št. 111, Kranj 5037

Prodajam oseben avto VW, letnik 1962. Kranj, Jezerska 130 5038

Prodajam dobro ohranjen FIAT 750, Kranj, Stirnova 10 5039

Prodajam FIAT 1100. Jevšek, Milje 18, Senčur 5040

Prodajam FIAT 750 in MO-PED T-12. Kranj, Jezerska c. 105 5041

OBISČITE GOSTILNO ZG. DUPLJE

DROPULJIC LIBERAN

kjer vam bomo postregli v posturmi in specialitetami na žaru.

Lep pozdrav in nasvidenje v Zg. Dupljah.

Gostilna pri DROPULJIC LIBERAN

Kupim

Kupim KONJA sposobnega za hribovite kraje. Balanč, Čepulje 7, Zg. Besnica 5042

Kupim večjo količino smrekovih DESK 25 in 50 mm. Podjed Jože, Britof 115, Kranj 5043

Stanovanja

Za dve leti vzamem v najem enosobno stanovanje. Plačam dobro. Ponudbe poslati pod »pravnik« 5044

Oddam opremljeno SOBO s posebnim vhodom mirnemu moškemu. Ponudbe poslati pod »november« 5045

Oddam SOBO ženski, lahko mlajša. Kranj, Gorenjesavska 60 5046

Oddam dvema veliko opremljeno SOBO. Naslov v oglasnem oddelku 5047

Dve DEKLETI iščeta SOBO v Skofji Loki ali bližnji okolici. Ponudbe poslati pod »poštena« 5048

Samo POSTENA dekleta vzamem na stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku 5049

Oddam dve SOBI. Naslov v oglasnem oddelku 5050

UPOKOJENEC - zdrav, miren, pošten išče prazno SOBO. Plačam dobro in opravljal bi manjša hišna dela kjerkoli na Gorenjskem. Brejce Ivan, Rateče 226 pri Zidanem mostu 4846

Zaposlitve

IŠČEMO

KV črkoslikarja

KV mizarja

nastop takoj, odlične zasluge, samsko stanovanje. Reklamni atelje Merjasec Franc, aranžer mojster Ljubljana - Sentvid - Guncleje Strukljeva 17 tel. 51641

Iščem gospodinjstvo POMOCNICO, mlajšo upokojenko, za varstvo 17 mesecev stare deklice. Stanovanje in hrana v hiši. Klemenčič, Jęšetova n. h. poleg št. 18, Kranj - Stražišče

Sprejem starejšo žensko za varstvo dveh otrok. Dam hrano in opremljeno sobo, ostalo po dogovoru. Ponudbe poslati pod »Varstvo« 4923

Iščem žensko za dopoldansko varstvo 4-letne deklice. Naslov v oglasnem oddelku 5052

Sprejem OTROKA v varstvo na domu od 5 mesecev starosti dalje. Naslov v oglasnem oddelku 5053

Iščem FANTA za priučitev v pečarski stroki. Golob, pečar, Tržič, Bečanova 11 5054

Mizarskega POMOCNIKA in fanta za priučitev sprejem takoj. Za stanovanje poskrbljeno. Skore Avgust, Gunceljska c. 2, Sentvid - Ljubljana 5055

Samostojna gospodinja išče zaposlitve. Naslov v oglasnem oddelku 5056

Sprejem mizarskega POMOCNIKA Jarc Tine, Smledniška 62, Kranj 5057

Sprejem dva MIZARSKA POMOCNIKA. Ponudbe poslati pod »120.000« 5058

Avtomehanična delavnica AMD PODNART

spre me v uk

avtokleparskega vajenca. Prošnje sprejemamo do 31. oktobra 1969.

Ostalo

ROLETE naročite zastopniku SPILERJU, Radovljica, Gradnikova 9, telefon 70-046 4814

Opravljam zaščitne premaze za vse osebne avtomobile proti koroziji (rji) z dvoletno garancijo s guminohom in kozol lakom. AVTOPRALNICA, Ljubljana, Vodnikova 99 4817

Iščem osebo, ki bi mi posodila 1500 N din za dobo 5 mesecev. Dam 30% obresti. Ponudbe poslati pod »garancija« 5060

Podpisana ŽUST Marija, Sl. Javornik obveščam, da nisem plačnica moževih dolgov 5063

Izgubljeno

Na igrišču kranjskega stadiona je bila pozabljena ROCNA URA omikron. Naj-

ditelja prosim, da jo odda proti nagradi v trgovino TEKSTIL, Kranj, Prešernova 5 (Adamič) 5059

PALICO-SEDEŽ, pozabljeno na travniku ob PAVLINKI — Britof, vrnite proti nagradi. Turk, Sorlijeva 37, Kranj 5065

Prireditve

Na veseli SOBOTNI VEČER vabi gostilna ZARJA — TRBOJE, kjer vas bodo postregli z domačimi pečenicami in krvavicami. Vabljeni! 5061

GOSTISCE pri JANCETU priredi v soboto ZABAVO s plesom. Zabaval vas bo kvintet mladih. Vabljeni! 5062



Ljubljana — PE LJUBLJANA

razglaš

naslednja prosta delovna mesta

1. prodajalca

za bencinski servis v Radovljici

2. avtonegovalca

za avtonegovalnico v Kranju

3. snažilko

s skrajšanim delovnim časom (5 ur) za bencinski servis Jesenice

Pogoji:

- pod 1. KV delavec v trgovini
- pod 2. PK delavec — mehanik z vozniskim izpitom B kat.
- pod 3. NK delavec

Poskusna doba na teh delovnih mestih traja 6 mesecev.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe na naslov: Petrol, PE Ljubljana — Prešernova 42.

EKSTRA — EKSPORT

Simon Prescheren

Tarvis (Udine) — Trbiž, telefon 21-37

- Trgovina z električnimi potrebščinami
- Pralni stroji
- Radio — televizijski aparati
- Svetilke — žarnice
- Sivalni stroji — dvokolesa
- Ploščice za tlakovanje — otroški vozički — peči na olje
- Olivetti računski in pisalni stroji

Poseben popust za izvoz

Strežemo v slovenščini

Nesreče tega tedna

Na cesti 2. reda v Virmašah je v ponedeljek, 20. oktobra, zvečer zapeljal s ceste v telefonski drog voznik osebnega avtomobila Marijan Markič iz Tržiča. Voznik je bil v nesreči laže ranjen, škode pa je za 8000 din.

V torek, 21. oktobra, nekaj pred deveto uro zjutraj je na cesti prvega reda na Polici pri Naklem voznik avtobusa Franc Cerkovnik tesno prehiteval mopedista Franca Meseca. Avtobus je z zadnjim delom zadela mopedista in ga zbil po cesti. V nesreči je bil mopedist huje ranjen.

Istega dne okoli ene ure popoldne sta na Cankarjevi cesti v Tržiču trčila voznik osebnega avtomobila Henrik Dolžan iz Ljubljane in 11-letni kolesar Robert Elér iz Tržiča. Nesreča se je pripetila, ko je Robert pripeljal s stranske poti na prednostno cesto. V nesreči je bil deček huje ranjen.

Na cesti četrtega reda pri Predvdvoru sta v sredo okoli trinajste ure trčila osebni avtomobil, ki ga je vozil Janez Krapše iz Predvdvora in mopedist Andrej Miklavčič iz Kranja. Voznik avtomobila je pripeljal po poljski poti in izsilil prednost pred mopedistom. V nesreči si je Andrej Miklavčič zlomil nogo.

Na cesti prvega reda na Jesenicah je v sredo popoldne nenadoma pritekla pred osebni avtomobil, ki ga je vozila Marija Črv iz Kočne, devetletna Darja Rijavec z Jesenic. Deklica je pritekla pred avtomobil izza nasproti vozečega avtobusa. V nesreči hudo ranjeno deklco so odpeljali v jese-niško bolnišnico.

Zaradi prevelike hitrosti je v četrtek, 23. oktobra, zvečer na Sp. Beli zapeljal s ceste četrtega reda voznik osebnega avtomobila Jože Bauman iz Ljubljane. Vozilo se je večkrat prevrnilo, vendar ni bil v nesreči nihče ranjen. Škode na avtomobilu je za 8000 din.

L. M.

Zahvala

Ob smrti matere, stare matere in tete

Marije Pegan

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku. Posebna zahvala organizaciji ZVVI, govorniku, godbi in pevcem. Še enkrat iskrena hvala vsem.

Zalujoče družine: Pegan, Janič, Medved in drugo sorodstvo.

Zahvala

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

Blaža Čeferina

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč v času njegove hude bolezni, in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali toliko vencev in cvetja. Posebej se zahvaljujemo dr. Žiliču za lajšanje bolečin, g. župniku in kolektivu Elan za vso izkazano hvaležnost. Še enkrat prav vsem iskrena hvala.

Zalujoči: žena in hčerka z družino

Zgoša, Dvorska vas, dne 18. oktobra 1969

Zahvala

O prezgodnji smrti našega nenadomestljivega

Štefana Jurina

se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala kolektivu tovarne IBI iz Kranja ter predstavniku sindikalne organizacije IBI, ki se je poslovil od pokojnika z lepim in iskrenim govorom.

Zalujoči: žena, hčerka in sin z družinama

Kranj, dne 14. oktobra 1969

Letalska nesreča pred sodiščem

Delavec železarne Jesenice je opravljal šolske polete z enomotornim letalom nad območjem letališča Lesce. Po poletu je srečal znanko z Jesenic, ki ga je prosila, da bi jo z letalom peljal nad Bledom in okolico. Upravnik letališča je polet dovolil.

Pilot amater in njegova znanka sta poletela nad Begunjami proti Koroški Beli, kjer je pilot letalo usmeril proti Lipcam. Nad vasjo Lipce se je pilot z letalom spustil zelo nizko, tako da se je zaletel v daljnovod električne napeljave z močjo 10.000 voltov. Letalo je zanihalo, vendar je obdržalo ravnotežje in nekaj minut kasneje

srečno pristalo na letališču v Lescah.

To letalsko nesrečo je te dni obravnavalo občinsko sodišče na Jesenicah zaradi ogrožanja javnega prometa. Priča Ludvik Nemec z Lipc je na sodišču povedal, da je žica od daljnovoda padla pol metra od otrok in blizu miže, kjer je bilo več odraslih (miza je bila pred hišo).

Franc Primožič, upravnik letališča, je na sodišču kot priča izjavil, da se je ta nesreča izredno srečno končala. »Iz bližnje preteklosti sta mi znana dva primera, ko je le-

talo priletelo v žice,« je izjavil Primožič, »v obeh primerih sta bila pilota mrtva, ker sta se letali v zraku vžgali.« V zasebnem razgovoru pa je Primožič izjavil, da od tisoč primerov v podobni nesreči le en pilot ostane živ.

Obtoženec je dejanje priznal, saj je bil seznanjen z začasnimi pravilnikom. Letalo bi moralo nad Lipcami leteti najmanj 450 metrov nad zemljo.

Sodišče je obtoženca kaznovalo s 500 N din denarne kazni.

J. Vidic



INDUSTRIJA
GUMIJEVIH,
USNJNIH
IN KEMIČNIH
IZDELKOV

**Sava
Kranj**

zaposli

3 medicinske sestre

za nudenje prve pomoči delavcem v posamezni izmeni

Pogoj: končana srednja medicinska šola z 2-letno prakso.

Delo na tri izmene.

Možnost nastopa po dogovoru.

OD po pravilniku o delitvi OD podjetja.

Pismene ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja najkasneje do 4. 11. 1969.

DELAVSKA UNIVERZA
TOMO BREJC — KRANJ

razpisuje

v šolskem letu 1969/70 vpis kandida-tov v

šolo za kmetovalce

smer živinoreja in poljedelstvo

K razpisu se lahko prijavi kandidati z dokončano osemletko ali vsaj 7 razredov osnovne šole.

Solanje traja dve leti.

Rok za prijave je 7. november 1969.

Podrobnejše informacije v zvezi s šolanjem dobijo kandidati na Delavski univerzi Tomo Brejc Kranj, Cesta Staneta Zagarja 1.

SPLOŠNO MIZARSTVO RADOVLJICA

objavlja prosto delovno mesto

računovodje

Pogoji: srednja ekonomska šola s triletno prakso ali nižja izobrazba s petletno prakso na takem delovnem mestu.

Objava velja do zasedbe delovnega mesta. Nastop službe takoj. Ponudbe z dokazili naj kandidati pošljejo Splošnemu mizarstvu Radovljica.

Gorenjska nogometna liga V vodstvu Jesenice

V osmem kolu gorenjske nogometne lige so bili doseženi v glavnem pričakovani rezultati. Vodeče ekipe so zabeležile izdatne zmage nad svojimi nasprotniki. Tudi Svoboda iz Senčurja je zmagala z visokim rezultatom na tujem igrišču.

Rezultati: Jesenice : Preddvor 8:0, Tržič : Železniki 5:0, Podbrezje : Svoboda 1:5, Kropa : Naklo 3:1, Predoslje : Trboje 1:1, Kranj : Lesce B 7:0.

Lestvica:

Jesenice	8	6	0	2	51:12	12
Kranj	6	6	0	0	26:10	12
Tržič	6	5	1	0	31:5	11
Kropa	7	4	1	2	23:15	9
Svoboda	7	3	2	2	18:14	8
Predoslje	8	2	2	4	13:27	6
Železniki	7	1	3	3	16:24	5
Preddvor	7	2	1	4	8:19	5
Podbrezje	7	2	0	5	14:34	4
Naklo	7	1	1	5	7:16	3
Trboje	8	1	1	6	14:45	3
izven konkurence						
Lesce B	8	2	0	6	13:38	4

P. Didič

Gorenjska rokometna liga Zmaga Kamnika

Najpomembnejšo zmago v osmem kolu gorenjske rokometne lige so zabeležili igralci Kamnika, ki so v Kranju z minimalno razliko premagali mlado ekipo Kranja. S to zmago pa je Kamnik spet prevzel vodstvo na lestvici.

Rezultati: Jesenice : Kranjska gora 31:19, Selca : Tržič B 23:6, Sava : Zabnica 19:25, Kranj B : Kamnik 20:21.

Lestvica:

Kamnik	7	6	0	1	153:113	12
Selca	7	5	1	1	146:88	11
Sešir	7	5	1	1	107:85	11
Zabnica	7	5	0	2	148:148	10
Kranj B	7	3	0	4	155:152	6
Kr. gora	7	3	0	4	119:162	6
Jesenice	7	2	0	5	127:140	4
Sava	7	1	0	6	115:152	2
Tržič B	7	1	0	6	73:113	0

V zadnjem kolu so na sporedu naslednji pari: Kranjska gora : Kamnik, Sava : Sešir, Tržič B : Zabnica, Jesenice : Selca.

P. Didič

II. gorenjska rokometna liga Derbi Dijaškemu domu

V derbi srečanju jesenskega dela GRL II. je ekipa Dijaškega doma uspela premagati neposrednega tekmeca Kamnik B z minimalno razliko. Tekma je bila zelo razburljiva. Rezultat se je ves čas menjal. Vendar so na koncu domačini imeli več sreče in zmagali, čeprav bi neodločen rezultat najbolj ustrezal dogodkom na igrišču.

Rezultati: Selca B : Križe B 16:20, Storžič : Zabnica B 6:19, Sešir B : Krvavec 28:19, Dij. dom : Kamnik B 20:19, Radovljica B : Duplje B 5:0, ker gostje niso prišli na tekmo.

Lestvica:

Dij. dom	8	8	0	0	171:108	16
Kamnik B	8	6	1	1	149:122	13
Križe B	8	5	1	2	116:108	11
Selca B	8	5	0	3	166:100	10
Radovljica B	8	5	0	3	103:83	10
Zabnica B	8	3	0	3	121:150	6
Duplje B (—1)	8	3	0	5	105:109	5
Krvavec	8	2	0	6	107:134	4
Sešir B	8	2	0	6	104:148	4
Storžič	8	0	0	8	83:164	0

Pari zadnjega kola: Duplje B : Kamnik B; Storžič : Sešir B; Križe B : Zabnica B; Radovljica B : Selca B; Krvavec : Dijaški dom.

F. Forenta

V nedeljo kolesarska dirka na Bledu

Na cesti okoli Blejskega jezera bo v nedeljo, 26. oktobra, v organizaciji kolesarskega kluba Bled po dolgih letih zopet zamimiva kolesarska dirka za pokal Bleda. Tekmovalci — mladinci bodo prevozili progo desetkrat. Start bo ob 10. uri pred Kazino na Bledu.

A. P.

Šahovske novice iz Skofje Loke

Letošnja sezona škofovskih šahistov se je začela že 14. septembra. Šahovski klub je za pričetek priredil manjši brzoturnir, na katerem je sodelovalo 12 igralcev. Premočno je zmagal znani škofovski brzopotezni šahist Miha Šmid.

Ondan pa so škofovski šahisti gostovali v Podreči pri Medvodah in odigrali s tamkajšnjo ekipo dvoboj na desetih deskah. Zmagali so Ločani z rezultatom 8:2. Tudi v brzopoteznem srečanju je zmaga pripadla škofovskim šahistom. Šahovska dejavnost je tako v Skofji Loki znova zaživela in v oktobru bo klub za svoje člane priredil turnir za IV. in III. kategorijo. Nadalje si klub prizadeva povečati število novih članov in to predvsem z mladino. Prav kot lani bo šah na obeh osemletkah v Skofji Loki počel eden od starejših šahistov iz škofovškega šahovskega kluba. Vsa leta odkar obstaja šahovski klub namreč pogrešajo mlade šahiste, ki bi sčasoma lahko zamenjali starejše. Podreški klub na primer sistematično skrbi za vzgojo naraščaja. Pod skrbnim vodstvom tamkajšnjega vodje šahovske sekcije tov. Viktorja Rozmana so podreški pionirji v lanskem šolskem letu na različnih tekmovanjih dosegli prav lepe uspehe.

Škofovski šahovski klub je nedavno tega nabavil šahovsko literaturo, ki bo rabila za izpopolnjevanje domačih igralcev. Za večji razmah svoje dejavnosti pa bi klub potreboval izdatnejšo finančno pomoč, saj potrebuje nove šahovske garniture in šahovske ure. Precej porabi tudi za vožnje na gostovanja in tekmovanja, ki se vlečejo skozi vse leto. Toda prav zaradi skromnih sredstev in premajhnega prostora dejavnost kluba ni takšna, kot bi bila lahko in kakršna si želijo šahisti. Upajmo, da zmeraj ne bo tako.

V. Rozman

Godešič prvak

V sorški nogometni ligi je po pričakovanju prvo mesto osvojila ekipa Godešiča. Letošnje tekmovanje je vodilo športno društvo Kondor iz Godešiča. Prvo uvrščena ekipa je prejela lep pokal, vse ostale ekipe pa diplome. Končni vrstni red: 1. Godešič 22 točk, 2. Vižmarje 18, 3. Zbilje 16, 4. Sv. Duh 11, 5. Reteče 9, 6. Pirniče 5, 7. Smlednik 3.

J. Starman



Smučarji so imeli v zadnjih dneh več predsezonskih tekmovanj na travi. Tekalci so se že dvakrat pomerili, in sicer v Dolu in na Ravnah, alpski tekmovalci pa so se srečali v Skofji Loki, od koder je tudi naš posnetek.

Ljubljanska conska rokometna liga Švednov vodstvu Duplje

V devetem kolu ljubljanske conske rokometne lige so gorenjski predstavniki zabeležili lep uspeh. Duplje so visoko premagale oslabiljeno ekipo Veteranov. Pomembno zmago pa so zabeležili tudi rokometarji Radovljice. Rezultati: Duplje : Veterani 25:10, Grosuplje : Križe 18:18, Ra-

dovljica : Hrastnik 21:15.

Vrstni red: 1. Duplje 14 točk, 2. Radeče 12, 3. Krmelj 12, ... 5. Radovljica 9, 8. Veterani 8, 10. Križe 6.

V predzadnjem kolu so na sporedu naslednji pari: Veterani : Radovljica, Križe : Sentvid, Grosuplje : Duplje. J. Kuhar

Nova plavalna šola

Plavalni klub Triglav bo organiziral novembra nadaljevalni plavalni tečaj za pionirje in pionirke rojene v letih 1958 do 1961, ki znajo dobro plavati. Organizator sprejema prijave vsak dan razen nedelje od 7.—9. in od 13.—15. ure v zimskem kopališču. Zadnji dan vpisa je 1. november.



Kompas Kranj

vas vabi

na prijetne jesenske izlete

v Udine 15. 11. 1969

in Trbiž 22. 11. 1969

Za praznik republike pa na privlačno potovanje skozi dve prestolnici

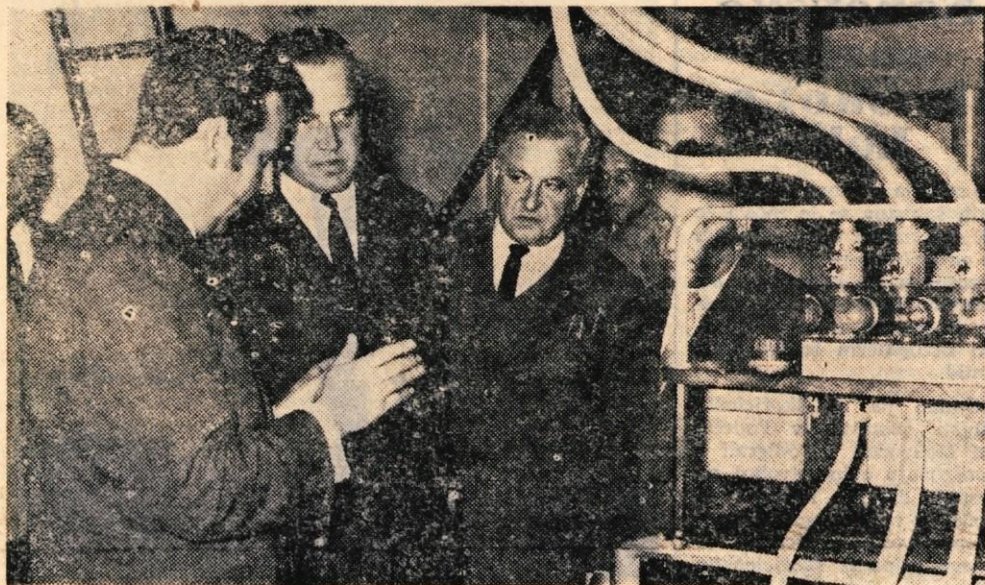
Prago in Dunaj

od 28. do 30. 11. 1969

3 DNI SAMO 280 din

Informacije in prijave do zasedbe prostih mest v avtobusu v Kompas Kranj in Kompas Jesenice.

OBISČITE GARNI HOTEL BLED



Predsednik CK ZKS France Popit si je v sredo ogledal nekatere oddelke v Tekstilindusu.

Uvoz in tekstilne težave

(Nadalj. s 1. strani)

dože plačilne roke. Dogaja pa se celo, da se z uvozom tekstila bavijo pri nas nekatera podjetja, ki nimajo nič skupnega s tekstilom. Pri tem pa največ težav povzročajo neredki primeri, ko med uvoženimi izdelki najdemo prav tiste, ki jih proizvajajo domača podjetja in so iskani na trgu.

Tovariš Popit je poudaril, da bi morala slovenska tekstilna industrija v prihodnje tesneje sodelovati in usklajevati svoje proizvodne programe.

»To je prav gotovo ena od rešitev. Po drugi strani pa pri nas še vedno nimamo izdelanih ustreznih sistemskih ukrepov, ki bi onemogočili in tudi sankcionirali neizpol-

njevanje dogovorov oziroma stališče glede uvoza itd.«

V nadaljevanju pogovora je predsednik centralnega komiteja ZKS opozoril komuniste v Tekstilindusu, naj glede na napovedane ukrepe, ki bi pripomogli k odpravi težav zaradi nelikvidnosti v našem gospodarstvu, čimprej preučijo položaj, v katerem se bo znašlo podjetje. Če namreč ne bodo pravočasno ocenili notranjih težav in razmer, se lahko zgodi, da se bodo znašli v težavnem gospodarskem in političnem položaju, iz katerega rešitev ne bo enostavna.

Na popoldanskem pogovoru s kranjskim političnim aktivom, kjer je odgovarjal na vprašanja, pa je France Popit med drugim poudaril, da so danes komunisti v nekaterih primerih premalo enotni in prizadevni v dviganju idejnopolitične ravni in pri obravnavanju nekaterih perečih vprašanj. Poudaril je, da velikokrat ne poznajo niti osnovnih stališč organizacije in do posameznih problemov. Pri tem pa je omenil, da bi tudi sredstva javnega obveščanja morala prizadevneje pojasnjevati posamezna vprašanja. Tako se velikokrat dogaja, da so materiali in sklepi nepregledni, splošni in nerazumljivo opisani.

A. Zalar

Letos več turistov v tržiški občini

Ceprav so podatki o gostih in prenočitvah v tržiški občini znani šele za prvih šest letošnjih mesecev, lahko pričakujemo, da bo do konca letošnjega leta obiskalo Tržič precej več turistov kot prejšnje leto. Do konca letošnjega junija je bilo v tržiški občini kar za 72,6 odstotka več turistov kot v enakem lanskem obdobju. Vseh turistov je bilo 5275, domačih turistov je bilo 3970, tujih pa 1305. Vzporedno s povečanim številom gostov je v tržiški

občini letos poraslo tudi število prenočitev, pri tem predvsem domači turisti s 121,4 odstotka povečanimi prenočitvami in tuji gosti z 22,5 odstotka več prenočitvami. Med domačimi turisti prevladujejo gosti iz naše republike, slede pa jim turisti iz Hrvaške in Srbije. Pri tujih gostih zavzemajo prvi dve mesti turisti iz Zahodne Nemčije in Češkoslovaške, njim pa sledijo Avstrijci, Italijani, Američani in Belgijci. vg

Novici za avtomobiliste

Po sporočilu Tanjuga se bencin še ne bo podražil. Poslovno združenje Petrol Union, katerega člani so proizvajalci in distributerji bencina iz večine naših republik, za zdaj ne namerava podpreti nekaterih predlogov za podražitev bencina.

Predstavniki češkoslovaške avtomobilске tovarne Skoda so danes (petek) na tiskovni konferenci obvestili novinarje, da bo novembra in decembra prišla v Jugoslavijo prva pošiljka novih vrst avtomobilov te tovarne: Skoda 1000, Skoda 100 L, Skoda 110 L. Nove vrste avtomobilov se razlikujejo od dosedanjih v nekaterih podrobnostih in boljših rešitvah, ki se nanašajo na varnost vožnje.

Mopedist izsiljeval prednost

Včeraj (petek) ob 11.40 se je na Jesenicah na cesti Maršala Tita v križišču pred restavracijo Triglav pripetila prometna nesreča. Voznik mopeda Maksimilijan Vister (rojen 1905) z Jesenic, cesta Maršala Tita 76/a je v križišču izsiljeval prednost pred voznikom tovornega avtomobila KR 34-12 Janezom Reboljem (1945) z Jesenic, Viktorja Kežarja 19. Prišlo je do trčenja. Voznik mopeda je bil huje ranjen. Materialna škoda na vozilih pa znaša 1500 novih dinarjev. až

STOP! — za vozila s slabimi gumami

Najbrž ni potrebno posebej omenjati, kakšen pomen imajo za varnost prometa dobre avtomobilске gume. Kvaliteta avtomobilskih gum oziroma boljše povedano debelina profila na gumah je zlasti odločilna za varnost vožnje po mokrem, spolzkem ali sneženem cestišču. Najbrž se vsi vozniki teh pravil ne drže in se ne zavedajo nevarnosti vožnje z zlizanimi gumami. Zato se je prometna milica na Gorenjskem odločila za široko preventivno akcijo pregledovanja gum. Sama akcija je bila v sredo, 22. oktobra, in je potekala od sedme ure zjutraj do 22. ure zvečer. Kot smo že omenili, so miličniki ustavljali vozila na vseh gorenjskih cestah in pregledovali debelino profila na avtomobilskih gumah, ki mora biti po naših predpisih najmanj 1 milimeter po vsej širini avtomobilске gume. Ker v času poročanja še niso znani podatki za celotno gorenjsko področje, naj objavimo podatke kranjske prometne milice. 43 avtobusov je imelo dobre gume, 6 pa slabe. Prometni miličniki so ustavili 21 tovornjakov s prikolicami in med njimi so imeli trije slabe gume. Tovornjakov so ustavili 168, med njimi jih je imelo 20 zlizane gume. Preseneča podatek, da je imelo med 18

ustavljenimi traktorji kar 12 slabe gume. Med 1100 osebnimi vozili, kolikor so jih ustavili, je imelo 73 osebnih avtomobilov slabe gume. Motornih koles so ustavili 178, 22 pa je imelo slabe gume. Omenimo naj še to, da so miličniki kranjske postaje prometne milice v sredo odvzeli 12 registrskih tablic, ker so vozniki vozili s popolnoma zlizanimi gumami.

Na koncu še nekaj besed o kaznih, ki so doletele voznike, ki so imeli na svojih vozilih slabe gume. Voznike, na katerih vozilih so ugotovili manj kot 1 milimeter profila, so napotili na delni tehnični pregled. Če po osmih dneh ne bodo poslali potrdila o delnem tehničnem pregledu, bodo morali pri sodniku za prekrške plačati 50 dinarjev kazni, če pa bodo potrdilo poslali, bo ostalo zgolj pri opozorilu. Drugače pa je pri vozilih gospodarskih organizacij, saj imamo kar tri kazni. Šofer lahko plača 50 dinarjev takoj, poleg tega pa odgovorno osebo v gospodarski organizaciji po 161. členu zakona o varnosti prometa na javnih cestah lahko kaznujejo z denarno kaznijo od 50 do 500 dinarjev, medtem ko mora gospodarska organizacija plačati kazen od 50 do 10.000 dinarjev.

V. G.



za vsakogar
nekaj
v trgovinah

ŽIVILA



KRANJ